

List

LETO XVII
ŠT. 1
26. FEBRUAR 2010
1,60 EUR

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

Objavljamo intervju z
Maksom Lomškom

Ekskluzivno iz Butal

Na pustno nedeljo se je v Cerknici odvil eden izmed večjih slovenskih pustnih karnevalov, ki je znan predvsem po tem, da v času, ko okoli skačejo takšne in drugačne šeme, oblast v mestu prevzame butalski župan in z vso svojo, po vsem svetu znano modrostjo, vodi mesto butalske soli in pameti.

Polhi, žabe, Butalci, coprncice in ostale maske od blizu in daleč so se zbrale, da bi skupaj s coprniško pramater Uršulo in njenim zborom pricoprali pomlad in tako odgnali to zobato zimo, ki nam je natresla toliko belega snega. Da bi bil urok res dovolj močen, saj za takšno zimo potrebuješ res posebno veliko udeležbo najrazličnejših šem, je pri tej coprnciji sodeloval tudi šoštanjski List, ki se je na pustno nedeljo, točno okoli 12:32 udeležil cerkniškega festivala. Zdaj držimo samo še pesti, da je urok resnično deloval in se bo bela starka le poslovila in bo za njo pomlad natrosila na zelene travnike veliko regrata, trobentic, vijolic, marjetic in drugega zelenja.

Šprinca Marogla

Revija za kulturna in druga
vprašanja občine Šoštanj in
širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejc
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da
prispevke za LIST št. 3 (marec 2010),
pošljete najkasneje do 17. marca
2010 na elektronski naslov:
revija.list@gmail.com

Termoelektrarna Šoštanj, blok 6	4
Naša občina	8
Dogodki in ljudje	9
Zanimivi poklici malo drugače	13
Župnijska obvestila	14
Intervju	15
Kozerija	20
Napovednik	22
Šolski list	24
Podoba kulture	26
Zapisani (v) glasbi	30
Iz/beremo	31
Poezija	32
Proza	33
Zeleno, ki te ljubim zeleno	34
Planinsko društvo Šoštanj	36
Šport	38
Pust je mrtev, živel pust	42
Nagradno vprašanje	44

Nagradno vprašanje: (zadnja stran)

Kaj / kje / čemu služi?

Odgovorite na tri vprašalnice o detajlu, objavljenem na zadnji strani Lista.

Odgovore napišite na dopisnico in pošljite na naslov List, Zavod za kulturo, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj ali po elektronski pošti na naslov revija.list@gmail.com. Izmed pravih rešitev bomo izžrebali nagajenca, ki bo prejel **vstopnico** za obisk **Muzeja premogovništva Slovenije v Velenju**.

Izžrebani bralec, ki je pravilno odgovoril na nagradno vprašanje iz Lista številka 12, leto 2009, je **Denis Verhovnik**, Gaberke 66, p. Šoštanj in prejme **knjižno nagrado**.

Rešitev na nagradno vprašanje iz Lista 1, 2010, ter nagajenca z vstopnico za Muzej premogovništva Slovenije, bomo objavili v prihodnji številki Lista.

Foto: Dejan Tonkli

Termoelektrarna Šoštanj, blok 6

»Blok šest je dejansko ekološki projekt«

Po več kot pol stoletja delovanja bodo v Termoelektrarni Šoštanj konec marca iz obratovanja izključili blok ena, potem ko so to storili v letu 2008 že z blokom dva. Kot je za STA povedal direktor dr. Uroš Rotnik, bodo blok ena, ki obratuje vse od leta 1956, izključili, ker začenjajo pripravljati prostor za izgradnjo šestega bloka. Ta je predviden na prostoru, kjer sedaj stojijo hladilni stolpi blokov ena, dva in tri. Blok ena je obratoval več kot 320.000 ur.

Ravno okoli bloka šest se v medijih že nekaj časa veliko razpravlja. Slišati je bilo celo namige o koruptivnosti, zato so konec januarja v TEŠ pripravili novinarsko konferenco, na kateri so skupaj s predstavniki Holdinga slovenskih elektrarn (HSE) javnosti predložili nekatere vidike izgradnje bloka šest in odgovarjali na novinarska vprašanja.

»Dejstvo je, da brez električne energije preprosto ne gre,« je uvodoma dejal direktor TEŠ dr. Uroš Rotnik. »Šoštanjska elektrarna zagotavlja eno tretjino slovenske energije,« je dodal Rotnik. Poleg tega je v preskrbi Slovenije z elektriko TEŠ tudi regulator, saj lahko ob zmanjšanem delovanju ostalih proizvajalcev takoj nadomesti manjkajoče količine električne energije s svojo višjo proizvodnjo.

Glede izpustov meni direktor, da so za znižanje najbolj zainteresirani prav prebivalci najbližje okolice elektrarne. »Nam, ki tukaj živimo, ni vseeno, kakšno je naše okolje. Zato je pomembno, da bo blok šest omogočil zmanjšane izpuste škodljivih snovi in bo za naslednje generacije življenje tukaj kakovostnejše.«

Ekonomska upravičenost

V primeru, da bloka šest ne bi bilo, bi morala Slovenija do leta 2015 uvoziti polovico potrebne elektrike, kar bi zelo povečalo njeno odvisnost od tujih trgov. Elektroenergetski sistem bi tako postal nestabilen, mnogo težje kot do sedaj bi bilo nadzirati cene elektrike.

Za nemoteno obratovanje TEŠ bi morali v prenovo dosedanjih blokov od ena do pet vložiti še 400 milijonov evrov, kar predstavlja več kot tretjino investicijske vrednosti bloka šest. Tržna cena elektrike bi bila tako 70 evrov za kilovatno uro, letno pa bi ustvarili kar 70 milijonov evrov izgube. Vsekakor Slovenija do takrat ne bo mogla zgraditi nadomestnih energetskih objektov tolikšne zmogljivosti in z zanesljivostjo oskrbe kot bo blok šest.

Po poslovnih projekcijah bo prodaja energije, proizvedene v bloku šest, prinašala 245 milijonov letnega prihodka, kar bo omogočalo med drugim tudi nadaljnja vlaganja v okoljsko sanacijo Šaleške doline.

Energija iz fosilnih energentov

Gre tudi za proizvodnjo v Premogovniku Velenje, kjer je zalog vsaj še za štirideset let. Najsmotnejša poraba velenjskega lignita, ki je po Rotnikovih besedah specifičen premog, je v TEŠ; tako zaradi nizkih stroškov transporta kot zaradi zanesljivosti oskrbe s tem domačim energentom. Sicer, je bilo rečeno, je premog energent za pridobivanje večine evropske energije. Trenutno se iz fosilnih goriv dobiva 62 odstotkov energije, do leta 2030 pa računajo, da bo ta številka še vedno 53 odstotkov.

Da je premog še vedno zanimiv vir proizvodnje električne energije, priča tudi izgradnja termoelektrarn v drugih državah Evrope. Tako naj bi Nemčijo v letih od 2007 do 2012 postavila 29 novih termoelektrarn, na Češkem pa so se lotili sanacije svoje največje termoelektrarne.

V TEŠ so razmišljali o alternativnih virih in so poskusno uvajali tudi druge energente, kot je kostna moka in lesni sekanci. Sekance so morali dobivati iz Bosne in Hercegovine, kar je bilo izredno drago.

Tehnološka ustreznost

O graditvi bloka šest se je začelo razmišljati v letu 2001, 2003. leta pa je bil izdelan razvojni načrt. V tem času so se uveljavile tehnologije, ki lahko znatno omejijo negativne vplive termoelektrarn na okolje. V tehnični specifikaciji projekta bloka šest so bile upoštevane najsodobnejše razpoložljive tehnologije.

Foto: Marija Lebar

»Poiskali smo najsodobnejšo možno opremo, ki jo nudi svetovno tržišče, za kar imamo zagotovila dobavitelja,« je dejal Rotnik. Kar zadeva projekt sam, je pri izdelavi sodelovalo okoli 80 strokovnjakov, izbranih na podlagi referenc v energetskega sektorja.

Pomemben socialni vidik

V TEŠ je sedaj zaposlenih 500 ljudi, v Skupini Premogovnik Velenje še približno 3000 ljudi. »Od TEŠ in Premogovnika Velenje je v Šaleški dolini življenjsko odvisnih vsaj 12.000 ljudi. Kakršna koli izguba delovnih mest bi lahko pomenila hudo socialno stisko,« so prepričani v TEŠ.

Zmanjšani izpusti – boljša kakovost bivanja.

Sedanjí bloki ena do pet letno v zrak spustijo štiri in pol milijone ton ogljikovega dioksida, blok šest jih bo proizvedel manj kot tri milijone sto tisoč ton, torej bo po izključitvi blokov ena do štiri v letu 2016 in ko bo blok pet prešel v hladno rezervo, onesnaženje s CO₂ zmanjšalo za 1,4 milijona ton. Evropska obveza je zmanjšanje izpustov za 20 odstotkov,

Foto: Marija Lebar

obratovanje bloka 6 ob izključitvi ostalih blokov pa bo sedanje izpuste na lokaciji Šoštanj znižalo za 35 odstotkov.

Zelo se bodo zmanjšale tudi emisije žveplovega dioksida in dušikovih oksidov. Prav tako se bo zmanjšal hrup s sedanjih 48 na 42 decibelov.

Zakaj tolikšna podražitev izvedbe?

Številni novinarji, ki so se konference udeležili, so se zanimali, zakaj tolikšen porast cene izvedbe projekta. V trinajstih mesecih, tako Rotnik, ko so čakali na nekatera dovoljenja, so se pogoji na tržišču poslabšali, saj je povpraševanje po izvajanju tovrstnih projektov veliko in ponudba izvajalcev omejena. Iz prvotnih 900 milijonov evrov je cena narasla na 1.103 milijone evrov, je bil odgovor.

O sporni klavzuli in ničnosti pogodbe

Na vztrajanje novinarke, ki je spraševala, zakaj v pogodbi za izvajanje projekta ni protikorupcijske klavzule, oziroma zakaj v takem primeru ni zagotovljena ničnost pogodbe, je odgovorila odvetnica mag. Anita

Dolinšek, pravnica projekta. Pojasnila je, da je mogoče vsako pogodbo prekiniti, da pa je v interesu obeh strani, da se posel izvede, zato so ob neupoštevanju pogodbenih določil razen ničnosti pogodbe možne še druge sankcije.

Uroš Rotnik je ob tem dejal, da o korupciji ne more biti govora. Iz TEŠ so z veseljem poslali celotno dokumentacijo okoli izgradnje bloka šest tako imenovani »Kosovi komisiji«, saj so vse posle opravljali v skladu s predpisi o javnem naročanju, razpise so objavljali v ustreznih uradnih listih, tudi v evropskem, celotno poslovanje pa je bilo popolnoma transparentno in ga je spremljal tudi nadzorni svet HSE.

»Želimo si le, da bi lahko v miru in v skladu z rokovnikom strokovno izvajali svoja opravila,« je dejal Rotnik. »Računamo, da bi lahko blok šest pričel s poskusnim obratovanjem sredi novembra leta 2014.«

Tako bo Slovenija pridobila čas, da bo pripravila in uresničila projekte s katerimi bo zagotavljala preskrbo z električno energijo tudi na podlagi obnovljivih virov, je bilo še rečeno.

Marija Lebar

Foto: Marija Lebar

Foto: Marija Lebar

OBČINA ŠOŠTANJ

ŽUPAN

Izjava Občine Šoštanj o izgradnji bloka šest Termoelektrarne Šoštanj

Po podpisu dogovora med Ministrstvom za okolje in prostor, Ministrstvom za gospodarstvo, Termoelektrarno Šoštanj in Občino Šoštanj za prenos priprave prostorskih aktov iz države v občinsko pristojnost, so konec leta 2006 stekle aktivnosti za pripravo treh odlokov. Z njihovim sprejemom je bila pridobljena pravna podlaga za izdajo gradbenih dovoljenj za postavitev 6. bloka TEŠ z vsemi pripadajočimi objekti in potrebno infrastrukturo.

Na sejah občinskega sveta smo sprejeli:

- Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za prostorsko ureditev skupnega pomena za blok 6 TEŠ s spremljajočimi objekti.
- OPPN za prostorsko ureditev skupnega pomena za dimnik in hladilni stolp bloka 6 TEŠ.
- Odlok o spremembah in dopolnitvah občinskega prostorskega plana za potrebe razširitve meje industrijske cone TEŠ.

Tako smo omogočili, da bodo dotrajane bloke nadomestili z novim, sodobnejšim, ki bo s souporabo obnovljivih virov energije pomenil velik korak k zmanjšanju škodljivih emisij v okolje. O vseh svojih postopkih je občina v javnih občilih sproti obveščala tudi občane.

Občina Šoštanj že od leta 2007, ko se je konstruiral koordinacijski odbor v postopku načrtovanja objektov Termoelektrarne Šoštanj, podpira izgradnjo bloka šest. Namen oblikovanja omenjenega odbora, v katerem sodelujejo predstavniki občanov, Termoelektrarne Šoštanj in Občine Šoštanj, je bil vključitev lokalne javnosti v postopek pridobivanja potrebne dokumentacije za postavitev enega od najpomembnejših energetskih objektov v Sloveniji in hkrati tudi konstruktivno sodelovati pri sprotnem reševanju vseh dilem.

Lokalna javnost nikoli ni nasprotovala sami izgradnji, saj se vsi zavedamo nujnega energetskega razvoja, od katerega je odvisno gospodarstvo tako naše doline kot celotne Slovenije. Leta, desetletja je naša dolina počasi umirala. Šoštanj je bil odpisan in v njem ni bilo razvoja. V zadnjih letih pa sta Termoelektrarna Šoštanj in Premogovnik igrala ključno vlogo pri sanaciji naše občine in celotne doline. Vodilni v TEŠ-u so veliko vlagali v raziskave in posodobitve, tako so gozdovi spet ozeleneli, v našo občino prihaja razvoj.

V kolikor investicije v šesti blok Termoelektrarne Šoštanj ne bi bilo, bi v naslednjih letih zanesljivost oskrbe slovenskih porabnikov električne energije postala zelo vprašljiva. Ogrožena bi bila tudi celotna prihodnost Šaleške doline zaradi propada številnih delovnih mest in podjetij povezanih z energiko.

Tako v ključnem času izgradnje bloka šest, ki bo tudi za naše potomce zagotovil nemoteno preskrbo električne energije v Sloveniji, v sami dolini pa čistejši zrak in trajnostni razvoj, želim izraziti podporo vodstvu Termoelektrarne Šoštanj.

Šoštanj, 26. januar 2010

Darko Menih, prof.,
župan Občine Šoštanj

Podpora projektu izgradnje Bloka 6 Izjava za javnost Premogovnika Velenje

Velenje, 26. januarja 2010

Ob številnih nasprotujočih si mnenjih glede projekta izgradnje bloka 6 želimo v Premogovniku Velenje poudariti dejstvo, da je v Termoelektrarni Šoštanj nujno potrebno modernizirati termoeenergetske objekte. Novi blok 6 je vsekakor ključnega pomena za zanesljivo in varno oskrbo Slovenije z električno energijo ob izpolnjevanju vseh ekoloških zahtev. Z najsodobnejšo tehnologijo pretvorbe premoga v električno energijo, ki bo izpolnjevala vse ekološke standarde, bo sprejemljiv tudi za lokalno okolje, obenem pa bo z visokimi izkoristki za isto količino proizvedene električne energije potreboval manj premoga. Poleg okoljskega in ekonomskega pa je nenazadnje pomemben tudi socialni vidik, ki omogoča delovna mesta v Šaleški dolini še nadaljnjih 50 let.

Ena ključnih prednosti dosedanje zanesljive oskrbe samostojne Slovenije z električno energijo je uravnotežena struktura virov za njeno proizvodnjo (1/3 voda, 1/3 jedrska in 1/3 premog). Vsaka od teh tehnologij ima svoje prednosti, pa tudi slabosti. Premogovna tehnologija povzroča emisije v okolje in toplogredne pline, hidroelektrarne zasedejo ogromno prostora, povzročajo mikroklimatske spremembe in v veliki meri preoblikujejo doline ob rekah, jedrske elektrarne in odlagališča pa za dolga tisočletja povzročijo strogo omejeno rabo prostora. To seveda velja tudi za različne vrste obnovljivih virov energije (OVE). Spomnimo se le problematike umeščanja vetrnih in sončnih elektrarn v okolje – v vsem tem času, ko bi tovrstno energijo že lahko koristili, v Sloveniji nismo prišli dlje od preprirov med naravovarstveniki in zagovorniki omenjenih virov.

Vsaka proizvodnja energije na nek način povzroča vplive na okolico. Vendar pa brez energije ljudje ne znamo več živeti. Tako danes na vprašanje, kateri vir energije je najbolj ustrezen, še ni enoznačnega odgovora in ga najbrž tudi še dolgo ne bo. Futuristi sicer napovedujejo, da bo sonce čez dobrih 50 let poskrbelo za vse naše energetske potrebe, toda nas, naše otroke in vnuke v prvi vrsti močno zanima tudi, kaj se bo dogajalo že jutri in v naslednjih desetletjih. Prepričani smo, da bo tako v Evropi kakor tudi drugod po svetu premog še precej desetletij moral nositi veliko breme energijske oskrbe. Pomembno je, da bo uporabljen izključno v modernih termoeenergetskih objektih.

Tako bo tudi v Sloveniji, kjer imamo v približno 130 milijonih odkopnih zalog energetskega premoga iz Šaleške doline edino pravo domačo energetske strateško rezervo še za naslednjih 50 let. Pomembno je, da ga smotno porabljamo in za njegovo pretvorbo v električno energijo uporabljamo najsodobnejšo tehnologijo. Da ne zgori v prazno. Da ne onesnažuje okolja po nepotrebnem. To od nas zahtevajo tako ekonomski kot ekološki dejavniki. Investicija v novi 600 MW blok v Šoštanju, ki bo v svoji življenjski dobi porabil ves razpoložljivi lignit v Šaleški dolini, je tako res pravi odgovor za zahteve energetske-klimatskega svežnja, ki jih pred Slovenijo postavlja EU, in je tudi edini veliki energetski objekt, ki ima gorivo zagotovljeno do konca svoje življenjske dobe. Blok 6 je potreben ne samo nadaljevanju energetske zgodbe v Šaleški dolini, temveč predvsem zanesljivi, varni in okoljsko sprejemljivi oskrbi Slovenije z električno energijo. Zgrajen bo po najsodobnejših ekoloških in tehnoloških principih ter bo skupaj s konkurenčno ceno premoga dajal tudi konkurenčno proizvodnjo električne energije.

Proizvodnja električne energije iz premoga je obremenjena tudi z ekološkimi taksami oziroma dajatvami. Še posebej se bodo razmere zaostrele po letu 2012, ko bo potrebno vse potrebne kvote za proizvodnjo električne energije v termoeenergetskih objektih kupovati na avkcijah. Te dodatne stroškovne obremenitve našega proizvoda zahtevajo, da moramo biti pri osnovnem procesu proizvodnje premoga maksimalno učinkoviti, če želimo v konkurenčnih razmerah ustvariti električno energijo po konkurenčni ceni.

Po lanskem svetovnem dogodku, ko se je tudi naša država soočila s pomanjkanjem elektrike, nam mora biti še toliko bolj jasno, da Slovenija, ki je med državami, ki so energetske bolj odvisne od uvoza, potrebuje lastne vire energije in ne sme biti odvisna (le) od tujih. Če namreč investicije v šesti blok TEŠ ne bi bilo, bi v naslednjih letih zanesljivost

oskrbe slovenskih porabnikov električne energije postala zelo vprašljiva. Ogrožena bi bila tudi celotna energetska prihodnost doline, ker bo potrebno kmalu zapreti stare bloke. S tem bi bila ogrožena številna delovna mesta in tudi obstoj podjetij, ki so povezani z energetiko.

Ob koncu bi želeli ponovno poudariti, da podpiramo izgradnjo novega, tehnološko in skladno z ekološkimi standardi zasnovanega termoelektrarnskega objekta bloka 6, kot je opredeljen v Resoluciji o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023, zaradi varne in kakovostne oskrbe z električno energijo v Sloveniji, s predvidenim dokončanjem izgradnje najkasneje v letu 2014. Na delovanje in razvoj Termoelektrarne Šoštanj ter Premogovnika Velenje s predvidenimi izkopi do konca odkopavanja je namreč vezan razvoj doline, pri čemer bi želeli izpostaviti, da nam gre predvsem za kakovostno bivanje naših prebivalcev in prebivalcev, za zdravo okolje in seveda za delovna mesta.

Direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved:

»Energija za nas pomeni odgovornost – odgovornost tako na strani proizvodnje kot tudi odgovornost na strani porabe. Odgovornega ravnanja z okoljem pa se v Šaleški dolini že dolgo zavedamo. Zato naša dolina navzven ne kaže podobe rudarske pokrajine, zato tudi vztrajamo na modernizaciji proizvodnje električne energije v Termoelektrarni Šoštanj, ki bo z B6 bistveno zmanjšala negativne vplive na okolje, hkrati omogočala konkurenčno proizvodno ceno elektrike ter skrbela za smotno izrabo edinega slovenskega strateškega energetskega vira.«

Služba za odnose z javnostmi Premogovnika Velenje

hse

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Šoštanj (UPB2, Uradni list Občine Šoštanj, št. 14/2008) je Svet Občine Šoštanj na svoji 29. redni seji, dne 15.02.2010, sprejel

SKLEP o podpori izgradnje Bloka 6 v Termoelektrarni Šoštanj

1.

Svet Občine Šoštanj se je seznanil s potekom projekta Blok 6 v Termoelektrarni Šoštanj in njegovo izgradnjo v celoti podprl.

Gradnja bloka 6 je upravičena z okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika ter bo pozitivno vplivala na trajnostni razvoj Šaleške doline ter širše okolice.

Blok 6 predstavlja stabilno in cenovno ugodno oskrbo Slovenije z električno energijo. S podporo investiciji dajemo tudi podporo in zahtevo po okoljski, ekonomski in socialni sanaciji posledic odkopavanja premoga ter proizvodnje električne energije.

2.

V Šaleški dolini bomo odkopavali premog in proizvajali električno energijo, če se bo hkrati izvajala tudi kvalitetna in celovita sanacija zraka, vode, hrupa in tal ter se bodo sočasno odpirala nadomestna delovna mesta s pomočjo projektov, ki jih bodo podprli lokalne skupnosti, Premogovnik Velenje ter Termoelektrarna Šoštanj.

3.

Od investitorja Termoelektrarne Šoštanj ter skrbnika Holdinga Slovenske elektrarne pričakujemo, da bosta vodila projekt skladno s predstavljenim terminskim načrtom in blok 6 za poskusno obratovanje pripravila do konca leta 2014. Prav tako pričakujemo, da bosta najmanj enkrat letno oziroma po potrebi seznanjala lokalne skupnosti v Šaleški dolini s potekom izvedbe.

4.

Ta sklep začne veljati z dnem sprejetja in se objavi v Uradnem listu občine Šoštanj.

Številka: 032-2/2010

Datum: 15.02.2010

Darko MENIH, prof., l. r.

Župan občine Šoštanj

Prisotnih 17 svetnikov.

S 17 glasovi ZA in z 0 glasom PROTI.

Svet sprejme Sklep o podpori izgradnje Bloka 6 v Termoelektrarni Šoštanj, kot ga je predlagal župan.

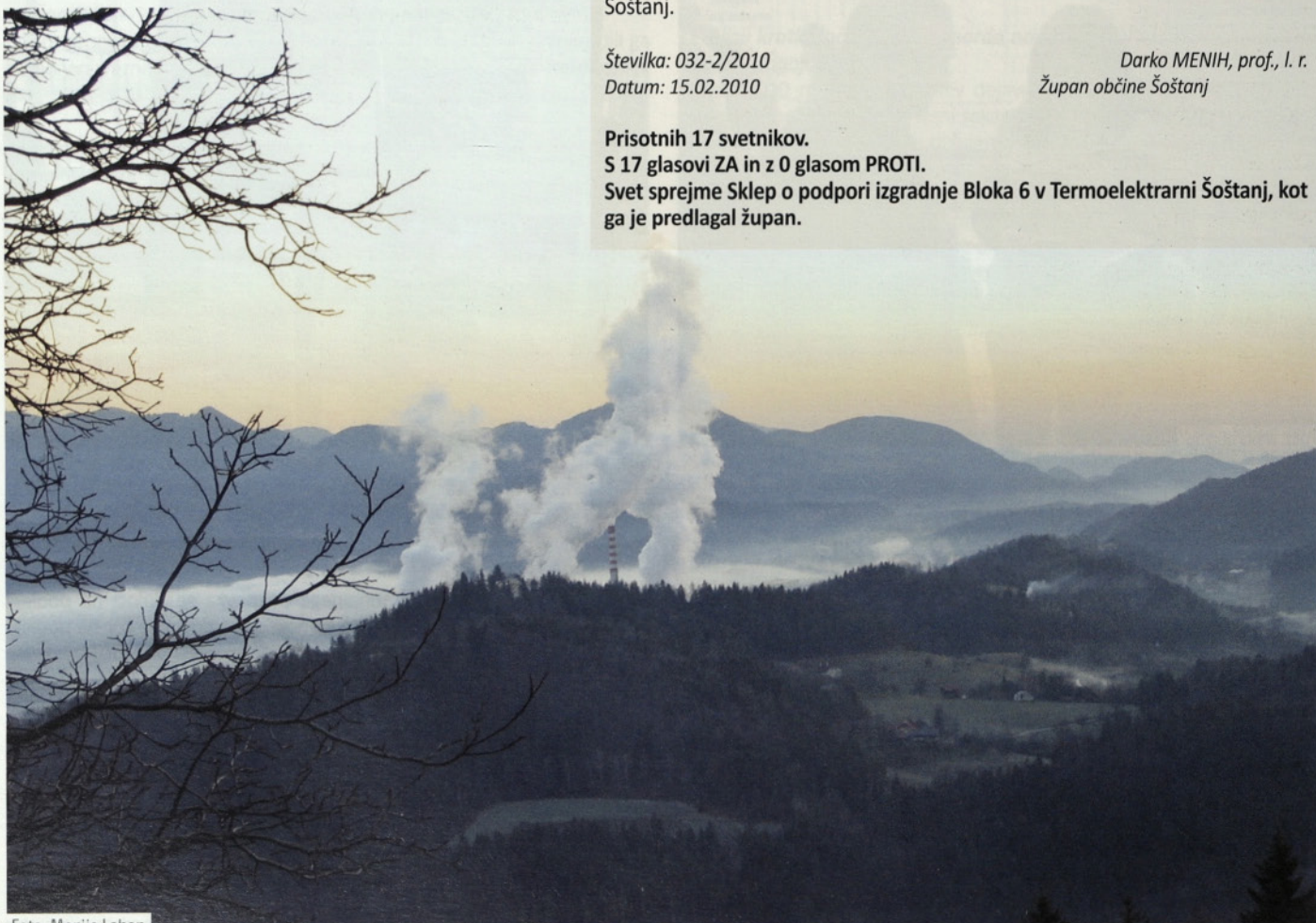

Foto: Marija Lebar

Naša občina

Šoštanj na sejmu

Na povabilo Turistične zveze Velenje smo se v soboto, 23. januarja, v Ljubljani udeležili sejma Turizem in prosti čas.

V družbi številnih društev Turistične zveze Slovenije smo precej pozornosti zbudili z novim Muzejem usnjarstva in sodeč po dobrem odzivu, se za obisk v prihodnosti muzeja ni bati. Veliko je bilo vprašanj tudi po naši ostali turistični ponudbi, ki v zadnjih letih postaja vedno bolj pestra. Mornova zijalka, Vila Mayer, dvorec Gutenbichl, Pusti grad, Kajuhov dom, Spominski park so bili le nekateri od zanimanj mimoidečih, ki so se pri naši stojnici ustavili tudi zaradi kulinarčnih specialitet naše doline. Okus in vonj po domačem orehovem kruhu Turistične kmetije Apat je k naši stojnici privabil marsikaterega sobotnega obiskovalca, katerega je poleg dobrot iz Gaberk pričakala tudi bogata turistična ponudba Vinske gore.

Ker se približuje pustni čas, smo posebno pozornost namenili tudi šoštanjskemu tradicionalnemu pustnemu karnevalu, ki v mesto vsako leto privabi precejšnje število tako domačih kot tudi tujih gostov. Koš Šoštanjski in knez Tresimir sta bili osrednji temi pogovora in zanimanja tistih, ki so v roke prejeli kratko predstavitev našega karnevala, ki bo mestne ulice zasedel drugo februarso soboto.

Foto: arhiv občine

Letošnja predstavitev občine Šoštanj, ki s svojo vedno bolj celovito turistično ponudbo, enakovredno nastopa skupaj z ostalimi občinami SAŠA regije, je preseгла naša pričakovanja. Upamo, da bo Turistični zemljevid občine Šoštanj, ki je kmalu pošel, v našo občino pripeljal vsaj polovico tistih, ki so z njim pod roko odhajali od naše stojnice.

Andreja Moškon, univ. dipl. nov., Svetovalka za odnose z javnostmi

Foto: arhiv občine

Foto: arhiv občine

Komunalni prispevek

Občina Šoštanj je v letošnjem januarju zaznala porast vlog za odmero komunalnega prispevka. Upravičenci so do danes vložili že deset vlog za izdajo odločbe o višini zneska za plačilo omenjenega prispevka. V istem času lani smo prejeli le tri vloge, v celotnem lanskem letu pa je bilo takšnih okoli petinštirideset.

Po prejetju odločbe o izmeri komunalnega prispevka, ki jo vlagatelj morajo plačati v tridesetih dneh, na Upravni enoti pridobijo pravico za gradbeno dovoljenje in če sklepamo po številu prejetih vlog, bo na območju občine Šoštanj v letošnjem letu predvidoma prišlo tudi do porasta gradnje javnih ali zasebnih objektov.

Višina zneska za plačilo komunalnega prispevka se določi na podlagi velikosti stavbnega zemljišča, neto stanovanjske površine ter na podlagi komunalnih dobrin, na katere se bo predvideni objekt priključil.

Plačilo komunalnega prispevka je obvezno, ki pa je v primeru gradnje gospodarske javne infrastrukture in gradnje objektov, ki se v celoti financirajo iz občinskega proračuna ter v primeru, da gre za gradnjo objekta širšega družbenega pomena, v celoti oproščeno.

Vloge za izdajo odločbe o odmeri komunalnega prispevka lahko občani dobijo v tajništvu Občine Šoštanj ali v elektronski obliki na občinski spletni strani.

Andreja Moškon, univ. dipl. nov., Svetovalka za odnose z javnostmi

Dogodki in ljudje

Kmetijska zadruga Šaleška dolina

Minulo poslovno leto bodo v marsikaterem podjetju poskušali čim prej pozabiti. Drugače je v šoštanjski kmetijski zadrugi, ki je s pomočjo pravočasnih in pravilno izbranih ukrepov lansko leto zaključila z dobičkom. O tem smo se pogovarjali z direktorjem Ivanom Drevom.

Kako ocenjujete poslovanje v preteklem letu – tudi z ozirom na težko gospodarsko situacijo?

Poslovanje v letu 2009 ocenjujemo za zelo dobro, saj smo že v letu 2008 sprejeli ukrepe, ki so nam v veliki meri pripomogli k dobrim poslovnim rezultatom. V letu 2008 smo imeli 8 mesecev svetovalca, s pomočjo katerega smo uredili in na novo postavili poslovne procese, katerih sadove smo želi že v letu 2009. Seveda so učinki dolgoročni in tudi v leto 2010 gledamo z optimizmom in globalno krizo ocenjujemo kot priložnost, ki jo bomo izkoristili v dobro zadruga in še posebej kot dober servis našim članom in ostalim zvestim kupcem.

Ali je bilo kaj ostanka dohodka oziroma dobička? Kako ga boste razporejali?

Poslovali smo z dobičkom, ki je primerljiv z letom 2008, in razporedili ga bomo v obvezne rezerve, razliko pa v konkurenčni nastop na trgu v obliki marketinških aktivnosti in novih investicij v alternativne vire energije.

Večja investicija lanskega leta je bila prenova trgovine v Šmartnem. Kako kaže promet?

Investicija v povečanje in posodobitev trgovine v Šmartnem ob Paki že daje sadove, ki se odražajo v povečanem prometu in seveda zadovoljstvu zvestih kupcev. Imamo možnost širitve prodajnega asortimana, ki je zaželen v kraju in širše. Uvajamo tudi tržne niše in ena od teh je ponudba čebelarске opreme in repromateriala, ki bo zaživela v mesecu marcu.

V Šoštanju ste začeli servisirati kosilnice in motorno vrtno orodje. Kakšen je odziv?

Veseli smo zelo dobrega odziva strank na servis motornih žag in vrtnih kosilnic. Servis nadgrajujemo še s servisom BCS programa, kjer postajamo osrednji serviser za območje Šaleške doline, Zgornje in Spodnje Savinjske doline ter Koroške. Skupaj s servisom nudimo tudi zelo konkurenčno prodajo strojev BCS programa velikega italijanskega proizvajalca kmetijskih strojev, kakor tudi ostale blagovne znamke kmetijskega in vrtnega programa.

Morebitne investicije?

Podajamo se v dodatne kmetijske storitve kombajniranja žit in siliranja kornice. V ta namen smo nabavili dva kombajna, s katerima bomo nudili kvalitetno storitev. Investicija nas je prišla preko 200.000,00 evrov, ker se zavedamo, da lahko samo s kvalitetnimi stroji nudimo dober servis.

Omeniti velja vaše sodelovanje na živinorejski razstavi lani poleti. Kako ocenjujete to dogajanje?

Živinorejska razstava, ki smo jo organizirali v sodelovanju z Govedorejskim društvom in Kmetijsko gozdarskim zavodom Celje pod naslovom Podeželje

Foto: Marija Lebar

in mesto z roko v roki, nam je prinesla veliko zadovoljstva. Prireditve je bila odlično izpeljana in še danes smo deležni čestitk tako strokovne javnosti kot ostalih obiskovalcev, ki so si prireditve ogledali. Posebna zahvala velja rejcem živali in inovativnemu pristopu organizacijskega odbora. Ta je združil zainteresirane udeležence, ki so se odlično predstavili na prireditvi. Upam, da bo omenjena razstava vzpodbuda za ostala živinorejska društva, da predstavijo selekcijski napredek živali, in seveda s tem dokažemo, kako kvalitetno proizvodnjo imamo v Sloveniji; ta je varna in vredna popolnega zaupanja potrošnikov.

Letošnji kratkoročni načrti – morda novi prodajni programi? Kaj se bo novega dogajalo na Turnu?

V letu 2010 načrtujemo širitev dejavnost v trženje alternativnih virov energije (sončna energija, lesni sekanci) in s tem želimo pričeti novo ero, ki bo še dodaten dokaz, da delujemo kot družbeno odgovorno podjetje tudi na področju varovanja okolja.

Poskusna proizvodnja jabolčnih krljev in jabolčnega čipsa je v fazi večje produkcije, trg pa je odlično sprejel tudi naravni jabolčni sok, ki smo ga poimenovali Slatki toucek, in vse omenjene proizvode tržimo pod lastno blagovno znamko SLODAR. Proizvodnjo vršimo na DE Turn, kjer smo tudi v fazi urejanja dokumentacije za zavetišče za male živali, kmečke tržnice in v sodelovanju z Veterino Šoštanj tudi veterinarsko kliniko za male živali.

Lani ste na Turnu postavili čebelnjak?

Na omenjeni enoti je v teku tudi projekt z naslovom Čebelica Saša, s katerim želimo prikazati soodvisnost čebele in sadjarske sonaravne proizvodnje. Smo edini proizvajalci sadja, ki imamo čebelnjak v nasadu jablan. S tem kažemo odgovorno ravnanje do čebel in do potrošnika, ki lahko brezpogojno zaupa našim proizvodom. Želimo, da šole, vrtci in ostali porabniki, ki vsakodnevno ponujajo sadje otrokom in mladini, spoznajo, kje je kvalitetno in zdravo proizvedeno sadje. Zaupajmo domači proizvodnji in ne podlegajmo reklamam, ki so vse preveč komercialno usmerjene.

Predvidevate še kak nakup zemljišč?

V KZ Šaleški dolini smo po izvršeni denacionalizaciji, ki nam je zmanjšala kmetijske površine, zainteresirani tudi za nakup zemljišč, kajti želimo ohraniti primarno kmetijsko proizvodnjo.

Marija Lebar

Mlada Nova Slovenija

V Šoštanju so 22. 1. 2010 na pobudo predsednika OO Šoštanj NSi **Romana Kavšaka** ustanovili Šaleški odbor mladih Nove Slovenije. Že dolgoletna želja, da bi storili korak z mladimi, se je uresničila. Na ustanovnem odboru mladih NSi Šaleške doline so ugotovili, da ima Nova Slovenija velik potencial v mladih. Mladi si želijo delati v politiki in se zavzemati za malega človeka. Gostili so tudi predsednika mladih Nove Slovenije **Jerneja Vrtovca**, ki je spregovoril o aktualnih političnih zadevah mladih in študentov. Pozdravil jih je tudi regijski predsednik NSi **Andrej Kuzman**. Zavedajo se, da bodo letos lokalne volitve in bodo mladi v veliko pomoč in podporo, tako v Šoštanju, Velenju kot Šmartnem ob Paki. V OO NSi Šoštanj in MO NSi Velenje jih veseli, da so dobili predsednika mladih Šaleškega odbora NSi **Metoda Špitala** iz Velenja in podpredsednika **Erika Jurkovnika** iz Raven pri Šoštanju, ki bosta zastopala mlade pri NSi občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki.

Podmladek NSi Mlada Slovenija je skupaj s predsednikom OO Šoštanj Romanom Kavškom 11. februarja, na dan dneva bolnikov, obiskal mlade, ki se zdravijo na pediatričnem oddelku slovenjegraške bolnišnice. Ob tej priložnosti so jih obdarili s knjigami in igrkami.

Z akcijo **Za zdrav nasmeh** so tako polepšali bolnišnični dan in mlade spomnili, da niso sami. V podmladku NSi se zavedajo, da so za svoje zdravje odgovorni sami in so dolžni pomagati posameznikom pri njihovih

Foto: arhiv NSi

osebnih stiskah, pri katerih je na prvem mestu bolezen. Hkrati želijo ob tej priložnosti opozoriti pristojne zdravstvene ustanove, da zagotovijo še boljše zdravstveno oskrbo.

Amadeja Komprej

Pustna sobota v znamenju občnega zbora

Na pustno soboto, 13. februarja, je PGD Lokovica pripravil že 102. občni zbor, ki so se ga udeležili tudi člani pobratenega gasilskega društva Ribno pri Bledu in člani gasilskega društva iz Male Nedelje, s katerimi Lokovičani prijateljsko sodelujejo. Po uvodnem pozdravu, kateremu so sledila poročila o delovanju v preteklem letu, so s krstom medse sprejeli tudi nekaj novih članov, s katerimi so še pomladili društvo. Po zaključenem uradnem delu so se zabavali ob zvokih ansambla Minutka.

V preteklem letu je gasilsko društvo pridobilo novo vozilo znamke Iveco daly, pridobili pa so tudi novo sireno v spodnji Lokovici na gospodarskem poslopju družine Florjanc. Poklicani so bili na kar nekaj intervencij, najobsežnejša je bila 10. julija, ko se je Lokovica dobesedno premikala, saj je bilo ogromno plazov. To je le delček dogajanja v lanskem letu, prav tako pa jim načrtov za delo v prihajajočem letu ne manjka.

Melita Hudej

Foto: arhiv GD

Čebelarstvo društvo Šmartno ob Paki

Konec minulega meseca so se na rednem občnem zboru zbrali člani Čebelarstva društva Šmartno ob Paki. Po številu jih ni veliko, zato pa so tem bolj aktivni tako v občini kot tudi v območni čebelarški zvezi SAŠA in v Čebelarški zvezi Slovenije.

Največ organizacijske pozornosti so lani namenili praznovanju 80-letnice obstoja svojega društva. Proslave ob tem jubileju se je udeležil tudi predsednik slovenskih čebelarjev Boštjan Noč. Velik zalogaj pa je predstavljal čebelarški tabor za mlade, ki se ga je udeležilo 60 otrok, tudi s Primorske. Pri izvedbi je pomagalo še šmarško društvo prijateljev mladine. Ves čas si prizadevajo, da bi v svoje vrste pridobili več mladih. Na občnem zboru so v društvo sprejeli tri nove člane.

Številne ure prostovoljnega dela in kar nekaj finančnih sredstev so vložili v izgradnjo Čebelarstva središča SAŠA v Lučah, kjer bo v prihodnosti vzrejalnišče čebeljih matic. Nenehno izobraževanje članov je pogoj, da potrošnikom nudijo med in čebelje pridelke, ki so kakovostni in zadoščajo vsem evropskim zahtevam po varni hrani.

Šmarški čebelarji ves čas dobro sodelujejo z lokalno skupnostjo in ostalimi društvi ter se udeležujejo vseh prireditev v kraju. Da njihovo delo ni minilo neopaženo, potrjuje grb občine Šmartno ob Paki, ki so ga prejeli lani na občinski slavnostni seji.

Tokratnega občnega zbora se je udeležil tudi župan Alojz Podgoršek. Dejal je, da so pridelki šmarških čebelarjev priznani, zato jih občina uporablja kot protokolarna darila. Župan je čebelarje pohvalil in izrazil pričakovanje, da bodo v taki smeri svoje delo tudi nadaljevali.

V letošnji delovni program so čebelarji zapisali, da se bodo poleg stalnih

Foto: Tatjana Podgoršek

nalog, kjer prednjači izobraževanje, lotili tudi spodbujanja društvenega življenja. Čakajo jih vzdrževalna dela na čebelarstvu domu, nadaljnje sodelovanje pri dokončanju Čebelarstva centra v Lučah. Velik zalogaj pa vsekakor predstavlja dan slovenskih čebelarjev, ki bo potekal maja v Velenju in kjer bodo pri organizaciji sodelovali tudi člani Čebelarstva društva Šmartno ob Paki.

Marija Lebar

»Maškarce« v Topolšici

Pustni čas je poseben čas v letu. Staro in mlado si nadene maske, pleše in nori. Vrstijo se sprevodi maškar in razni plesi. Tudi v Topolšici že tradicionalno na pustno nedeljo pripravimo otroško maškarado, da preženemo zimo.

Letos so pri organizaciji le-te združili moči TD Topolšica, DPM Topolšica in taborniki Rodu Topli vrelec prav tako iz Topolšice. Sprevod je ob 14. uri krenil izpred Lipe samostojnosti v Topolšici. Kača malih in velikih maškar s Topolškimi mažoretami na čelu se je vila proti Bolnišnici, od tam v Center starejših Zimzelen, na koncu pa se je ustavila v Naravnem zdravilišču Topolšica, kjer je sledilo pustno rajanje. Maškarke so plesale, pele, se sladkale s krofi in čajem ali pa ustvarjale v pustnih delavnicah. Z malo domišljije in pomoči animatork si lahko izdelal klovn iz balona, pisan cilinder, pa skrivnostna, zapeljiva ali preprosto smešna očala.

Razigrano in norčavo vzdušje se je tako kar prehitro končalo. Pa ne za dolgo. Na pustni torek se maškarke še zadnjič poveselijo in hodijo od vrat do vrat. Staro izročilo pravi, da obisk pustnih šem prinaša srečo in dobro letino, zato jih le obdarimo s kakšno slaščico, krofom ali kovancem, če potrkajo na naša vrata.

BG

Tralala, hopsasa, pustne smo šeme ...

Pust je težko pričakovan, najbolj vesel, najbolj sproščen in smešen dan v letu. Praznovanje je namenjeno sprostitvi, veselju in zabavi. Oblečeni smo drugače kot ponavadi in sploh si tega dne dovolimo vse tisto, česar si običajno ne moremo. S kostumi in šminko se spremenimo v živali, pravljичna bitja in v vse tisto, kar si otroci želijo.

V Vrtcu Barbka smo se z otroki pogovarjali o narodnih običajih, kamor sodijo pustovanje, kurentovanje, jurjevanje. Peli smo pustne pesmi ob spremljavi harmonike, kitare, klaviatur, izdelovali pustne maske iz različnih materialov, se igrali z baloni. Oblikovali smo krofe iz gline, poslušali pravljice na temo pust, ugibali besedne, glasbene uganke, se igrali izštevanke in še veliko drugih stvari.

Pustni torek smo pričeli s slastnimi krofi. Našemljeni smo se opazovali, prepoznavali ter uživali ob glasbi, petju in vriskanju ...

Navdušeni smo se odpravili v mesto, da s pesmijo preženemo zimo. Privabili smo mnogo pogledov ljudi, prijaznih besed, ki so nam jih namenili mimoidoči. Ustavljali so se ob poslušanju pesmic, ki smo jih prepevali. Dan smo zaključili s prijetnimi občutki. Kljub temu da smo pusta pokopali, pa bomo v vrtcu dejavnosti podoživljali še do konca meseca, saj otroci ob tem neizmerno uživajo.

Otroci in strokovne delavke Vrtca Barbka. (Darja, Iva, Andreja, Mateja)

Foto: Jana Kovič

Foto: arhiv

Še en pustni utrinek iz vrtca

Le kaj se danes dogaja v vrtcu?

Kje so otroci?

Prihajati vidim samo nekakšne klovne, čarovnice, vile, gusarje, kužke, zdravnike, kuharje, ... tudi majhen kurent je med njimi.

Saj res! Danes je vendar pustni torek in otroci so našemljeni.

Zato jih nisem prepoznala.

V igralnicah maškarke vesele in razigrane plešejo, rajajo in s svojo pesmijo kličejo pomlad.

»Tako lepi smo. Naj nas vidijo še drugi!« Oblečejo se in gredo na sprehod po mestu. Ljudje jih gledajo, se jim smeji, mahajo z rokami in jih občudujejo.

Otroci so zadovoljni in na ponosni nase.

Foto: V. M.

Vse enkrat mine in hitro je minil tudi naš veseli pustni torek v Vrtcu Šoštanj. Bil je ravno takšen kot mora biti; sončen, nasmejan, nagajiv in šaljiv. Čisto po meri otroka.

V. Mevc

Foto: V. M.

Valentinove taborniške delavnice

V petek, 12. 2., tik pred praznikom zaljubljenecv, smo šoštanjski taborniki za naše člane namesto klasičnih vodovih sestankov (le-ti potekajo vsak petek od 17.00 do 18.00 v OŠ Šoštanj) organizirali ustvarjalne delavnice na tematiko valentinovega. Pripravljene so bile 4 različne delavnice, v katerih je vsakdo lahko naredil nekaj za svoje starše, dedke in babice ali pa za tiste prve prave simpatije. Prevladovali so seveda srčki vseh oblik in barv, s takšnimi in drugačnimi sporočili. Izdelovali pa so tudi prav imenitne in že skoraj kičasto rdeče Valentinove čestitke. Manjkala ni tudi Valentinova pošta. Vsakdo je lahko svoji skriti simpatiji iz taborniških vrst napisal pisemce in taborniški poštar je ob koncu delavnic poskrbel, da so pisma prispela v prave roke.

Delavnice so, zahvaljujoč pridnim vodjem delavnic (Silviji, Suzani, Ajdi in Valeriji), super uspele in vsi otroci (teh je bilo blizu 50) so se imeli prav supertastično.

SiNi

Foto: SiNi

Človek je tisto, kar hoče postati

Vrtec v Topolšici je dobro obiskan. V njen biva dnevno 50 otrok različnih starostnih skupin. Starši jih vozijo v vrtec v glavnem iz Topolšice pa tudi od drugod, če je vrtec v Šoštanju poln. Tudi Sonja Golavšek je svojo hčerko Zalo leta 2007 peljala v Topolšico in jo prepustila skrbni negi tamkajšnjega osebja. Pravi, da je že takrat ob pogledu na igralnico, na barve sobe, opremo, igračke in seveda predvsem otroke, ki so se zatopljali v igro prepuščali varstvu, občutila veliko zaupanja in topline. Minuli mesec pa je v okviru svojega izobraževanja tam opravljala obvezno prakso. Ista ustanova, isti otroci, isto osebje, a seveda popolnoma drug pristop. Pravi, da se je v vlogi vzgojiteljice dobro znašla, predvsem pa se je odlično počutila med otroki. Njena skupina, pri kateri je sodelovala z mentorico Zorano Globačnik, so bili malčki od 4 do 6 leta starosti, skupina pa je štela 17 otrok. Navezala se je nanje, prizna, vsak otrok je svet zase in kot takega ga je treba jemati. Za vse je potreben čas, posluš, včasih samo objem, pa najdeš stik z otrokom. Z otroki se je dobro ujela, ravno tako z osebjem vrtca, ganilo jo je prisrčno slovo, ko je zaključila prakso in vabilo, naj pride nazaj. To ji je bila največja potrditev in zahvala. Seveda je mesec dni premalo, da bi lahko govorila o strokovnosti, a našla je potrditev za svojo odločitev.

Sonja Golavšek je namreč po poklicu knjigovez, za seboj ima že 24 let delovne dobe v svojem poklicu in poklicu prodajalke, ki ga je pridobila s prekvalifikacijo. Je tudi mama, starejša dva fanta sta že srednješolca, hčerka ima štiri leta. Ima lep dom, ki sta ga zgradila z možem, in službo v Gorenju. Vse to je za mirno življenje veliko, pravzaprav zelo veliko. A Sonja je že od mladih let želela postati vzgojiteljica in njena želja je očitno dovolj iskrena, da ji bo to tudi uspelo. Letos bo maturirala na Ljudski univerzi v smeri predšolske vzgoje in samo vprašanje prave priložnosti je, da se v na novo pridobljenem poklicu tudi zaposli.

Sonjina zgodba je pravzaprav zgodba mnogih ljudi, ki se iščejo skozi

Foto: arhiv S. G.

življenje v svojem poklicu. Na tako rekoč življenjske odločitve pri 15 letih velikokrat vplivajo okoliščine, ki niso naklonjene otrokovi izbiri. Mnogi kasneje nimajo možnosti, poguma ali volje, da bi spremenili tok življenja. Mogoče je tudi tako v redu, a zagotovo so ljudje, ki imajo radi svoj poklic, pri svojem delu uspešnejši in predvsem srečnejši. Sonja je ena izmed tistih, ki ji je uspelo spremeniti tok življenja. Kajti v tem trenutku niti ni pomembno, ali bo poklic vzgojiteljice opravljala ali ne. Pomembno je, da se je odločila nekaj spremeniti, nekaj narediti, da ve, kaj hoče, in da ne prepušča svojega življenja drugim. Ne glede na to, da je njena pot daljša, ve, da je prava in zato je njena volja uspeti toliko večja.

Milajka Komprej

Napotnik na »starem šahu«

V počastitev slovenskega kulturnega praznika so v Razstavišču Barbara v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju v sredo, 3. februarja 2010, pripravili odprtje razstave del akademskega kiparja **Ivana Napotnika**. Nekatera njegova kiparska dela so na tokratni razstavi javnosti predstavljena prvič. Ljubitelje umetnosti sta nagovorila direktor Premogovništva Velenje dr. Milan Medved in župan Občine Šoštanj Darko Menih. O avtorju in njegovih delih je spregovorila umetnostna zgodovinarica mag. Milena Koren Božiček.

Direktor **dr. Milan Medved** se je v svojem govoru uvodoma najprej dotaknil povezave med Muzejem premogovništva in kiparjem. Letnica Napotnikovega rojstva 1888 namreč sovpada z letnico, ki krasi izvažalni jašek Škale. Dodal je še:

Foto: arhiv PV

»Razstavo smo pripravili v sodelovanju z Občino Šoštanj in Galerijo Velenje, s čimer smo znova dokazali, da smatramo sodelovanje z lokalno skupnostjo kot izjemno pomembno. Premogovnik Velenje v svojem okolju namreč že nekaj časa ni razpoznaven le po pridobivanju premoga, ampak po vrsti dejavnosti, s katerimi se ukvarjamo in jih podpiramo, pa naj gre za sodelovanje na področju izobraževanja, sociale, športa, kulture ...«

Šoštanjski župan **Darko Menih** je poudaril: »V Občini Šoštanj imamo bogato kulturno dediščino, ki ji posvečamo veliko pozornosti. Med to kulturno zgodovino so tudi možje, ki so zaznamovali Šoštanj, in mednje zagotovo sodita akademski kipar Ivan Napotnik in pesnik Karel Destovnik Kajuh. Šoštanjčani smo nanju ponosni in jima skušamo na različne načine vrniti mesto, ki sta ga že imela. Stalno zbirko del Ivana Napotnika bomo postavili v vilo Mayer, katere obnova bo končana spomladi. Razstava Napotnikovih del je lani gostovala na Dunaju, v prihodnje pa si bomo prizadevali razstavo postaviti še v kakšno slovensko galerijo.«

Umetnostna zgodovinarica mag. **Milena Koren Božiček**, ki je predstavila

Napotnikovo ustvarjanje, se je ob koncu vprašala: »Kaj bi se zgodilo, če bi Napotnik ostal na tujem? Kaj je dal Slovencem, ko je ostal na slovenski in zavodenski zemlji? Gotovo bi po prvi odločitvi imeli slovenskega moža, ki bi naredil še več za dunajski, madžarski, romunski in morda še kateri cesarski ali kraljevi dvor. Pa bi to danes lahko prepoznali kot dela slovenskega kiparja ali bi ostalo avtorstvo pripisano njegovim učiteljem, tako kot je to bilo med in takoj po študiju? Izvirne upodobitve značilnih ekspresionističnih socialnih in zgodnje modernističnih tem pa bi se izgubile v monumentalnih arhitekturnih ali javnih plastikah historyčnih alegorizmov.«

S kulturnim programom sta navdušila sopranistka in članica Graške opere **Gordana Hleb** ter pianist, harmonikar, vokalist in korepetitor v različnih produkcijah po slovenskih gledališčih in na AGRFT **Joži Šalej**.

Stojan Špegel

Zanimivi poklici malo drugače

V rubriki zanimivi poklici je bilo do sedaj predstavljenih kar nekaj zanimivih poklicev, v februarški številki revije List pa sem se odločila za nekoliko specifičen pristop. Predstavila bom poklic oziroma dejavnost, ki je malce drugačna. Govorim o sivi ekonomiji (oziroma vsem bolj znanem delu na črno), ki je seveda v slovenski javnosti še kako prisotna, najdemo jo praktično v vseh sodobnih družbah. Marsikdo se sploh ne zaveda obstoja in svoje posredne vključenosti v sivo ekonomijo, a ko začnemo iskati varuško za svojega otroka, ko nam nek znanec popravi avto – vse brez računa, se dejansko zavemo, da to še zdaleč ni fenomen.

V sivo ekonomijo se namreč običajno uvrščajo dejavnosti, ki so prikrite, kršijo določene legalne norme in predpise, delo pa se opravlja kot plačano delo, kot pridobitna dejavnost. Siva ekonomija se je razmahnila v 70. letih (zaradi recesije v svetu, gospodarskih težav, brezposelnosti

Delo in zaposlovanje na črno določa Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanju na črno (Uradni list RS, št. 36/2000 s sprem.). Tako se za delo na črno v skladu s tretjim členom omenjenega zakona šteje opravljanje dejavnosti oz. dela v naslednjih primerih:

- če pravna oseba opravlja dejavnost, ki je nima vpisane v sodni register, oz. opravlja dejavnost, ki je nima določene v temeljnem aktu, ali če nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev za opravljanje registrirane ali v temeljnem aktu določene dejavnosti;
- če podjetnik opravlja dejavnost, katere nima vpisane ustrezen register, ali če nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev za opravljanje registrirane dejavnosti;
- če pravna oseba ali podjetnik opravlja dejavnost kljub začasni prepovedi opravljanja dejavnosti;
- če tuje podjetje ne opravlja dejavnosti v Republiki Sloveniji prek podružnic ali opravlja dejavnost brez ustreznega dovoljenja;
- če posameznik opravlja dejavnost oz. delo in ni vpisan ali prijavljen, kot to določa ta ali drugi zakoni.

Za zaposlovanje na črno pa se v skladu s petim členom Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno šteje, če pravna oseba ali podjetnik, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti:

- z delavcem ni sklenil pogodbe o zaposlitvi oz. pogodbe civilnega prava, na podlagi katere se lahko opravlja delo, in delavca ni prijavil v zdravstveno in pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- zaposli tujca ali osebo brez državljanstva v nasprotju s predpisi o zaposlovanju tujcev;
- omogoči delo dijaka ali študenta brez ustrezne napotnice pooblaščenice organizacije za posredovanje dela, ali če ta omogoči, da to napotnico uporabi a delo druga oseba.

Za zaposlovanje na črno se šteje tudi, kadar posameznik v svojem imenu in za svoj račun zaposli delavca, ki zanj opravlja delo na črno.

Po oceni Davčne uprave RS, ki jo je vodil Ivan Simič, naj bi obseg sive ekonomije predstavljal med 20 in 24 odstotkov bruto domačega proizvoda. Seveda so to samo predvidevanja, saj je siva ekonomija prikrita in se je ne da natančno izmeriti. Ocenjuje se, da se bo delo na črno vse bolj in bolj povečevalo zaradi nizkih dohodkov delavcev in prebivalstva nasploh, brezposelnosti (naj spomnim, da je Slovenija s 6,8 odstotka sicer še vedno med štirimi članicami EU z najnižjo stopnjo brezposelnosti, je pa tudi med državami, kjer se je v letu dni precej povečala), nezadovoljive preskrbe prebivalstva prek uradnega sektorja, moči birokratiziranega uradništva in razvejane korupcije ... Razlogov je ogromno.

Gospodarska kriza pritiska, veliko delavcev ne ve, ali bodo jutri še imeli zaposlitev, in najlažji način za hiter dohodek je seveda delo na črno. Zanimivo pa je dejstvo, da se večina ljudi ukvarja z delom na črno kot dejavnostjo in ne poklicem. Redno so zaposleni v nekem podjetju, prejema plačo, so zavarovani, dodaten denar pa si služijo z neko neregistrirano dejavnostjo, saj zaradi nizkih plač le tako lahko normalno preživijo mesec. Najdejo se tudi takšni, ki redne službe nimajo, npr. nek anonimni delavec je povedal, da že od leta 1997 dela samo na črno. 14 let je bil redno zaposlen (končal je dveletno srednjo poklicno šolo za skladiščnika), potem pa je službo zamenjal in novi delodajalec mu ni želel ponuditi legalne zaposlitve. Od takrat naprej se seli od zasebnika do zasebnika, na leto jih zamenja tudi po deset, pri katerih opravlja različna gradbena dela. Odgovor na vprašanje, zakaj dela na črno, je preprost. Ker je zaslužek boljši. V enem mesecu z delom na črno lahko zasluži tudi do 2000 evrov, poleg tega pa od Zavoda prejema še podporo, v redni službi bi pa za enako delo zaslužil okoli 600 evrov. Največ kršitev je sicer v gostinstvu in gradbeništvu, saj delo inšpekcijskih služb ni dovolj učinkovito. Potrebno je okrepiti nadzor, študentsko delo pa obdavčiti enako kot vsako drugo delo, ker v gostinstvu preko študentskih napotnic delajo ljudje, ki do tega sploh niso upravičeni, prav tako pa v mnogih primerih delodajalci sicer prijavljenemu delavcu plačujejo del plače na roko. Za kršitev zakona o preprečevanju zaposlovanja na črno je določena globa v višini do 20.865 evrov za pravno osebo ali podjetnika ter do 2086 evrov za odgovorno osebo. V primeru kršitve predpisov o zaposlovanju tujcev je zagrožena kazen v višini do 1878 evrov, enaka globa pa je določena tudi za posameznika, ki omogoči delo dijaka ali študenta brez ustrezne napotnice oziroma napotnico posreduje drugi osebi. Trenutno je tudi zelo aktualna tema o novem zakonu glede ureditve študentskega dela, ki tega sicer ne bi ukinila, vendar bi zmanjšala obseg in ga bolj obdavčila, kar je seveda še eden izmed razlogov za povečanje sive ekonomije.

Potrebno se bo torej zamisliti. Bo delo na črno dejansko postalo nepogrešljiv način preživetja v prihajajoči še hujši krizi? In tisti, ki to obsojate – ali ne bi tudi vi storili enako, če bi se šlo za »biti ali ne biti«? Sicer pa, kot pravi *Wendell Holmes*: »Človek je običajno bolj previden glede svojega denarja kot glede svojih načel.«

Vesna Panič

Župnijska obvestila

5. MAREC 2010 (PETEK) – Križev pot ob 17.30 v mestni cerkvi (sodelujejo animatorji)

- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri

7. MAREC 2010 – 3. POSTNA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri

12. MAREC 2010 (PETEK) – Križev pot ob 17.30 v mestni cerkvi (sodeluje birmanci)

14. MAREC 2010 – 4. POSTNA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri

19. MAREC 2010 (PETEK) – SV. JOŽEF – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Križev pot ob 17.30 v mestni cerkvi (sodeluje 8. razred)

21. MAREC 2010 – 5. POSTNA – TIHA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 (skupni krst)
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in ob 18. uri

25. MAREC 2010 (ČETRTEK) – GOSPODOVO OZNANJENJE (MATERINSKI DAN) – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- ob 17. uri akademija v čast materinskega dneva v župnijski cerkvi

26. MAREC 2010 (PETEK) – Križev pot ob 17.30 v mestni cerkvi (sodeluje 7. razred)

28. MAREC 2010 – CVETNA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 s procesijo
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in ob 19. uri
- Bele Vode ob 8. uri
- Zavodnje ob 10.30
- Topolšica ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri

1. APRIL 2010 – VELIKI ČETRTEK – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 19.30
- Bele Vode ob 17. uri
- Zavodnje ob 17. uri

2. APRIL 2010 – VELIKI PETEK: Ob 15. uri bo v šoštanski mestni cerkvi križev pot. **Obredi velikega petka pa bodo:**

- šoštanjka župnijska cerkev ob 19.30

- Bele Vode ob 17. uri
- Zavodnje ob 17. uri

3. APRIL 2010 – VELIKI SOBOTA: Blagoslov ognja:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. uri
- Bele Vode ob 8. uri
- Zavodnje ob 8. uri

Blagoslov velikonočnih jedil:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 10. do 16. vsako polno uro
- šoštanjka mestna cerkev ob 10. in ob 16. uri
- Bele Vode ob 14. in 17.45
- Zavodnje ob 14. in 18. uri
- Gaberke ob 16. uri
- Topolšica ob 17. uri
- Velikonočna vigilijska – svete maše:
- šoštanjka župnijska cerkev ob 20. uri
- Bele Vode ob 18. uri
- Zavodnje ob 18.30 uri

4. APRIL 2010 – VELIKA NOČ – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev: maša ob 5.30; ob 6.15 vstajenska procesija in po procesiji sveta maša, naslednja maša ob 8.30
- Bele vode ob 8. uri vstajenska procesija in sveta maša
- Zavodnje ob 10. uri vstajenska procesija in sveta maša
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Gaberke ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri

5. APRIL 2010 – VELIKONOČNI PONEDELJEK – svete maše:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Sv. Anton ob 11. uri

TEČAJ PRIPRAVE NA SVETI

ZAKON 13. IN 20. MARCA 2010

Priprava na zakrament svetega zakona bo potekala v soboto, 13. in 20. marca 2010, v Mihaelovem domu v Šoštanju, vsakič ob 15. uri. Vabljeni zaročenci, ki se nameravate poročiti v bližnji prihodnosti.

SVETOPISEMSKI VEČERI

Vsak postni petek bo ob 19. uri v Mihaelovem domu svetopisemski večer. Vabljeni!

DAN BIRMANCEV – 20. MAREC 2010

V soboto, 20. marca, bomo imeli v župniji Šoštanj dan birmancev. Srečanje bomo pričeli ob 10. uri in ga sklenili ob 16. uri v župnijski cerkvi s sveto mašo, h kateri so lepo vabljene družine birmancev.

SREČANJE ZAKONCEV JUBILANTOV – 8. MAJA 2010

V soboto, 8. maja, ob 10. uri bo v šoštanski župnijski cerkvi slovesna zahvalna sveta maša z zakonci jubilanti.

ORATORIJ OD 28. JUNIJA DO 4. JULIJA 2010

Kot že nekaj let bomo tudi letos v župniji pripravili oratorij za otroke. Oratorij bo potekal od ponedeljka, 28. junija, do nedelje, 4. julija, ko ga bomo zaključili s sveto mašo v župnijski cerkvi. Otroci bodo prijavnice dobili pri verouku. Lepo vabimo vse otroke.

ŽUPNIJSKO ROMANJE

Od 17. do 20. junija 2010 bomo romali po Slovaški in Madžarski. Ob sakralnih, kulturnozgodovinskih in naravnih lepotah bomo napajali svojega duha.

Občni zbor TD Skorno

V Skornem so se člani Turističnega društva zbrali že na 15. rednem letnem občnem zboru, ki ga je letos najbolj zaznamoval sprejem kar štirinajstih novih članov. Tako sedaj društvo šteje kar 150 članov.

Foto: TD Skorno

Seveda pa so se člani društva radi pohvalili z nadvse uspešnim zaključkom leta. Namreč po letnem delovnem planu za leto 2009 so le-tega krepko presegli. Poleg že stalnih aktivnosti so letos planu dodali še urejanje bankin in muld po cestah, ki so javne poti v Skornem, skrbno so urejali okolico novega igrišča, prenovili so vse smerokaze po kraju in se letos prvič udeležili vseh sejmov, ki so bili organizirani s strani Občine Šoštanj. Nadvse so bili ponosni na izvedbo letošnje prireditve Žive jaslice v Skornem, razočarani pa nad slabim vremenom, ki jim je zadnji trenutek onemogočil izvedbo občinske prireditve ob dnevu državnosti. Tudi za leto 2010 imajo po delovnim planom dela čez glavo. V načrtu imajo tudi ureditev izvira Stare vode in organizacijo kake športne prireditve na novem igrišču.

»Ker članstva v društvu ne manjka, zagotovo pa ne manjka dobre volje in razumevanja, bo društvo z gotovostjo pridno delalo tudi v tem letu,« zatrjuje predsednica društva Maša Stropnik. Predsednica pa vedno rada toda tudi to, da je delo večkrat naporno, a ker je v društvu vedno dobra volja, je vsako stvar lažje speljati. »Vedno delamo tako, da koristno združimo z zabavnim, pa smo na koncu vsi zadovoljni.«

Maša Stropnik

Intervju

Veličina življenja je v številu padcev

MAKS LOMSEK

Gospod Lomšek, bralci Lista vas poznajo preko križank in zgodbic, s katerimi polnite naše strani. Kako pa bi se predstavili, če vas ne bi že poznali?

No, kljub temu da me bralci Lista verjetno že nekoliko poznajo, ker se v njem običajno pojavljam z majhno križanko pa tu in tam s kakšno več ali manj všečno zgodbico, naj mi bo dovoljeno, da dodam še nekoliko svoje »avtobiografije«.

Sem pač star možakar, ki je pred kratkim preživel 85 pomladi in pa seveda tudi zim, vključno z letošnjo, in davnega leta 1925 ugledal luč sveta (beri: petrolejke) v takrat prijazni vasi Gaberke pri Šoštanju, ki pa sedaj ni nič kaj prijazna. Južni del te prijazne vasi, imenovane Žabja vas, se zaradi izkopavanja premoga pogreza in jo bo zalilo Družmirsko jezero, ki se hitro širi proti severu. Tako je moralo iz tega dela Gaberk 34 družin zapustiti svoje domačije in si v bližnji ali daljni okolici poiskati primeren kraj novega domovanja. Tudi naša družina je bila med »pregnanci«, ko je bila hiša porušena, ostale pritlikline pa zravnane z zemljo, tako da smo si morali, kot vsi drugi, ustvariti nov življenjski prostor na Pohrastniku, uradno Florjan pri Šoštanju.

Vaša življenjska pot se je torej začela v Gaberkah. Opišite nam, kako gledate na svoje otroštvo zdaj v zrelih letih.

Svoja otroška leta sem seveda še preživel v novo zgrajeni prostorni hiši, ki je bila za takratne razmere kar sodobno urejena, tako da je del prostorov imel v najemu lastnik trgovine z mešanim blagom, ki jo je kasneje prevzela moja starejša sestra. Kar rad pa se spominjam tistih časov, ko sem pogosto kot »pomožni komi« priskočil na pomoč pri prodaji. Drugače pa se moje otroštvo ni dosti razlikovalo od ostalih vaških otročaje, med katerimi sem imel precej dobrih prijateljev. Ko se sedaj kot star možakar spominjam tistih otroških let, si moram priznati, da so bila prijetna in srečna, kar je bila predvsem zasluga mojega očeta, ki je bil zaposlen pri velenjski elektrarni, najprej pri izgradnji, nato pa kot turbinski strojnik vse do upokojitve in je imel kar spodobno plačo, tako da nismo trpeli nikakršnega pomanjkanja. Mi pa misli pogosto uhajajo nazaj in me spominjajo predvsem na dva dogodka, ki sta mi neizbrisno ostala v spominu. Prvi, veseli, je bil leta 1930, ko sem kot 5-leten fantič ponosno postavil okrašeno smrečico na vrh ostrejša novozgrajene hiše in smo tisti dan imeli pravo vrtno veselico skupaj z gradbeniki in povabljenimi sosedi. Drugi dogodek pa je bil bolj tragične narave, kajti kmalu po vselitvi v novo hišico je nenadoma zbolela moja mlajša sestra Vidka. Ko pa nas je šoštanjski zdravnik z diagnozo, da ima punčka le lahko angino in bo v par dneh spet zdrava, nekako potolažil, smo res upali, da bo tako. Vendar ni bilo tako, kajti Vidka ni imela angine, temveč smrtonosno obliko davice in je na našo neizmerno žalost čez par dni umrla.

Želja po znanju je bila stalnica v vašem mladem življenju in tudi zdaj v zrelejših letih. Imate v svojem življenju spomin na kakšne ljudi, ki so pomembno vplivali na vaše izobraževanje?

Če se sedaj malo pošalim, bi rekel, da so mi ob mojem rojstvu stale ob strani vse tri vile rojenice ali sojenice in mi v zibko položile kar troje možnosti izbiranja usodnih življenjskih usmeritev. Prva naj bi bila bogoslužje, druga glasba in tretja področje tehnike. Glede prve sta moja mama in takratni župnik Pavel Gril sklenila »komplot«, po katerem naj bi po končani meščanski šoli odšel v ljubljansko semenišče, kjer bi se

pripravljaj za duhovniški poklic. To je takrat župnik predlagal moji mami rekoč: »Fant je kar brihtne glave, ob nedeljah ga redno vidim v cerkvi, zato sem prepričan, da bi bil zame kar primeren kaplan.« Mama se je sicer s tem predlogom strinjala, vendar sva pa bila z očetom odločno proti in je tako župnikov predlog padel v vodo. Res je sicer, da sem ob nedeljah redno bil v cerkvi na koru predvsem zaradi tega, ker me je neznansko privlačila glasba iz mogočnih orgel in sploh vse, kar se je med mašo odvijalo na koru, še posebej izvrsten organist Naraločnik, ki me je kasneje tudi vpeljal v skrivnosti notnega črtovja. Neuspeh je doživela tudi druga, predvsem moja želja, da bi postal glasbenik, kajti močno ji je nasprotoval glava družine – moj oče. Tako je le zmagala tretja varianta: področje

tehnike, kar mi je navsezadnje ustrezalo, kajti pogosto sem nesel očetu malico v velenjsko elektrarno, kjer je oče delal kot turbinski strojnik in mi je seveda razkazal celotno strojnico in stikalne naprave. Posebno občudovanja vredne so se mi zdele vse tri, za tiste čase mogočne parne turbine, katerih brnenje mi je še dolgo ostajalo v ušesih. Se mi pa takrat seveda še niti sanjalo ni, da bom čez par let hodil med temi napravami kot eden od rednih posluževalcev teh strojev in aparatur.

Vaše šolanje je pravzaprav trajalo skozi vsa vaša aktivna delovna leta in traja še zdaj. Povejte nam kaj o svojem formalnem izobraževanju in izkušnjah v zvezi s tem.

Kaj kmalu je napočil tisti dan leta 1940, ko sem se po zaključnem izpitu na šoštanjski meščanski šoli kot plah 14-letnik s težkim srcem moral posloviti od doma, od svojih dobrih prijateljev in prijazne rojstne vasi ter se odpraviti v naše glavno mesto, kjer so me na tehniški srednji šoli vpisali na elektro oddelek. Slovo od doma je bilo težko, še posebej ker so to bili časi, ko je po Evropi že divjala druga svetovna vojna in se je tudi naši deželi obetala negotova prihodnost. Začuda sem se v novem ljubljanskem okolju kar hitro vživel in svojih domačih niti nisem prehudo pogrešal, ker smo si pogosto pisali, oče pa mi je res vsak mesec pošiljal denar za stanarino in hrano, kar je tisti čas pomenilo celo polovico njegove plače. No, naj povem še, da sem glede stanovanja imel res srečo, kajti neki naš znanec v Ljubljani mi je našel sobico v trnovskem župnišču, pri mežnarjevih. Velika stavba župnišča je bila po dolgem hodniku neposredno povezana s cerkvijo in na tem hodniku sem pogosto srečal,

Foto: Dejan Tonkili

ne boste verjeli, našega velikega pisatelja Frana Saleškega Finžgarja, ki je tista leta, tik pred drugo svetovno vojno kot župnik vodil trnovsko faro. To je bil prijazen starejši gospod, ki me je enkrat celo presenetil, ko mi je dejal: »Veš, dečko, mi je zbolel ministrant, pa sem se spomnil na tebe, da bi mi ga ti pri prvi maši nadomeščal.« Sem kar osupnil, ker pač nisem pričakoval kaj takega, in plaho pripomnil, da ne vem, kako bo to šlo, kajti nikoli še nisem ministriral. Pa se je župnik Finžgar hudomušno nasmehnil, me potrepil po rami in dejal, da bo že šlo. Kako pa je šlo ...? Predolgo, da bi to opisoval!

Spomini na drugo svetovno vojno niso prijetni. Na kratko jih, prosim, obnovite.

Spomladi 1941 so italijanski okupatorji zasedli Ljubljano, pri Litiji je bila meja, onstran katere so bili nemški okupatorji, ki so štajerski del Slovenije ponemčili in ga preimenovali v Untersteiermark, kar naj bi pomenilo Spodnja Štajerska. Kljub uradni nemški vizi se mi je le s težavo posrečilo priti domov, v takratni Schönstein. Sedaj sem bil sicer doma, vendar hudodužno razočaran, da ne rečem zaprepan nad razmerami, ki so zavladale po okupaciji v naši domovini. Nemci so takoj pričeli z aktivnim ponemčevanjem: uradni jezik po uradih in šolah je postala nemščina, vse, kar ni »dišalo« po arijetvu, je bilo preseljeno ali pa so »narijce« deportirali v nemška koncentracijska taborišča. Najhujše pa je bilo, ko so leta 1942 pričeli še s prisilno mobilizacijo mladih slovenskih fantov v nemško vojsko. Podelili so jim nemško državljanstvo na preklis in so tako, po njihovem, imeli zakonit razlog za mobilizacijo.

Ker sem tudi sam bil potencialni kandidat, sem skušal nekako zabrisati sledi za sabo, zato sem se s starši dogovoril, da grem v avstrijski Gradec (Graz), kjer bi lahko nadaljeval prekinjeno šolanje, stanoval pa bi pri tamkajšnjih sorodnikih. Tako sem se v začetku leta 1942 že pojavil v Gradcu, sorodniki so me rade volje sprejeli, saj je bila gospodinja rojena Šoštanjčanka. Ko pa sem se v Gradcu že nekoliko zvil v novo okolje, sem se takoj vpisal na tamkajšnjo višjo tehniško šolo BULME (Bundeslehranstalt für Maschinenbau und Elektrotechnik), vendar mi usoda tudi to pot ni bila naklonjena. Še preden sem dopolnil 18 let, sem dobil poziv za RAD (Reicharbeitsdienst), kar je bila nekaka obvezna polvojaška delovna služba, in po treh mesecih v tej enoti smo bili avtomatsko premeščeni v redno vojsko. Če se je kdo temu izognil ali kasneje dezertiral, so posledice nosili njegovi starši, ki jih je čakalo koncentracijsko taborišče ali pa še kaj hujšega.

Tako sem se sedaj znašel v uniformi nemškega vojaka pred negotovo, mračno prihodnostjo, ki je bila kar pestra, seveda v negativnem pomenu besede! Edina »sreča v nesreči« pa je bilo dejstvo, da sem bil edini Slovenec med samimi Avstrijci in so nas pri razporedu celo vprašali, kateri rod vojske bi kdo rad služil. Izjavil sem, da bi, če že, rad bil »bordfunke«, kar po naše pomeni radiotelegrafist pri letalstvu. Pa mi je oficir iz komisije malo posmehljivo dejal le, da imajo že preveč funkerjev pa premalo avionov. Tako sem bil z nekaterimi drugimi dodeljen v enoto planincev za zveze ali izvirno Gebirgsnachrichtenabteilung, ki je bila nameščena v mestecu Bludenz na skrajnem zahodu Avstrije ob Bodenskem jezeru. Tu naj bi nas izurili za dobre radiotelegrafiste in nas potem dodelili posameznim enotam na fronti. Ker sem, kot bivši radioamater, že bil seznanjen z Morsejevo abecedo, sem pri zaključnih testih dosegel tempo 110, kar je pomenilo 110 znakov v minuti (zahtevanih je bilo vsaj 80). To me je rešilo pred odhodom na fronto. Dobil sem prekomando v specialno enoto, ki se je nahajala v Meissenu, enem najstarejših nemških mest, kjer je imela svoj sedež nekakšna vojaška šola za šifrante, tolmače in seveda tudi za vrhunske radiotelegrafiste. Uradni naziv te enote je bil NachrichtenAusbildungsErsatzabteilung, kar naj bi pomenilo enota za usposabljanje vezistov in vojne rezerve. Dodeljen sem bil za inštruktorja onim novincem, ki so potrebovali še dodatno izpopolnjevanje v radiotelegrafiji. Na smrt pa me je prestrašila novica, ki mi jo je prinesel moj nadrejeni Oberleutnant – nadporočnik, da bom kot obveščevalec poslan na Balkan, odkoder naj bi preko radiooddajnika pošiljal poročila o dogajanju na zasedenem ozemlju. Ko sem plaho pripomnil, da se ne čutim sposobnega za tako zahtevno in nevarno nalogo, mi je dejal, da bo skušal zadevo urediti. Ta moj šef je bil kot civilist poklicni radiotelegrafist in eden redkih nemških oficirjev, ki je imel do navadnih vojakov še kar

dober odnos. In res se je čez kak dan pojavil z zame veselo novico, da mi ne bo treba na nevarno misijo, ker je nadrejenim dopovedal, da za mene kot inštruktorja nima nadomestila. Ob tej priliki sem spoznal drugega Slovenca v tej šoli, Albina Preskerja, bivšega profesorja iz Maribora, ki je potem odšel namesto mene, pač pa ne v Bosno, temveč v Beograd za tolmača na nemški štab. Tu sem nato spoznal še tretjega Slovenca, ki je prispel z novinci, bil je to Maks Verdev iz Šentandraža nad Polzelo.

Zdi se mi, da sva o tem nekoč že govorila. Se niste tu nekje srečali z Enigmo?

Tako je. V tej enoti smo se vsi trije prvič srečali s tisto skrivnostno »skrinjico«, imenovano z ugankarskim nazivom Enigma. To je bila naprava za šifriranje besedil posameznih depeš ali sporočil. Bila je močno podobna navadnemu pisalnemu stroju, le da je imela namesto valja za papir nekaj manjših valjčkov, kolesc, opremljenih z abecednimi črkami in številkami, tipkovnico pa kot pri pisalnem stroju, le da je namesto papirja bil nameščen poseben ekran, na katerem se je potem pri tipkanju pojavljalo zašifrirano besedilo. No, ta Enigma je bila trn v peti Angležem, ki nikakor niso mogli dešifrirati in razvozlati nemških sporočil in ukazov svojim podmornicam v Atlantiku, kar je imelo za posledice ogromne izgube zveznikov, ki so jih imeli zaradi potopljenih konvojev. Več uspeha so angleški dešifranti imeli šele proti koncu vojne, ko jim je uspelo dobiti v roke tisto čarobno skrinjico, imenovano Enigma. Pa še sedaj ni vse šlo gladko, ker je bil poleg Enigme za dešifriranje potreben še ključ, posebna koda, ki pa so jo Nemci vsakodnevno menjali.

Spomladi leta 1944 pa je bila formirana Marschkompanie, to je enota, določena za odhod na »bojno polje« na zahod v Francijo. Že na začetku poti so naš transportni vlak na železniški postaji v Frankfurtu ponoči popolnoma zbombardirali angleški bombniki, kjer je bilo mnogo mrtvih, med njimi, žal, tudi Maks Verdev. Mene se je usoda še usmilila, tako da sem prišel k zavesti v neki zasilni frankfurtski podzemeljski bolnišnici z resnimi poškodbami hrbtenice. Po nekajtedenskem okrevanju sem se vrnil v svojo enoto, ki je že imela svoje »delovišče« v zahodni Franciji. Vendar smo bili tudi tukaj v nenehni nevarnosti pred bombami, kajti Angleži so nas s posebnimi usmerjevalnimi antenami kaj hitro odkrili in nad nas takoj poslali svoje bombnike. Tu je bila sedaj moja zadolžitev prisluškovati tujim oddajnikom ter beležiti vse, kar sem na kratkovalovnem področju ujel v slušalke, in takoj oddati dešifrantom. Ti so potem te »kriptograme« poskušali razvozlati, kar jim je običajno tudi uspelo. No, če ne bi to bili kruti vojni časi, bi bil s svojim delom kar zadovoljen, tako pa sem le imel hude moralne pomisleke, ker sem bil prisiljen delati za okupatorja svoje lastne domovine. Tolažilo pa me je, da sem večkrat, če le ni bilo prenevarno, tudi malo »sabotiral«, tako da sem namenoma zakasnil s predajo kakšne pomembne depeše, s čimer sem verjetno le preprečil kakšno večjo akcijo nemških podmornic. Tako sem v tej enoti dočkal pomlad 1945, ko mi je s sotrpinom Albinom uspelo pobegniti proti domovini, kar pa se je skoraj končalo tragično, kajti nova oblast naju ni sprejela z odprtimi rokami, temveč z mitraljezi ob vsaki strani kolone revežev, ki se je vlekla proti izkopanim grobovom nekje pod Krvavcem, kjer naj bi, kot tisoči drugih, brez sledu izginili.

Sicer pa je to že druga zgodba, ki je bila nekoč že obelodanjena!

Vrnitev v domači kraj je bila pogojena z delom in družino. Kako ste obvladovali ta del življenja? Povejte nam kaj o vašem poklicu, potovanjih po Jugoslaviji in kako se je na to odzivala družina.

Tudi po srečni vrnitvi v domači kraj mene in tudi ostale povratnike iz nemške vojske niso pričakali prijazni časi in ljudje. Moji domači so me bili sicer veseli, kajti imeli so me že za pogrešanega, nova komunistična oblast pa je z nami, »švabskimi vojaki«, ravnala skrajno poniževalno. Bili smo sodelavci okupatorja, izdajalci domovine in še vse kaj drugega. Bili pa smo le mladi fantje, še najstniki, ki jih je kruti okupator prisilil, da so za njegove osvajalske naklepe mnogi morali na tuji zemlji žrtvovati svoja mlada življenja. Seveda tudi meni niso bile prihranjene razne šikane in neprijetnosti. Tako sta me takoj drugi dan po vrnitvi ob prijavi na Okrajni ljudskem odboru skrajno ponižujoče in nesramno obravnavali moji nekdanji sošolki Marjana Krajnc in Milena Kozlevčar in

me hoteli takoj naslednji dan poslati v skupino nemških vojnih ujetnikov, ki so morali po okoliških gozdovih iskati neeksplozirano municijo in jo uničevati. To sem jima seveda nakano prekrižal, ker sem takoj naslednji dan, s pomočjo znanca iz velenjske elektrarne, tedaj vplivnega člana KPS, nastopil službo stikalca v velenjski elektrarni. Tam sem ostal dve leti, nato sem v Ljubljani uspešno dokončal šolanje, odslužil še 6-mesečno vojaščino v JNA in se nato zaposlil pri Hidromontaži v Mariboru, kjer sem sodeloval pri montažnih delih na več hidroelektrarnah. Najdaljši čas pa sem prebil kot vodja gradbišča hidroelektrarne Sokolovica na reki Timok ob meji z Bolgarijo.

Vse to moje križarjenje po takratni Jugoslaviji, ki je terjalo dolge odsotnosti od doma, seveda ni bilo prijetno za ženo, mlado mamico, ki je z novorojeno hčerko samevala doma v Mariboru.

V zakonu sta se vam rodili dve hčerki?

Tako je, imam dve hčerki Majdo in Vido, in dva vnuka, Lucijo – Lučko in Sebastjana. Na vse štiri sem zelo ponosen.

Do upokojitve ste delali v TEŠ-u. Kako doživljate situacijo zdaj kot upokojenec? Kakšen je vaš pogled na gradnjo bloka šest?

Vse to pa se je obrnilo na bolje, ko so v začetku leta 1953 pričeli z montažnimi deli na postrojenju šoštanjske termoelektrarne. Takrat sem po dogovoru zapustil Hidromontažo, se z družino preselil v domači kraj in se zaposlil elektrarni, kjer sem služboval do upokojitve. Pri delu na visokonapetostnih napravah sem s pridom uporabljal izkušnje iz dela, pridobljenega pri Hidromontaži, znanje za kasnejše obratovanje termoelektrarne pa sem pridobil s prakso pri firmah dobaviteljicah opreme za TEŠ. Tako sem bil za visokonapetostne naprave na praksi pri Siemensu v Erlangu, za kotlovske regulirne naprave pri Sulzerju v Winterthuru, za opis opreme in delovanja turbine pa sem poskrbel pri Escher-Wys v Švici. Izkušnje glede obratovanja pa sem dobil v največji termoelektrarni na svetu Frimmersdorf v Nemčiji, ki kot kurivo uporablja lignit. Iz nemščine sem prevedel večino obratovalnih navodil za kotlovske in turbinske strojnike in posluževalce ostalih pogonskih naprav. Postal sem eden prvih treh izmenovodij, ki so nato skrbeli, da je obratovanje nove elektrarne potekalo v redu.

Ko se tako sedaj oziram nazaj na prehojeno življenjsko pot na področju proizvodnje električne energije, upam da se bo kmalu tudi pojavil dim z dimnika bloka 6 šoštanjske TEŠ.

Vaše življenje je bilo prepleteno z drugimi zanimivimi dejavnostmi. Povejte kaj o njih.

Že kot otroka in kasneje v rani mladosti me je neizmerno privlačila glasba. Ko sem pri sosedovih slučajno odkril staro diatonično harmoniko, sem se je, seveda z dovoljenjem, kar polastil in že v dobrem tednu znal zaigrati kakšno enostavno melodijo. S časom pa z igranjem na »frajtonarico« nisem bil več zadovoljen in sem prepričal očeta, da sva šla v Maribor kupit novo kromatično harmoniko, kajti za klavirsko sem menda imel prekratke prste. Sedaj se je šele začela moja glasbena pot. Dejal sem si, če bo moja poklicna pot tehnične narave, bo pa glasba moj hobi, kar sem tudi udeležil. Ker takrat še ni bilo nobenih glasbenih šol, me je v skrivnosti notnega črtovja uvedel naš takratni organist Naraločnik. To je bil prijazen gospod, ki mi je pri učenju in branju notnih zapisov izdatno pomagal, tako da sem kar kmalu postal dober harmonikar. Odslej me je harmonika spremljala tudi v Mariboru, kjer sem celo ustanovil nekakšen instrumentalni kvartet z malo nenavadno zasedbo: harmonika, kitara pa še havajska kitara in violina. V tej zasedbi smo igrali kaki dve leti za lastno zabavo, seveda pa tudi na različnih internih prireditvah. Žal, pa ta kvartet ni imel dolge življenjske dobe, kajti vsi muzikanti smo morali na različna montažna dela in je skupina razpadla.

Jaz pa imam še vedno shranjene notne zapise takratnih »šlagerjev«, ki so bili in so zame še vedno najlepše zimzelene melodije. Če bi te note katerega sodobnih ansamblov zanimalo, mu jih rade volje odstopim.

Kako se je začelo sodelovanje z Listom in kaj bi priporočili v smislu razvoja te revije?

Kako je prišlo do sodelovanja z Listom, niti ne vem točno. Ker sem skoraj vse življenje poleg drugih »neumnosti« tudi vztrajen enigmatik in sem si v časih, ko še ni bilo elektronike in računalnikov, pričel krajšati prosti čas s sestavljanjem križank, mi je to kot hobi ostalo vse do današnjih dni. Tako se z veseljem lotim ustvarjanja križanke brez kakršnih koli elektronskih pomagal, kot se to dandanes dela, temveč zgolj »na pamet«, mogoče le s kakšnim ugankarskim priročnikom. To je res kar zamudno delo, vendar izdelek ni nič slabši od onega, izdelanega s pomočjo elektronike, razen da so posamezna gesla mogoče malo krajša. Sicer mi pa vsebina Lista ustreza, pogrešam le malo več razvedrilnega čtiva, tako da bi vsaj zadnja stran bila »razvedrilna«. Listu želim še dolgo dobo izhajanja!

Lani ste po hudi bolezni izgubili ženo. Kako doživljate življenje brez dolgoletne partnerice?

Pred par meseci me je za vedno zapustila moja dolgoletna življenjska spremljevalka žena Hedvika. Bila je vseskozi prijetna, tiha zakonska družica, ki je vestno skrbela za urejenost doma in vse ostalo, kar je potrebno pri vzgoji obeh hčera, da sta kmalu postali samostojni in odšli vsaka po svoji življenjski poti. Sedaj sem ostal sam in bom tudi sam skrbel zase, dokler mi bo le dopuščalo zdravje. Ob spominih na pokojno ženo pa me tolaži to, da sem vsa leta njene bolezni, ob pomoči obeh hčera in patronažnih sester, skrbel, da je res čim lažje prenašala bolezenske tegobe in nazadnje v svoji postelji mirno za vedno zaspala.

Letos ste dopolnili okrogli jubilej. Ponavadi se človek ob rojstnih dnevih sprašuje o tem, kakšno je njegovo življenje. Kakšne misli so vas prevevale oziroma kakšne načrte ali sklepe ste naredili ob praznovanju?

Pred kratkim sem res dopolnil 85. leto svojega bivanja na zame res lepem koščku Šaleške doline in si seveda želim, da bi te lepote užival še kakšna leta, če mi jih bo usoda še naklonila. Sicer pa nisem pristaš kakšnih večjih »ceremonij« ob raznih jubilejih. Tako smo se za mojega odpravili v ožjem

družinskem krogu na malo bolj svečano kosilo, si nazdravili in zaželeli, da bi tako bilo tudi pri 90. Zakaj pa ne – če bo usoda tako milostna ...!

Še kakšna vaša zaključna misel?

Moja zaključna misel pa naj bo kar ona velikega kitajskega modreca, ki sem jo menda enkrat že zapisal in se glasi:

»Naša največja veličina ni v tem, da nikoli ne pademo, temveč da se vsakokrat, ko pademo, pobremo!«

Ob vašem življenjskem jubileju vam kot najstarejšemu dopisniku v svojem imenu in v imenu Lista iskreno čestitam in se vam zahvaljujem za tale pogovor.

Milojka Komprej

Kozerija

Kaj vé Svetnik ali

skrivnost za dobrodelne namene

Končno se je po dolгих letih, kaj letih, desetletjih, spet primerilo, da nam ne ostane drugega, kot enako misliti. Že res, da se vsi, tako Velenjčani kot Šoštanjčani in oni vmes ter okoli, ki živimo v naši Šaleški dolini, redko tako poenotimo, kot smo se te dni strnili okoli elektrarniške peči. Pa še greje ne, ker je še ni! Velenjčani, Šoštanjčani in oni vmes ter okoli smo kot en mož stopili na barikade za investicijo, kajti zdaj je padla tudi grožnja zgodovine! Celó z EKK-jem jo je primerjal ljubljanski Dnevnik!

Slednjič se je zganil še cvet velenjske demokracije v svojem hramu. Drugi dan drugega meseca so se tam razgrnile še zadnje tančice, šlo je do zadnje skrivnosti in prav je, da jih pred zgodovino še natisnemo na javnem mestu.

Da ne bo treba svetnikom samim pisati knjig o energetiki, kot je eden zapretil energetikom. In bralcem.

Da bomo vedeli, zakaj se dogaja, kar se dogaja, in kaj bi šele bilo, če bi nekdo sprejel, kar mu je bilo ponujeno, in tisto namenil tja, kamor mu je bilo naročeno. Za dobrodelne namene ...

Takole je pametoval:

»Jaz bi v naši sredini pozdravil levo dva sotrpina, ki smo največ krivi, da lahko danes o temu govorimo, pa seveda reveža na sredi, ki zdaj mora krpiti posledice predhodnika na haeseju.

Jaz ne bom vsega bral, kar imam tukaj.

Vas lahko kap.

Gradiva imam pa veliko.

Zakaj sem pa to gradivo prinesel?

Lahko me popravijo, ker so strokovnjaki na tem področju, večji, kot sem jaz, sem se pa sigurno zraven njih veliko naučil.

Tudi predlagatelja seje ni tukaj, ki je takrat vehementno nasprotoval, da sem jaz v nadzornem svetu, pa mogoče, če me ne bi bilo, mi danes tega ne bi razpravljali, ker projekt ne bi bil tako daleč. Ker sem se pač našim, kot v politiki radi rečemo, zasral in me je pohvalil doktor L, ki mi je enkrat tamle na hodniku rekel: 'Ti si eden tistih ljudi v vaši stranki, ki upaš tudi svojim reči bobu bob.'

In seveda zdaj na bistvo.

Jaz se sprašujem, zakaj stroka, ki jo imamo tukaj, kvalificirana, ne pove dejstev.

Zmeraj se nam kažejo eni grafi, ki jih razumemo in ki jim ploskamo, nikdar se pa ne pove stvari.

Jaz bom šel kronološko, če ne bo predolgo.

Dva tisoč pet je bila cena izgradnje elektrarne devetsto petdeset tisoč evrov za mega vat.

Zakaj... ko govorijo, da se je za sto procentov podražilo...

Če gremo naprej, v aprilu dva tisoč šest je bila milijon dvainšestdeset tisoč evrov cena za izgradnjo mega vata elektrarne.

Če gremo v september dva tisoč sedem, je prišla cena na milijon stoštirideset tisoč evrov za mega vat.

In pogledajte ga, hudiča. Od petsto sedemdeset tisoč tristo evrov v prvi fazi, ko je bila dva tisoč petega planirana cena, ko se je prvo o petsto mega vatih govorilo, so pa tudi za šeststo mega vatov narejeni izračuni, kašna je bila cena in kakšna je bila dva tisoč sedem, takrat ko se je odločalo o teh stvareh.

Zakaj se ne pove, da je bilo zahteva ministra,

ni važno zdaj, če je iz moje stranke,

šestega šestega dva sedem, da mora Termoelektrarna Šoštanj dati poročilo in je Termoelektrarna Šoštanj poslala poročilo devetnajstega šestega dva sedem, v katerem je bilo kompletno poročilo dano in v katerem je bila kompletna kronologija vseh aktivnosti, katere so se peljale in v katerih je bilo tudi tole zapisano, kar sem jaz direktorju očital in mu še danes očitam, zapisano, kdaj je bilo soglasje za petsto mega vatov in kdaj je bilo soglasje za šeststo mega vatov.

2. 2. 2010, seja Sveta Mestne občine Velenje

Nastopi razpravljavcev (odlomki: <http://www.live.velenje.si/020210.php?i=6>)

dr. Milan Medved:

No, jaz vedno bolj uživam v tej predstavitvi, (projekta TEŠ 6, op. p.), ki jo moj kolega Uroš predstavlja. Zdaj je že tako dodelana z vseh vidikov, da mi je kar 'en mal' žal, ker mu jo kmalu ne bo treba več kazati, zato ker projekt teče in jaz mislim, da je to dober projekt.

Srečko Meh

Predlagam, da lahko razpravljamo vsi, da je naša razprava usmerjena v naše domače probleme, se pravi probleme Šaleške doline, ker za nas premogovnik in blok 6 predstavljata..., da je torej naš cilj podpora investiciji, podpora programu, projektu, za delovna mesta, za okolje, za sanacijo ugreznin. Če sam ocenjujem, je to na nek način takšno čudno obdobje. Ni tako dolgo nazaj, ko sem bil v Premogovniku Velenje, skupaj z nekaterimi tukaj, podvržen neverjetnim pritiskom, zato da bi se skopalo pet milijonov ton premoga in še toliko več električne energije, danes pa bi skoraj v istem času bili na tem, da bi skoraj ukinjali to proizvodnjo, pa ni zato ne ekonomskih, ne ekoloških razlogov.

dr. Franc Žerdin

Zanimivo je to, da odzivov v smislu nasprotovanja projektu TEŠ 6 vse do sprejetja sklepa o začetku izvajanja investicije, nismo zaznali. Prej nasprotno, bili so izraženi močni pritiski, tudi tu pri nas in predvsem v strokovni javnosti, na vodstva družb holdinga, TEŠ in premogovnika, da čim prej ustvarijo pogoje za sprejetje odločitev o pričetku gradnje.

Tone DeCosta

Torej jaz absolutno podpiram ta energetski projekt, ki je ekološko nesporen, dokazan z vsemi temi argumenti, da je popolnoma upravičen. Pričakujem pa od vladajoče politike, da bo znala zaustaviti..., ali pa od strokovne politike, da ne bodo novinarji, ki so nekateri tudi s te doline, zavajajoče ustvarili vzdušje, ki bi lahko pripeljalo do tega, kar sem rekel, to pa je do referendumu. To bi bilo za to dolino pogubno.

Foto: arhiv »kozerije«
Dokazano učinkovita zajemalka juhe.

Foto: arhiv »kozerije«
Dokazano učinkovita zajemalka zemljin.

Foto: arhiv »kozerije«
Dokazano učinkovita zajemalka ogljikovega dioksida (CO₂).

Eno je treba jasno povedati. Ista oseba je dala za lokacijo dve soglasji. Nobenega zaradi tega, ker bi bili lepi ali grdi, ampak zato, ker so zadaj stali argumenti.

Izračuni, ki so se delali, pač nivelacije teh načrtov, in zakaj prihajamo do te cene, ki jo je pokazal, da bi danes stala od dva milijona do dva milijona tristo tisoč evrov.

Ja, meni, ko sem še bil tam, ko me še niso zamenjali, sem rekel: »Tako dolgo ga bomo srali, da bo dva milijona pa pol cena! Pa ne bomo še odločili.

Se je treba odločiti!«

Tako, da tu mislim, da je treba zagovarjati te stvari, kako je cena potekala in to ni bila uprava kriva, da je bil sistem pridobivanja raznih soglasij problem ...

Katastrofa,

o tem ne bom govoril, tisti, ki to poznate, dobro veste, da je...

so se nekatere stvari uredile in o tem ne bom govoril.

Jaz ne bom politiziral, ampak bom govoril, in ne bom govoril kot strokovnjak, tako kot je predsednik nadzornega sveta haese, jaz sem pač politik, ali kljub temu:

Jaz vse aktivnosti podpiram, nisem se nič spremenil, ne, bilo je danes povedano – primerjava s Patrio.

Res je.

Identična primerjava je, čeprav je gospod Meh rekel ... ne ...

Pri Patrii,

da je posel dobila Sistemska tehnika in bi lahko rdeči, črni, plavi, rumeni ... imeli denarja, kolikor bi hoteli imeti ..., ne bi bil noben problem.

Pri tem je pa isto.

Če bi ta posel dobil kdo drug in če bi jaz to naredil, kar sem direktorju rekel in bi tisto sprejel, kar mi je bilo ponujeno, in bi namenil tja, kamor mi je bilo rečeno, za dobrodelne namene, bi posel dobil nekdo drug.

Danes tega ne bi bilo.

Problem je pa, da ta drugi ni izpolnjeval pogojev za javni razpis.

V vseh dokumentacijah ... in hvala bogu, če gre Kos v to ..., je jasno vidno, kaj je delala strokovna služba v Termoelektrarni Šoštanj, kdaj, preden se je odločilo, komu se odda posel, je bila seja nadzornega sveta v Ljubljani, da je bil direktor od petka do ponedeljka zadolžen, da je moral pripraviti do srede, ko smo imeli nadaljevanje, ko smo imeli svet, mnenja vladne službe za to, potem od ministrstva za finance je moral dobiti dokument in pa od haese, ko so imeli sejo. Preden se je odločilo za tistega, ki je edini izpolnjeval pogoje. Po mednarodnem razpisu.

Vidite in spet smo tam: enakost.

Stvar, ki se je v tej Sloveniji naredila na mednarodnem razpisu.

Zato je to primerljivo.

Ne smeš tega narediti!

Zadaj se je pričelo objavljati. Zdaj ... takrat že, ko so te aktivnosti tekle, nekateri se boste spomnili,

članek ...

Malo se spomnimo doktor Tomšiča o ekonomski upravičenosti bloka 6 ...

To je bilo vse dosti let nazaj.

Zakaj?

In predlogi: zakaj mi ne bi posodobili obstoječih blokov? In ta goljufija se danes zopet govori. Zakaj?!

Ker ni treba javnega razpisa in je ta druga firma, ki je vse delala, imela zagotovljeni posel. In vse, kar je zadaj za to drugo firmo povezano.

V tem je poanta in problem vsega tega.

Meni je sicer žal, da so se stvari tako daleč zakomplicirale, sem pa po drugi strani vesel, da se bodo razčistile določene dileme, o katerih je govoril direktor haese.

Zato sem pa vesel.

Jaz lahko knjige pišem, kaj se to dogaja v energetiki.

Tu smo pač dva, trije, ko smo noči ..., ne takole kot ta papir tukaj, (govorec potrese A4 list, op. p.), mi smo morali ponoči opravičiti proti haese prodajo petim firmam elektriko, takrat, ko smo se buhali, da bomo zagotovili sredstva za investicijo, da bomo izpolnili pogoje za sredstva, ki smo si jih dali, pri evropski investicijski banki, koliko bo cena električne energije, da bomo opravičeni, seveda, tega kredita.

In tukaj, danes, ko govorimo o podpori ..., da ne bom predolg ..., mislim, povedal sem to, mislim, da je prav, da boste vedli, kako je to potekalo, ker vsi tega gradiva nimate, vsi tega ne berete ..., se dosti da prebrati na spletni strani premogovnika ali termoelektrarne, odvisno, katera področja te zanimajo,

Foto: arhiv »kozerije«

»... bi tisto sprejel, kar mi je bilo ponujeno, in bi namenil tja, kamor mi je bilo rečeno, za dobrodelne namene...«

Foto: arhiv »kozerije«

UNICEF – ena najbolj znanih dobrodelnih organizacij.

tudi na haese nekaj, če gremo tja,

pa tudi če kdo kaj vpraša, seveda vedno je bilo povedano, to jaz vem, ko smo bili, ne samo takrat, ko sem bil v nadzornem svetu ...

in pri nas je bilo tako malo papirjev, na katerih bi pisalo 'tajno', da bi lahko skoraj vse skopiral pa razdelil.

Tega sploh ni bilo razen ene dvakrat, ko so bile nekatere stvari ...«

Tako vidite, nam je, neukim, razgrnil še zadnje skrivnosti en svetnik, ki pa, kot je dejal, je bolj majhen strokovnjak in da se od večjih uči.

A tudi veliki strokovnjaki so se izkazali na istem mestu, skoraj ob istem času, zato naj pred koncem le zapišemo žalostno, ignorantsko resnico, da je večini državljanov figo mar, a bo investicija na koncu stala enega, dva ali dva pa pol milijona evrov na mega vat. Da bo le okolje čisto!

To pa je tema za stroko, ne za neuko rajo, zato nas je svetnica doktor L. R. prepričala z golimi dejstvi, ne zgolj s kakšno neizrečeno pikantno cvetko.

V velenjskem hramu demokracije nam je okoljske zagate pojasnila takole: »Kar se okoljevarstvenikov tiče, se (v svojih nasprotovanjih investiciji, op. p.) niso mogli opreti na emisije strupenih plinov in so se sedaj oprli seveda na emisije ceodva, ki ga bo itak ta novi blok zmanjšal za ena cela štiri milijone ton, če sem si prav zapomnila, s tem da povem, da ceodva ni strupen plin.

Da sicer prispeva h globalnemu segrevanju in itak ga bomo z novim blokom zmanjšali.

In hkrati, ker se seveda zdaj ne morem več ukvarjati z esodvajem in enoiki, se ukvarjam pa s ceodvajem, in sicer s skladiščenjem: in zajemanjem ceodva iz Termoelektrarne Šoštanj, kjer že od lanskega leta poteka projekt, ki ga vodiva skupaj z doktor Lučko Kajfež Bogataj in ravno ta teden so se začeli poskusi na to temo, kako rešiti tudi tisti preostanek ... koliko še preostane od ... ? Mal ..., no, se pravi, še tisti preostanek, ki bi bil sporen iz Termoelektrarne Šoštanj, da še tega primerno zajamemo in skladiščimo in ne prispevamo h globalnemu segrevanju.«

Seveda ni dvoma v to dejstvo izrazil nihče! Je pa dan pred tem za javnost podvomila Lučka Kajfež Bogataj, ko je zapisala in objavila: »Nekoč bosta verjetno možna zajem in skladiščenje ogljikovega dioksida, (CO₂, op. p), a o tem za zdaj tako v Šoštanju kot po svetu le sanjajo.«

peroRez

marec 2010

Napovednik

PRIREDITEV

kavarna & Šoštanj

List

kabelsko razdelilni sistem šostanj

Šoštanj.info
<http://sostanj.info>

KDAJ

ZVRST

KAJ

KJE

VABI VAS

1. teden

torek, 2.3. ob 18:00	predstavitve	Predstavitve idejne zasnove novega vrtca v Šoštanju	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
četrtek, 4.3. ob 11:00 in 16:00	predstavitve	Dan odprtih vrat TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj	Termoelektrarna Šoštanj
četrtek, 4.3. ob 16:00	pravlјice	Pravlјične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sobota, 6.3. ob 17:00	odbojka	Šoštanj Topolšica : Lubnik (2. državna odbojcarska liga - moški)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica
sobota, 6.3. ob 18:00	odbojka	Kajuh Šoštanj : ŽOK Partizan Šk. Loka (2. državna odbojcarska liga - ženske)	Telovadnica OŠ Šoštanj	Ženski odbojcarski klub Kajuh Šoštanj
sobota, 6.3. ob 20:00	košarka	Elektra Esotech : Hopsi Polzela (1. A SKL oz. Liga Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra
nedelja, 7.3.	planinstvo	Pohod po Trški poti okoli Šoštanja	Okolica Šoštanja	Planinsko društvo Šoštanj

2. teden

četrtek, 11.3. ob 16:00	pravlјice	Pravlјične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 11.3. ob 18:00	razstava	Razstava slikarke Polone Kitak	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
petek, 12.3. ob 18:00	planinstvo	Občni zbor PD Šoštanj	Gasilski dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 13.3. ob 11:00	košarka	Veterani Elektre : Veterani Maribor	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra
sobota, 13.3. ob 15:00	nogomet	Šoštanj : Peca (15. krog Štajerske nogometne lige)	Nogometno igrišče Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj

3. teden

torek, 16.3. ob 19:00	predstavitve	Literarni večer	Mestna knjižnica Šoštanj	<i>Mestna knjižnica Šoštanj</i>
torek, 16.3. ob 19:00	pogovor	Kavarniški večer	Kavarna Šoštanj	<i>Zavod za kulturo Šoštanj</i>
četrtek, 18.3. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	<i>Mestna knjižnica Šoštanj</i>
sobota, 20.3. ob 18:00	odbojka	Kajuh Šoštanj : Formis Bell (2. državna odbojcarska liga – ženske)	Športna dvorana Šoštanj	<i>Ženski odbojcarski klub Kajuh Šoštanj</i>
sobota, 20.3. ob 19:00	odbojka	Šoštanj Topolšica : TAB Mežica (2. državna odbojcarska liga - moški)	Športna dvorana Šoštanj	<i>Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica</i>

4. teden

četrtek, 25.3. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	<i>Mestna knjižnica Šoštanj</i>
sobota, 27.3.	planinstvo	E6: Lipa - Trojane	Okolica Šoštanja	<i>Planinsko društvo Šoštanj</i>
sobota, 27.3.	planinstvo	Orientacija (PD Šoštanj)	Okolica Šoštanja	<i>Planinsko društvo Šoštanj</i>

5. teden

sreda, 31.3. ob 19:00	predavanje	Potopisno predavanje Tunizija s kolesom	Mestna knjižnica Šoštanj	<i>Mestna knjižnica Šoštanj</i>
-----------------------	-------------------	---	--------------------------	---------------------------------

Napovednik prireditve objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (C34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.
 KATEGORIJE PRIREDITEV: šport kultura in umetnost splošno

Šolski list

Kulturni dan na OŠ Šoštanj

Na Osnovni šoli Šoštanj je 15. 1. 2010 potekal kulturni dan z naslovom Oder besedil. Medse smo povabili reševalce in novinarje, s katerimi smo razpravljali o njihovih poklicih in se pogovarjali o dogodkih in njihovih izkušnjah na temo Živali in nesreče.

Ob osmih zjutraj smo se vsi učenci šole zbrali v svojih matičnih učilnicah in nestrpno pričakovali goste, ki so nam kasneje zaupali vse svoje dobre in slabe plati svojega poklica. Nižjim razredom so reševalci s psi iz Maribora in Celja ter iz velenjske policijske postaje prikazali, kako lahko v nesrečah usklajeno sodelujeta človek in žival. Učencem od šestega do osmega razreda so novinarji številnih medijskih hiš predstavili svoje delo, posebej podrobno pa tudi načine sporočanja ob neljubih dogodkih povezanih z nesrečami in živalmi. Po pogovoru z novinarji, reševalci, policisti smo učenci po oddelkih na izhodiščno tematiko, ki jo je razpisalo Ministrstvo za obrambo, poustvarjali različne izdelke; najmlajši so risali različne motive povezane s tematiko, od šestega do devetega razreda pa smo se učenci urili v pisanju različnih besedilnih vrst, kot so: novica, pripoved o doživetju, pismo, poročilo, intervju, zahvala, sožalje in realistična zgodba. Na ta kulturni dan smo se učenci že predhodno pripravljali že pri pouku slovenščine, kjer smo prebirali časopise in revije ter iz njih luščili kakršnekoli podatke povezane s temo Živali in nesreče.

Ponosni smo lahko tudi, da je prav na našo šolo prišel gospod Joco Žnidaršič, rojen Šoštanjčan, ki se že od malih nog posveča fotografiji. Izdal je številne knjige z obsežnimi slovenskimi lepotami, prepotoval pa je že skoraj ves svet. Osem let pa je bil tudi predan osebni fotograf jugoslovanskega predsednika Tita. Dan z gospodom Žnidaršičem je bil zame kratek sprehod skozi njegovo polno in ustvarjalno življenje, ki v meni pušča nepozaben pečat.

Dan, ki smo ga preživel z reševalci in novinarji, je bil drugačen, kot smo ga vajeni pri rednem pouku. Vendar se nam ravno takšni dnevi globoko vtisnejo v spomin in v nas vtisnejo nova spoznanja o vsebinah, ki so nam bila do sedaj neznana. Želimo si, da bi bilo takšnih dni, ki na privlačen način razširjajo naša obzorja, čim več.

OŠ Šoštanj, Ana Rotovnik, 8.b

Foto: Martina Zohar

Foto: Bogomira Klinc Vrčkovnik

Tekma v veleslalomu

Pa smo jo le dočakali! Šolo v naravi, namreč! V nedeljo, 24. 1. 2010, smo se z avtobusi odpeljali do hotela Jakec na Treh kraljih, kjer smo se udobno namestili.

Učitelji smučanja so nas po naših smučarskih zmožnostih razvrstili v šest skupin. Ker sem bil prvič na smučeh, sem bil razvrščen v skupino začetnikov. Naš smučarski učitelj je bil Miran Šegula. V prvih dneh nas je učil osnovne tehnike smučanja na položnejšem pobočju. Vsak dan smo bili boljši smučarji in se nismo več prevračali kot »klade« prvi dan. V sredo zvečer smo izžrebali štartne številke za naslednji dan, ko je bila na programu tekma v veleslalomu.

Od razburjenja skoraj celo noč nisem zatisnil očesa. Kot vedno sem se oblekel v smučarsko opremo in si nadel štartno številko pet. Zaradi velike nervoze sem levi smučarski čevelj poskušal obuti na desno nogo. »Naj me koklja brncne!« sem se jezil sam na sebe. »Niti obuti se več ne znam, kako bom šele smučal?!« sem žalostno zavzdihnil. Bil sem prepričan, da bom »štrbunknil« kot največja neroda in da se bom razletel na tisoč koščkov. »Niti najboljši svetovni zdravniki me ne bodo sestavili skupaj,« mi je rojilo po glavi. Prišel je moj odločilni trenutek. Pripravil sem se za štart. Zaslišal sem: »3, 2, 1, smuk!« in oddrvel kot blisk po strmini. Ni bilo časa za razmišljanje. Ko sem prevozil ciljno črto, sem si globoko oddahnil. »Še sem živ, pa tudi glava se

me še drži!« sem zavriskal na ves glas. Po tekmi je sledilo prosto smučanje in neznansko sem užival, saj sem se otreles strahu. Zvečer smo izvedeli rezultate tekmovanja. V svoji skupini sem zasedel tretje mesto. Ob tej priložnosti izrekam zahvalo svojemu smučarskemu mentorju Miranu Šeguli za potrpežljivost in motivacijo.

Spoznal sem, da ni vse odvisno od predhodnega znanja, velikosti in moči, temveč je dobra volja tista, ki nam omogoča, da lažje in hitreje dosežemo cilj. Resnica je ta, da moraš pri vseh življenjskih izzivih uporabljati glavo, da uspešno dosežeš zastavljeno.

Nik Nadvežnik, 6.c

Foto: arhiv OŠ

Naša zimska šola v naravi

Napočil je dan, ki smo ga že dolgo nestrpno pričakovali. Odpravili smo se za teden dni na Pohorje z namenom, da bi se naučili, nekateri pa utrdili svoje spretnosti na smučišču.

Najprej smo se v hotelu razdelili po sobah, nato pa urno odhiteli zimskim radostim naproti, in sicer na smučišče, kjer so nas učitelji smučanja razvrstili glede na znanje v različne skupine. Večeri so bili popestrjeni z različnimi dejavnostmi. Tako nas je prvi večer obiskal starejši gospod, ki nam je ob fotografijah in glasbi predaval o geografskih, zgodovinskih in mitoloških značilnostih zanj domačega okolja Pohorja. Zgodaj zjutraj nas je prebudila simpatična budnica, sankajska polka skupine Čuki, z naslovom Bela starka, ki je v duhu idilične narave priklicala jutranje nasmeške na zaspane obraze.

Da se lahko zimska šola v naravi upravičeno imenuje šola, sta poskrbela tudi učitelja, ki sta nas skrbno dvakrat dnevno, in sicer dopoldne in popoldne, poučevala o vsebinah različnih šolskih predmetov.

Za zadnji večer so nam učitelji napovedali posebnega gosta, katerega ime nam kljub veliki radovednosti niso želeli razkriti. Bila je ravnateljica. Zelo

Šola smučanja

Prejšnji teden smo bili v težko pričakovani šoli smučanja na Treh Kraljih. Vsak dan smo uživali na snegu, se naučili veliko novega in izpopolnjevali naše smučarsko znanje.

V četrtek smo imeli tekmovanje v veleslalomu in že zjutraj smo bili vsi zelo napeti. Komaj smo čakali, da mine tekma, saj smo vsi zelo tekmovalni in nas je vse zanimalo, kdo med nami bo najboljši. Še sreča, da so naši učitelji in trenerji tega vajeni, tako da so nas z lahkoto krotili. Postavili so progo, mi pa smo se medtem smučali po drugi strani. Ko sem se s sidrom peljala na vrh proge, sem videla, da vsi sošolci že stojijo v vrsti in čakajo name, zato sem sredi vlečnice skočila dol in odhitela k sošolcem. Še sreča da me ni videl kdo od žičničarjev, saj bi mi vzeli smučarsko karto.

Začelo se je tekmovanje in navijali smo drug za drugega, hkrati pa upali na najboljši rezultat. Po končani tekmi smo odšli v Penzion Jakec, kjer smo se pripravili na pouk, po večerji pa je bila na vrsti razglasitev rezultatov. Vsi smo dobili diplome, na koncu pa so razglasili še rezultate in veselje je bilo nepopisno.

Za zaključek pa so nam pripravili še disko večer, kjer smo se naplesali in se resnično zabavali. Kar naenkrat je bila ura polnoč in večera je bilo konec. Učitelji so nas pospremili v sobe, kjer smo od utrujenosti kmalu zaspali.

Šola v naravi

V nedeljo je bil lep sneženi zimski dan in z učitelji ter sošolci smo z avtobusom odšli na Tri Kralje.

Ko smo prišli, smo odložili prtljago in tisti, ki so se že znali smučati, so pokazali, kako se smučajo. Jaz se nisem znala, zato sem samo gledala.

Naslednji dan smo že stali na smučeh in se učili osnov smučanja. Najprej smo seveda s smučmi teptali v breg, potem pa smo se eden za drugim počasi spuščali navzdol. To smo nekaj časa počeli, nato pa je bil čas za kosilo. Po kosilu smo imeli nekaj prostega časa in v naši sobi smo se odločile, da bomo malo pospravile sobo, ker jo učitelji ocenjujejo. Nato smo šli zopet na smučišče in učitelj nas je razveselil z novico, da gremo naslednji dan že na sidro in nam ne bo več treba teptati. Rekel pa nam je tudi, da če ne bomo pridno vadili, potem ne gremo na sidro. Ker si tega nihče ni želel, smo bili tisti dan pridni in ubogali učitelja. Končno je napočil čas, ko smo se lahko sami v spremstvu učitelja spustili po bregu. Na sidro smo najprej hodili eden po eden zaradi varnosti. Ko smo prišli na vrh, smo se z učiteljem spustili nazaj dol.

V sredo pa smo imeli samo dopoldansko smuko, ker smo popoldan imeli pohod. Hodili smo približno štiri ure. Ko sem prišla v sobo, sem bila malo utrujena. Na večernem programu so nam razdelili štartne številke. Potem smo igrali tombolo in za nagrado sem dobila pisalo. Naslednji dan smo dopoldan na smučišču zelo vadili za tekmo, ki je bila popoldan. Pri eni vaji smo morali voziti okoli stožcev. Enkrat sem padla. Na tekmi sem se peljala počasneje kot po navadi, ker me je bilo strah padca. Ko sem odpeljala progo, smo lahko imeli prosto smučanje. Učitelj nam je rekel, naj se vozimo skupaj, ampak mi ga nismo poslušali in smo se vozili vsak zase. Imeli smo se super. Zvečer so podelili veliko nagrad. Na obisk pa je prišla ravnateljica, ki smo se je vsi razveselili. Naša soba je morala zapeti

Foto: Tomaž Repenšek

smo se je razveselili, saj si je vzela čas za nas in prisostvovala pri podelitvi priznanj in medalj. Piko na »i« zimske šole v naravi pa je dodal disko, saj smo se lahko učenci ob glasbi in dobri družbi še zadnjič sprostili.

V petek dopoldne smo še zadnjič okusili snežne strmine Pohorja, nato pa se po okusnem kosilu odpravili proti domu. Pred šolo so nas že nestrpno pričakovali starši, ki smo jim z velikim veseljem planili v objem. Ta zimska šola v naravi nam bo ostala v trajnem spominu.

Merima Merzлак, 6. a

Foto: arhiv OŠ

Kar prehitro je bilo petkovo jutro in budnica. Po zajtrku smo morali hitro spakirati in pospraviti svoje stvari, saj so za nami prišli že novi gostje.

Po kosilu smo se odpravili proti domu, kjer so nas pred šolo že nestrpno pričakovali naši starši. Vsi smo bili veseli snidenja, saj smo kljub napornim, a lepim dnevom v šoli v naravi zelo pogrešali svoje starše.

Patricija Ramšak, 6. a

tudi pesem, ki smo si jo same izmislile. Zvečer smo si naredili tudi disko. Z ostalimi sošolkami smo plesale in se zabavale do polnoči. Ko sem prišla v sobo, sem se šla najprej tuširati, potem pa takoj spat, ker sem bila utrujena. Naslednji dan je bil čas za odhod domov. Učitelji so nas pustili malo dlje spati, ker smo prejšnji dan zelo dolgo bedeli. Zajtrk sem malo zamudila, ker sem si pakirala stvari v kovček. Ko smo prišli na smučišče, nam je učitelj rekel, da imamo prosto smučanje pod pogojem, da se ves čas smučamo v skupini. Ker smo ga ubogali, smo dan preživeli super in z nasmehom na obrazom smo odšli na avtobus, kjer smo lahko gledali risanko Avtomobilčki.

Ko smo zopet prišli pred šolo in sem zagledala mamo skozi okno, sem se zelo razveselila. Izstopila sem iz avtobusa in ji stekla v objem. Počutila sem se izjemno. Šola v naravi mi bo ostala v lepem spominu.

Tjaša Lamprecht, 6. a

Foto: arhiv OŠ

Podoba kulture

Praznik kulture v Šoštanju

Kulturni dom Šoštanj, 6. februar 2010.

Govor

Osrednja slovesnost ob kulturnem prazniku..

"Spoštovani župan in poslanec v državnem zboru Darko Menih, spoštovani podžupani, člani Sveta Občine Šoštanj in člani Sveta Zavoda za kulturo Šoštanj.

Srčno vas pozdravljam v Kulturnem domu v Šoštanju in vam hkrati iskreno čestitam za naš skupni praznik slovenske in šoštanske kulture. Lansko leto sem začel govor s stavkom: „Slovenci in Šoštanjčani smo se skozi svojo zgodovino oklepali kulture, saj je bila vir naše nacionalne identitete, našega nacionalnega ponosa in nacionalne samozvesti. Zato ni naključje, da je prav praznik kulture prepoznan kot skupni praznik bolj kot kateri koli drugi!"

Ali je temu res tako? Stanje vrednot v državi se dnevno kaže v vseh medijih. Vsi nas prepričujejo, da imajo prav oni, ne tisti drugi. Nihče nam ne pušča preveč možnosti izbire. Če nismo z njimi, smo proti njim. Kje je ta skupna samozvest, ta občutek pripadnosti? Kako lahko mi in oni in tisti pripadamo isti državi, istim navadam, isti kulturi?

Kako je z vrednotami v Šoštanju? V enem letu so se na področju kulture naredili veliki premiki, ki bodo zaznamovali našo kulturno prihodnost in prepoznavnost. Imamo Muzej usnjarstva na Slovenskem, Kulturni dom bo konec meseca maja dokončno opremljen z ustrezno infrastrukturo in pripravljen na čudovite prireditve vseh vrst. Kulturni objekti v Šoštanju doživljajo preporod.

Kaj pa ljudje? Se je kaj spremenilo glede našega odnosa do kulture, do ljudi, do življenja? Smo ponižni? Se zavedamo, da je življenje vse, kar imamo, da stvari pridejo in gredo in da se jih vedno da kupiti? Ko zaradi naših besed in dejanj odide iz našega življenja človek, ki smo ga imeli radi, postane svet naenkrat prazen. Z besedo in dejanjem lahko svet okoli nas naredimo prijazen življenju. Kulturna beseda in dejanje se odražata na vseh prireditvah, ki jih organizira Zavod za kulturo, saj je to naše poslanstvo. Vendar ga lahko širimo samo z vašo pomočjo, z vašim obiskom na naših prireditvah. Nikakor ne bom moraliziral in se pritoževal, kako učitelji, politiki, šoštanska intelektualna elita ter ljudje, ki odločajo v Šoštanju, s svojim obiskom kulturnih prireditev kažejo odnos do kulture. NE, danes vam bom preprosto zaželel SREČNO KULTURNO NOVO LETO in vas ob tej iskreni želji pustil, da vsak sam pri sebi razmisli, kaj so njegove vrednote v življenju. Saj je kultura samo beseda in šele naš odnos do nje iz nje naredi ogledalo. Ogledalo, v katerem so na ogled naše vrednote."

Monodrama Skok iz kože

Čas in kraj dogajanja ter glavni akter: kjer koli in kadar koli in samo naključno in zgolj v naših zaznavah je to velenjski rudnik in velenjski rudar. Zgodba bi lahko bila zgodba katerega koli človeka in kraj dogajanja v duši kogar koli in čas je lahko naš ali pa vaš.

Monodrama Skok iz kože ob slovenskem kulturnem prazniku na odru šoštanskega kulturnega doma nedvomno ni pustila niti enega gledalca neprizadetega. Zgodba, ki je med sedmimi zgodbami Rezmanove knjige z istim naslovom, je ena izmed tistih, ki jo človek prebere in nikoli ne pozabi. Ravno tako ne bomo pozabili uprizoritve, ki je bila na kulturni praznik v Šoštanju in kjer je v vlogi bivšega rudarja, zdaj klošarja, odlično zaigral Gaber K. Trseglav ob odlični režiji Jaka Andreja Vojevca. In v isti sapi sem prepričana, da si ga ne bomo zapomnili zaradi »sočnih« izrazov, ki so bili res prisotni skozi ves čas dogajanja, temveč zaradi zgodbe same, zaradi tistega končnega nedoločljivega občutka, ki se je zarezal v misli posameznika ob koncu. »Ja, pa saj je vse res.«

Res ali ne, zgodba in monodrama, narejena po literarni predlogi Skok iz kože, se vsebinsko navezuje na rudnik. Na rudarje in njihovo življenje. Vendar moramo vedeti nekaj. Ne glede na to, da Rezmanove zgodbe hote ali ne hote vežemo na naše okolje na velenjski premogovnik, sem prepričana, da je avtor v svojem celotnem dramskem delu in pri pisanju zgodbe šel dalje. V življenje. V tiste svetle in hkrati temne plati vsakdana, družbe, človeka, zavesti in podzavesti in ne nazadnje tistih odločitev, ki jih sprejemamo ali jih za nas sprejemajo drugi. Zgodba fanta, ki se je rodil v rudarski družini, kjer je veljala knapovska tradicija, ki je z očeta prešla na sina, in kjer je vloga knapovske žene poistovetena z vlogo knapove mame. Trde in ponosne na svoje moške, a hkrati neusmiljene in zahtevne. Knapovska čast ne sme biti omadeževana. Zgodba fanta se nadaljuje v zgodbi knapa, ki klone pod težo pričakovanj, bremen, ki jih je nanj prenesel oče in ki jih nanj prenesejo sodelavci. Njegov umik v bolezen je samo posledica umika od družbe, v kateri se ne počuti dobro. V svojem umiku ni uspešen, okolje je naravnano v smer napredka, ki ga on ne priznava za svojega. Pogrešanje družine, ženske,

Foto: Dejan Tonkli
Slavnostni govornik Kajetan Čop, direktor Zavoda za kulturo Šoštanj

priznanja in enakovrednosti, izgubljenost v svetu vrednot, ki jih ne jemlje za svoje, ga pahne do popolnega umika iz družbe. Znajde se v vlogi klošarja, docela asocialnega človeka, ki nima prihodnosti, niti kot človek, še manj kot moški. Na dan rudarskega praznika, ko celo mesto slavi napredek in razvoj, blišč in ponos, se obesi. Seveda je posledično njegova smrt samo njegova. Ničesar ne sporoča tistim, ki ga najdejo. Trije rudarji, ki se po končanem praznovanju vračajo domov in ga najdejo obešenega, so predvsem jezni nanj in gredo raje dalje, da se izognejo nevšečnostim. Človeška narava ne sprejema drugačnosti, ker se s poglobljenim občutenjem boji morebitne podobnosti. Lastne nemoči, lastne usode.

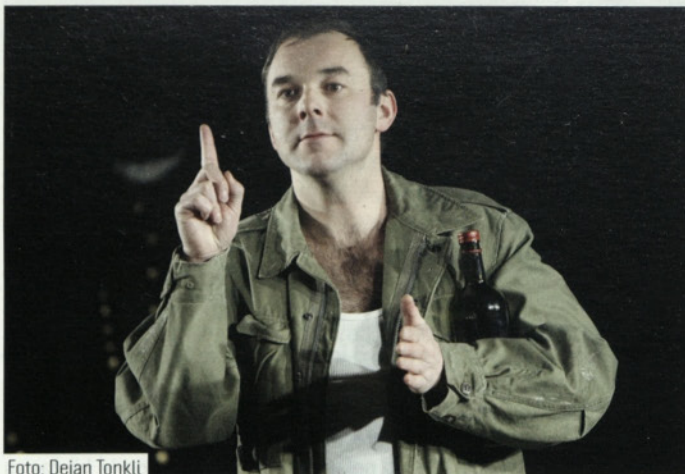

Foto: Dejan Tonkli
Monodrama po zbirki novel Skok iz kože avtorja Petra Rezmana, nagrajeni s fabulo 2009. Produkcija Mestno gledališče ljubljansko in Glej Ljubljana, režija Jaka Andrej Vojevca, scenografka Vesna Blagotinšek, avtor video odlomkov Mladen Stropnik, jezikovno svetovanje Marko Mandič in Tatjana Starič, vodja predstave Darko Muc, oblikovalec svetlobe Aljoša Vizlar. Igra Gaber K. Trseglav

In kot rečeno na začetku, zgodba res govori o knapih in rudniku in mestu, ki je vzcvetelo na račun rodovitnih polj, a zgodba govori predvsem o nemoči posameznika, da bi kar koli postoril, spremenil, ustavil. Vse preklinjanje, ki je prisotno v besedilu in kasneje na odru, je na tak ali drugačen način v sleherniku, ki se v tem svetu počuti tujca. Simbolika, ki sta jo tako igralec kot režiser uspela odlično vplesti v igro, in besede so skrbno izbrane in prepričljive. Recitiranje besedila, ki ga uporabljajo rudarji ob svečani prisegi, rudarska obleka, spomenik in ne nazadnje rudarska čepica, ki jo s tal ob mrtvem klošarju pobere rudar, ker je svojo izgubil na veselici, so močni atributi vsega dogajanja in puščajo gledalcu, da poišče vzporednice in vzvode, ki ženejo današnji svet. Da gledalec sam presodi. Ali obsodi. In ob tem se vprašanje »sočnosti« jezika in primernosti besed samo od sebe spremeni v odgovor.

Monodrama Skok iz kože, ki je bila premierno uprizorjena v decembru in ki v marcu prihaja tudi na velenjski oder, je uvrščena v Teden slovenske drame, ki bo kot vsako leto konec meseca marca v Kranju.

Milojka Korpnej

Rasingerjev ustvarjalni opus

Na Zavodu za kulturo Šoštanj so za mesec februar pripravili obsežnejši program. V sklop osrednje slovesnosti ob 8. februarju je sodila razstava slikarja Franca Rasingerja iz Šentpetra pri Šentjakobu v Rožu, ki so jo odprli na dan praznika. Slikarska razstava koroškega Slovence je bila načrtovana v rednem programu zavoda, odprtje na dan kulturnega praznika pa je bilo pomembno iz vidika povezovanja Slovencev po svetu in spoznavanj ustvarjalnih poti. Seveda pa je bila razstava pomembna predvsem zaradi Rasingerjevega ustvarjalnega opusa, ki sta ga ob tej razstavi predstavila kar dva strokovnjaka. Marija Cvetek, ki je na razstavi spregovorila o njegovem delu, in Aljaž Pogačnik, ki je med drugim zapisal: Franc Rasinger uporablja likovno izrazilo kot nosilec lastnega izraza, a vedno v asociativni povezanosti s pisavo ali fragmenti glagolskih pismenk, ki jih odslikava na slikarsko platno. Rasingerjeve arhaične podobe figur se zdijo, kot da prosegajo skozi pajčevino starostne žlahtnosti in dajejo gledalcu tisto iskrico, ki ga spodbudi h komplemantaciji oziroma razumevanju samega avtorja. Franc Rasinger spada med slikarje, ki z ničimer ne prizanašajo. V svoji diagnozi ne zamoči ničesar. Človeka ne interpretira le takšnega, kot je, krhkega, hlapčevskega, omahljivega, ampak tudi takšnega, kakršen bi lahko bil, pogumnega, ponosnega, poštenega.

Avtorja, kot človeka z izrednim čutom za pravičnost, slovenski jezik in kulturo, še posebej za slovenske literate, kamor sodi tudi pesnik Karel Destovnik-Kajuh, je odlično predstavil specialni pedagog Franc Rovšek. V svojem izvajanju je slikovito opisal slikarjevo domovanje in razmere. Dogodek so odlično glasbeno povezale pevke seksteta Anima Vita pod vodstvom mag. Majde Završnik Puc.

Priprave na razstavo so trajale skoraj leto, v veliko veselje je bilo organizatorjem sodelovanje z Muzejem iz Tržiča, katerega predstavniki so bili na dan odprtja tudi v Šoštanju. Med obiskovalci je bila tudi gospa Breda, oblečena v gorenjsko narodno nošo. Simbolično je podarjala nastopajočim in govornikom nagelj kot slovenski simbol. Dogodek je pripravila in besedno povezala Milojka Komprej in ob koncu pred odprtjem zaželela še več takih sodelovanj in izmenjav.

Župan Občine Šoštanj in poslanec v DZ Darko Menih, ki je razstavo uradno odprl, je med drugim spregovoril tudi o svobodi kot univerzalni sili na vseh področjih življenja. »Ni svoboden samo narod, svoboda je tudi v besedi in še najbolj v umetnosti,« je zaključil.

Razstava bo odprta do 5 marca.

Milojka Komprej

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Iskalci biserov

Zadnji petki v mesecu so v Mestni galeriji Šoštanj namenjeni zanimivim literarnim ustvarjalcem. Od septembra 2006, ko so na Zavodu za kulturo začeli s projektom Galerijskih večerov, so k pogovoru privabili že lepo število ustvarjalcev. Na tak način se širi prepoznavnost ustvarjalcev, hkrati pa se ustvarja zanimiv krog znanj s tega področja. Nuša Ilovár, gostja januarskega petkovega Galerijskega večera, je v literarnih krogih poznana predvsem kot pesnica, čeprav je v začetku svojega ustvarjanja pred petnajstimi leti najprej izdala roman Strah pred samoto. Za njim so sledile štiri pesniške zbirke, leta 2001 Klovnom življenja, leta 2004 Slike v mislih, sledila ji je nekaj let kasneje Igra usod in v letu 2009 zadnja, Potovanje v globine. Skozi njena dela se izkazuje tudi njen napredek in prodor v ustvarjalnih vodah, ki jo nedvomno uvršča v vrh sodobne slovenske poezije.

V Galeriskem večeru se je Ilovárjeva, ki živi v Žalcu, predstavila skozi pesmi iz vseh štirih pesniških zbirk, katere je prebiral Simon Kropec, na zastavljena vprašanja pa je odgovarjala s pomočjo mame Anice, saj ji bolezen nekatere življenjske funkcije nekoliko omejuje. Nuša Ilovár ima cerebralno paralizo, kar jo je priklenilo na invalidski voziček. Šolanje je končala skoraj z odliko v Centru za usposabljanje invalidnih otrok Janka Premrla Vojka, za nadaljnje šolanje pa ni imela možnosti, bolj zaradi šolskega sistema kot zaradi svoje bolezni. V mlajših letih se je veliko zatekala k branju, z razcvetom računalništva pa čedalje več k pisanju. Pisanje ji povzroča manj težav kot govorjenje, še najbolj pa so ji v pomoč njena izredna volja, pogum in vztrajnost, zato ni čudno, če se je o sebi izrazila, »da se včasih počutim kot buldožer, rinem naprej in naprej«.

Par besed o njej je prispevala Lidija Koceli, ki je zapisala, da je Nuša v svojem ustvarjalnem času naredila velik korak s »površine v globino« tja, kjer je naš pravi dom; tja, kamor hočejo in zmorejo le redki. Le iskalci biserov.

Veliko njene poezije je najti na spletnih straneh, objavlja pa tudi v slovenskih revijah za literaturo, leta 2001 je bila nominirana za Slovenko leta, prejela pa je kar nekaj priznanj s področja kulture. Njena želja je biti članica Društva slovenskih pisateljev, seveda pod pogojem, da jo sprejmejo kot enakovredno članico, gledano skozi njen ustvarjalni opus. Kulturni dogodek je popestrila Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje z nastopom učencev pod vodstvom Janija Šuligoja.

Milojka Komprej

Kulturni dan v Gaberkah

Vsako leto v Kulturnici Gaberke poskrbijo za to, da krajanom Gaberk slovenski kulturni praznik ne mine samo kot dela prost dan. Tudi letos so v dvorani PGD Gaberke organizirali kulturno prireditev, ki je vsako leto nekoliko drugačna, čeprav se vedno prične s petjem Zdravljice. Letos so jo zapeli Podkrajski fantje. Kultura je zelo širok pojem, je širši pojem kot umetnost sama, je sprejemanje drugih, spoštovanje različnosti, dopuščanje drugačnega mišljenja in zajema med drugim tudi način življenja. Del kulture so tudi dobra vzgoja, lepo obnašanje, prijazna beseda, uglajen način komuniciranja. S kulturo se tako pričenjamo spoznavati že takoj od rojstva naprej in od vzgoje je precej odvisno, kakšen bo naš odnos do kulture v širšem pomenu besede v odrasli dobi. Kot prvi so nas s petjem in plesom razvedrili otroci iz gaberškega vrtca pod vodenjem vzgojiteljic Jožice in Brigite. Na odru je bučen aplavz požel tudi Matjaž Ograjenšek, ki je iz kitare privabil nekaj svojih najbolj poznanih popevk. Kasneje se mu je na citrah pridružila še Špela Obšteter in v svojem originalnem nastopu sta med drugim zaigrala in zapela znano Prešernovo pesem O vrba. Prvič se je na odru predstavil tudi domačin Tone Petrovčič s Prešernovim recitalom. Veliko zanimanja je požel tudi nastop tako imenovanega uličnega glasbenika Petra Rudla, ki je zaigral na lajno, instrument, ki je imel včasih beračevski pridih. Ob kasnejšem kramljanju s starejšimi krajanji Gaberk sem le-te pobaral, kdaj so nazadnje slišali igrati lajno v Gaberkah. Pa so dolgo razmišljali in mislim, da na koncu na to vprašanje nisem dobil odgovora. Prvič se je s svojimi lastnimi pesmimi na gaberškem odru s kitaro predstavil tudi Šoštanjčan Jani Napotnik. Kot zadnji so še enkrat nastopili Podkrajski fantje s citrarko Urško Vedenik.

Foto: A. Grudnik

Poleg samega kulturnega programa so si obiskovalci prireditve lahko ogledali tudi razstavo kovinskih skulptur, ki jih je ustvaril Ljubomir Melanšek iz Lokovice pri Šoštanju. Ljubomir je po poklicu varilec, ki pa ima tudi veliko umetniškega duha v sebi. Po upokojitvi, ko mu je začelo ostajati več časa, je začel hladni kovini s pomočjo garaškega in trdega dela vdihovati dušo. Kovinski kipci petelina, sove, bika, kozoroga, zmaja, kolesarja, harmonikarja, ... so bili izdelani zelo realistično in z veliko truda. V Kulturnici Gaberke se bomo še naprej trudili, da se bodo naši krajanji tudi v prihodnje srečevali na podobnih prireditvah, kjer bodo dobili tudi nekaj hrane za svojo dušo.

A. Grudnik

Zarja zboruje

V petek, 12. 2. 2010, je v jedilnici Termoelektrarne Šoštanj potekal občni zbor Pihalnega orkestra Šoštanj, ki šteje 82 aktivnih članov in 10 članov, ki ne igrajo, delujejo pa v organih godbe. Udeležba na občnem zboru je bila več kot 80-odstotna. Od vabljenih gostov so se občnega zbora udeležili predstavnik PGD Šoštanj mesto in direktor Zavoda za kulturo Šoštanj Kajetan Čop.

Planske obveznosti, ki so jih sprejeli na lanskem občnem zboru (13. 2. 2009), so skoraj v celoti izpolnili. Realiziran ni bil le nastop v Avenikovi glasbi in nekaj nastopov, ki so jih prireditelji odpovedali. Imeli pa so precej nastopov, ki jih niso načrtovali. Skupaj so v lanskem letu izvedli 87 vaj, 21 sekciskih vaj, 29 nastopov ter 6 pogrebov. Njihovi nastopi so se vrstili v domačem okolju, veliko pa smo nastopali tudi po Sloveniji.

Predsednik Pihalnega orkestra Zarja je povedal: »V letu, ki je za nami, pa beležimo dva vrhunska dogodka. Prvi se je zgodil na tekmovanju pihalnih orkestrov v igranju koračnic, kjer smo osvojili nepričakovano in po trditvi glasbenih strokovnjakov več kot zaslužno zlato plaketo s posebno pohvalo. Drugi večji dogodek pa je osvojitev zlate plakete na tekmovanju v zabavnem programu v Ormožu in posebne nagrade za doseženo največje število točk v zgodovini tovrstnih tekmovanj. Za tradicionalno božično-novoletni koncert, tako v Braslovčah, še posebej pa v Šoštanju, smo za naše zveste gledalce in poslušalce zopet pripravili nekaj posebnega.

Da dosežemo lepe rezultate, moramo veliko, res veliko vaditi in hoditi na vaje, pred nastopi tudi ob vikendih. Ko je nastop za nami in ko zadovoljni obiskovalci zapuščajo nastope, je trud moralno tudi poplačan.

Ne smemo pa pozabiti na uspešno izpeljan koncert ob materinskem dnevu, kjer so se nam priključili ansambli, v katerih igrajo naši člani. Dvorana kulturnega doma je bila premajhna za vse obiskovalce, zato letos načrtujemo koncert izvesti v športni dvorani.

Večkrat načrtovana izdaja samostojne zgoščenke se je v lanskem letu uresničila. Veliko truda pri pripravi programa, pri snemanju in po snemanju je bilo potrebnega in vloženega, zaradi tega se opravičeno sprašujemo, zakaj nekateri člani iz naših vrst »baje« priporočajo na zvrst in izvedbo skladb.

Foto: arhiv Zarje

Orkester od septembra 2007 vodi Miran Šumečnik, ki je strokovno zelo dobro pripravljen. Na vaje se pripravi in od nas zahteva učinkovito in resno delo. Z dirigentom zelo dobro sodelujem, včasih se tudi večkrat na dan slišiva in usklajujeva aktivnosti in potrebe orkestra. S ponosom lahko rečem, da imamo enega najboljših dirigentov v Sloveniji, konec koncev si pa to tudi zaslužimo, saj smo kot orkester v samem vrhu Slovenije. Pozabiti pa ne smem Zdravka Zupančiča, ki vskoči ko je Miran odsoten. Načrtno delo, sodelovanje z glasbeno šolo, je pogoj za pomladek. V orkestru se lahko pohvalimo, da imamo zelo dobro mladino. Mladim namenjam posebno vlogo, prisluhnemo njihovim idejam, skratka, upoštevamo jih. Prijateljstvo se ne izraža le na vajah, ampak so mladi prijatelji in se družijo tudi v prostem času. Trditvi, da na mladih svet stoji, v orkestru verjamemo.

Škoda je le, da se mladi ne udeležujejo raznih glasbenih taborov, ki bi jih delno tudi sofinancirali s sredstvi orkestra. V preteklosti smo bili vajeni, da je bilo veliko večje zanimanje za dodatno izobraževanje in druženje. Nivo orkestra je vedno višji, zahteve in pričakovanja še večja. Na srečo smo v zadnjem obdobju s tekmovalnimi uspehi in z dobrim delom uspeli prepričati župana Darka Meniha in Svet Občine Šoštanj, da smo uvrščeni med proračunske uporabnike. Še vedno pa je redni mesečni prihodek članarina, ki jo plačujejo zaposleni v TEŠ. Imamo kar nekaj stalnih

sponsorjev, ki nam pomagajo, največjo zaslugo za pridobitev sredstev ima podpredsednik orkestra Franc Krevzel. Veliko sredstev si pridobimo sami z raznimi igranji, pridobivanji sponzorjev, predvsem za novoletni koncert in s prodajo koledarjev. Vsako leto se prijavljamo na razne razpise na republiškem nivoju in smo večkrat tudi uspešni – dokaz več, da smo prepoznavni. Sredstva, ki jih pridobimo, porabimo za nujne potrebe orkestra (instrumenti, oblačila ...).«

Vsako leto tudi organizirajo piknik za člane in partnerje orkestra. Izlet združijo s pripravami orkestra, pa še to si v veliki meri plačajo z lastnimi prispevki, ki so odvisni od udeležbe posameznika na vajah in od prodaje koledarjev.

Predsednik Pihalnega orkestra Zarja Šoštanj je mnenja, da so dobro zastavili. »Ne smemo dovoliti, da ostane plug sredi brazde, sredi njive. Naš cilj mora biti vedno priti do realizacije zastavljenih planov. Ne smemo pa biti preveč razočarani, če vedno ne bomo najboljši, ostanimo na realnih tleh.«

Godbeni prostori postajajo utesnjeni, poiskati pa morajo tudi še dodatna sredstva za manjkajoče instrumente in ostalo opremo. Ureditev akustike je njihova večletna želja.

»V ponos nam mora biti, da smo lahko člani tako uspešnega orkestra. Veliko je bilo postorjenega, odigranega tako, da nas pozna vedno več ljudi, ki nam radi prisluhnejo. Letos slavi orkester 85-letnico obstoja, ki jo moramo na dostojen način proslaviti.

Veliko je še nerešenih težav in želja, ki so še nerealizirane, toda s skupnim delom in sodelovanjem vseh sem prepričan, da bomo postorili še marsikaj dobrega za nas same, za okolje, v katerem živimo, in širšo skupnost. Naj se na koncu zahvalim vsem, ki ste se redno udeleževali aktivnosti, ki smo jih izvajali v orkestru, in s tem pripomogli, da orkester dobiva vse večjo veljavo doma in daleč okrog,« je še dejal predsednik Srečko Potočnik.

Izpolnjena pričakovanja

Pihalni orkester Premogovnika Velenje, ki je decembra lani obeležil 90-letnico svojega delovanja, se je v soboto 23. januarja 2010, ljubiteljem njihovega ustvarjanja in tovrstne glasbe predstavil z že tradicionalnim novoletnim koncertom, ki ga že vrsto let pripravljajo v januarju.

Drugi abonmajski koncert godbenikov v sezoni 2009/10 je prinesel glasbo z različnih koncev sveta. Dirigent orkestra mag. Matjaž Emeršič je v program uvrstil skladbe ameriškega, angleškega, japonskega, slovenskega, madžarskega in grškega skladatelja, priložnost za posebno predstavitev občinstvu pa je dal tudi solistom. Na rogu so se predstavili Gregor Dvorjak, Andrej Žgank, Robert Prednik in Jože Rošar.

Tolkala imajo v zadnjem obdobju v sklopu pihalnih orkestrov večji pomen, kot so ga imela nekoč. Razvoj teh instrumentov – zvonov, ksilofona, vibrafona, marimbe in drugih – ter večja pozornost avtorjev skladb, ki vanje umeščajo izrazit ritem tolkal, sta povečala njihovo priljubljenost, zvokom orkestra pa dodala ritmičnost, melodičnost in izvirnost. Vse to se je odrazilo v nekaj skladbah na letošnjem koncertu, posebej pa v odličnem solističnem nastopu Davorja Plambergerja na vibrafonu.

Novoletni koncert je izpolnil pričakovanja. Znova je potrdil visoko kakovost velenjskega pihalnega orkestra, ki je z njim stopil v uradno 91. leto delovanja, in ponudil lep večer glasbenega popotovanja. Ni se sklenilo s predvidenim potpurijem iz muzikla Elizabeth, temveč dvema

Foto: arhiv PO

dotatkoma: z doživetim nastopom Špele Zamrnik na panovi piščali v skladbi Osamljeni pastirček ter nepogrešljivim Radetzkim maršem. Tretji abonmajski koncert je napovedan 30. marca ob 19.30 v Glasbeni šoli, nastopil pa bo Pihalni orkester Glasbene šole Velenje.

Letni koncert

V četrtek, 28. januarja, je v Topolšici potekal 1. letni koncert glasbene šole Roberta Goličnika. Nastopajoči različnih starosti so pokazali znanje, ki so ga pridobili v času šolanja. Poleg posameznikov in skupin smo bili deležni tudi nastopa ansambla Šepet, katerega sestavljajo Aljaž Goličnik, Rok Sedovnik, Neja Sedovnik, Zala Grudnik ter Nace Grudnik. Na koncertu so se predstavili učitelji te šole, in sicer Matej Glinšek, Dani Avbreht, Matej Turinek, Dušan Poljšak in Jure Vučič na glasbilih in Romana Cafuta, ki uči solo petje. Vsi so se zelo dobro odrezali in navdušili starše ter druge prisotne.

Glasbena šola Roberta Goličnika deluje trenutno v sodobno opremljenih učilnicah v Topolšici, Preboldu, Celju in Radljah ob Dravi. Spomladi se bodo uka željni lahko učili harmonike, kitare, basa ter klaviatur in solo petja tudi v gasilskem domu v Škalah, kjer se ustanavlja nov center. 11. aprila pričakujemo 12. koncert orkestra Roberta Goličnika, za katerega Robi še izbira lokacijo.

Amadeja Komprej

Foto: arhiv R. G.

Zapisani (v) glasbi

Peter Obšteter

Peter Obšteter je človek z mnogimi talenti in številnimi obveznostmi, med katerimi spretno krmari. Obiskala sem ga v Ravnah na njegovem domu.

Pogovor se je pričel s tem, od kod prihaja njegovo navdušenje nad glasbo. »Za to je kriv brat od starega očeta,« pravi, »pa tudi moj brat je bil muzikant.« Že ko sta bila z bratom majhna, v prvih razredih osnovne šole, sta rada opazovala harmoniko in igranje nanjo. Ko je bil Peter v šestem razredu osnovne šole, je mama obema z bratom kupila harmoniko, na katero sta se učila igranja po posluhu. Prvi dve pesmi na harmoniki, ki se ju je Peter naučil, sta bili **Na planincih** in **Mi se imamo radi**. Ko je bil Peter star toliko, da je začel obiskovati mladinske sestanke, ga je harmonika še bolj navdušila. Opazoval je namreč starejše fante, ki so igrali na harmoniko, in se ob tem učil. Vedno več je začel igrati na harmoniko, to pa je pripomoglo, da se je znebil treme in dobil dovolj samozavesti. Prva »ljubica« je bila tako harmonika, sledila pa je ritem kitara. Nanjo ga je učil igranja **Slavko Sušec**. Najbolj aktiven je bil še vedno na frajtonerici. Ustanavljal je tudi svoje skupine. Bil je ravno v teh letih, da je moral oditi na služenje vojaškega roka. Ko se je vrnil, se je navdušil za nov inštrument. Soseda je namreč videl igrati na tubo in takoj ga je začelo zanimati, kako se igra nanjo. Tuba je eden od inštrumentov, ki je nujna pri godbi, Petra pa je godba prav tako že ves čas močno zanimala. Leta 1986 se je začel učiti igranja na tubo pri **Branku Škrubi**. Peter pravi, da mu je ogromno pomagal, ga mnogo naučil in še vedno zelo ceni znanje, ki ga je pridobil od svojega učitelja. Leta 1989 se mu je uresničila želja in priključil se je godbi, kjer je dobil tudi nova spoznanja o glasbi. Takratni kapelnik godbe je bil ravno Branko Škruba. Na posluh se je naučil tudi igranja na bariton. Slišal je inštrument in če ga je zanimal, mu ni dalo miru in se ga je želel naučiti.

Peter je ustanovil kar nekaj svojih ansamblov. Prva skupina je bila ustanovljena leta 1982. Delovali so dve leti, potem pa je Peter odšel v vojsko. Ponovno je imel svojo skupino po prihodu iz vojske, leta 1984, ta je prav tako delovala dve leti. Nato je združil svoje znanje in veselje z **Martinom Štriglom** in **Ivanom Rogelškom**, kasneje pa je Martina zamenjal **Vojko Ovčjak**. Skupina z najdaljšim stažem obstaja še danes. Ustanovljena je bila leta 1994, poimenovali pa so se **Kar bo, pa bo**. V tem sestavu so sprva igrali **Ivan Rogelšek**, **Maks Kotnik** in **Peter Obšteter**. Maksa je kasneje zamenjal **Branko Kotnik**. Trenutno kot skupina mirujejo, razlog je Brankova poškodba. V tej zadnji zasedbi so: **Branko Kotnik**, **Peter Obšteter** in **Janko Zacirkovnik ml.** Vzporedno s to zasedbo pa Peter igra še v enem ansamblu. Imenujejo se **Loferovci**. Skupino sestavljajo **Peter Obšteter** in **Jože ter Vojko Ovčjak**. Z Loferovci imajo tudi skrito željo, da bi nekaj posneli, pravi, da je nekaj že tudi na vidiku. Peter poudarja, da ne igrajo in ne jemljejo glasbe profesionalno, vendar za veselje ljudi. So amaterji, radi igrajo ljudsko glasbo za množice, saj je takšna glasba ljudem blizu. Petrovi vzorniki so seveda Avenik in pa Štirje kovači. Zase pravi, da igra že 34 let (rojen je leta 1963), saj je pričel nekje s trinajstimi leti. Igrali so na porokah, največ pa na abrahamih in zaključenih družbah. V svojem arhivu našteje okoli 500 igranj. Poznani so po Koroškem, Savinjskem, seveda v domačem okolju, vsi pa jih poznajo po tem, da skrbijo za smeh in zabavo, saj ljudem to zelo ustreza. Pravi, da je njegova najljubša pesem **Ravenska polka**, ki se je je naučil od starih Ravenčanov.

Kot vsak glasbenik ima tudi Peter v spominu kakšne prav posebne anekdote, dogodke. Nekaj jih je naštel. Spominja se pijanih ženinov pa smešnih oklicev nevest, kako so se izgubili med potjo, imeli tudi nesrečo ... Na neki poroki so se peljali proti nevesti in kar naenkrat je zmanjkalo ceste. S traktorjem so prišli po njih, da so lahko prišli do hiše, do neveste.

Pri godbi je Peter že 21 let. Dvakrat tedensko imajo vaje. Člana godbe sta tudi že njegova otroka, Špela in Gašper, oba zelo nadarjena glasbenika. Gašper igra tolkala, Špela pa flavto (obiskuje pa Akademijo za glasbo). Doma imajo posebno glasbeno sobo, ki je opremljena z glasbili, in lahko nastane prava veselica, če jih več poprime za glasbila. Peter ima zelo rad glasbo, spremlja ga že celo življenje. Daje mu motivacijo in smisel življenja.

Foto: arhiv
Peter sredi svojih glasbil.

Foto: arhiv
Ivan Rogelšek, Peter Obšteter in Branko Kotnik – najdaljša zasedba Kar bo, pa bo.

Sedaj največ igra na bariton, če pa bi razvrstili inštrumente, kakor se jih je naučil, pa prednjači harmonika, nato je bila ritem kitara, pa bariton, tuba in nazadnje bas kitara (tudi tukaj je samouk; naučil se je igrati nanjo zaradi potreb, ker bariton ne ustreza vsaki skladbi).

Peter je bil rojen leta 1963 v Ravnah. Sprva je obiskoval OŠ v Ravnah, nato v Šoštanju. Kasneje se je vpisal na RŠC, kjer se je izučil za strugarja, sedaj pa je že 27 let zaposlen v Termoelektrarni Šoštanj. V prostem času je rad v naravi, rad gre v hribe. Ukvarja se s konjičkom, ki ni prav pogost, namreč s filatelijo, to je z zbiranjem znamk. Sodeluje tudi v kulturno-umetniškem društvu Ravne, kjer je bil 9 let celo predsednik društva. Če mu ostane kaj časa, ga rad porabi za rekreacijo, saj se vsestransko ukvarja s športom, ali pa ga preživi v glasbeni sobi. Nasploh ga zelo zanima zgodovina Slovencev in zgodovina Šaleške doline. Za glasbenike pravi, da so prijatelji, med njimi ni konkurence, prijetno je, če je veselo. Povprašam ga tudi, kaj meni o mladih ansamblih. Pravi, da kar tako naprej, seveda pa mora biti glasba podkrepljena s teorijo in morajo imeti cilj, da so lahko še boljši, predvsem pa ne smejo pozabiti, da se je potrebno prilagoditi zahtevam in željam družbe.

Peter pravi, da je ženi že samoumevno, da so vsi predani glasbi, čeprav se je bilo na začetku težje privaditi. Pove tudi, da so se pred kratkim, natančneje julija, vselili v novo hišo. Veseli so muzikantov, saj če pride kakšen tak, ga inštrumenti dobesedno čakajo skoraj že na pragu.

Melita Hudej

Iz/beremo

Alma M. Karlin | Državljanka sveta

...jaz sem človek brez naroda. V teh mesecih se mi je razodelo, da bom za Slovence vedno tujka in da drugače ne more biti. Moja materinščina je nemščina, trideset let sem bila Avstrijka. (...) Tudi mednje ne sodim. Zdaj sem samo še državljanka sveta. Vse moje dejanje in nehanje mora služiti človeštvu.

Alma M. Karlin

Že dolgo jo poznamo, Almo Maximiliano Karlin in vedno znova odkrivamo vire njenega dela in življenja, ki prav gotovo ni bilo dolgočasno, še manj monotono. Čeprav bralci najbrž že poznate njeno življenjsko zgodbo, dovolite da jo na kratko orišem še enkrat.

Alma Maksimiljana Karlin se je rodila 12. oktobra 1889 v Celju. Njen oče Jakob, upokojeni oficir, je bil tedaj star že 60 let, mati Vilibalda, učiteljica v mestni dekliški šoli, pa je bila ob Alminem rojstvu 20 let mlajša od očeta. Alma je že kot otrok kazala smisel za glasbo, risanje, še posebej pa za učenje tujih jezikov. Srednjo šolo je končala v avstrijskem Gradcu, od tam pa je leta 1913 odšla v London na študij jezikov. Študirala je angleščino, francoščino, latinščino, italijanščino, norveščino, danščino, finščino, ruščino ter španščino, kasneje se je seznanila tudi s sanskrtom, perzijsčino, kitajščino in japonščino. Bila je pravi poliglot. V Londonu je opravila izpite iz osmih jezikov in se lotila pisanja slovarja desetih jezikov. Po izbruhu prve svetovne vojne je odpotovala na Norveško in Švedsko, od koder se je vrnila v Celje.

A ne za dolgo - že novembra 1919, potem ko je s poučevanjem tujih jezikov zaslužila 130 dolarjev in 950 mark, se je znova odpravila na pot, ki je trajala več kot osem let. V Celje se je vrnila šele konec leta 1927. Medtem je prepotovala velik del sveta: Južno in Severno Ameriko, Daljni vzhod, Tihomorske otoke, Avstralijo, Azijo. Na tej poti je napisala večino svojega opusa.

Ko se je vrnila domov, jo je pričakala samo umirajoča mati, številni predmeti, ki jih je pošiljala s potovanj, in gore neobdelanega gradiva, s katerim je zasipavala pošto, ki je bila njen edini in življenjsko pomemben stik z domom in svetom. Večino predmetov, ki jih je nabrala na svojih potovanjih, je namreč pošiljala domov. Nekaj primerkov je danes shranjenih v Pokrajinskem muzeju v Celju. Po pošti je razpošiljala tudi članke v nemške, japonske in angleške časopise. Najzvesteje pa je o svojem potovanju obveščala svoje ljube Celjane. V tedanjem Cillier

Zeitungu je bilo objavljenih približno 150 zelo branih člankov. Januarja 1950 je Alma umrla za rakom in tuberkulozo. Njena prijateljica in sestra po duši Thea Schreiber Gamelin je poslednjo pot Alme M. Karlin opisala v pretresljivem zapisu *Der Letzte Weg/Zadnja pot*, ki ga hrani rokopisni oddelek Berlinske državne knjižnice.

Po do sedaj zbranih podatkih je Alma Karlin napisala 24 knjig, več kot 40 proznih del, novel, črtic, člankov, pesmi, notnih zapisov in risb. Sprva je pisala o bogatih izkušnjah iz sveta, kasneje je te izkušnje začela dopolnjevati z domišljijo, ki jo je včasih zanesla že skoraj v pravljični svet. Med potopisnimi knjigami velja omeniti *Samotno potovanje (Einsame Weltreise)*, *Urok Južnega morja (Im Banne der Südsee)* in *Mistiko Južnega morja (Mystik der Südsee)*. Med leposlovnimi deli je treba omeniti

romane *Moj mali Kitajec (Mein kleiner Chinese)*, *Malik (Der Götze)*, *Modri mesec (Der blaue Mond)*, *Štiri dekleta v vetru usode (Vier Mädchen im Schicksalwind)*, *Atlantida (Isolanthis)* in druge.

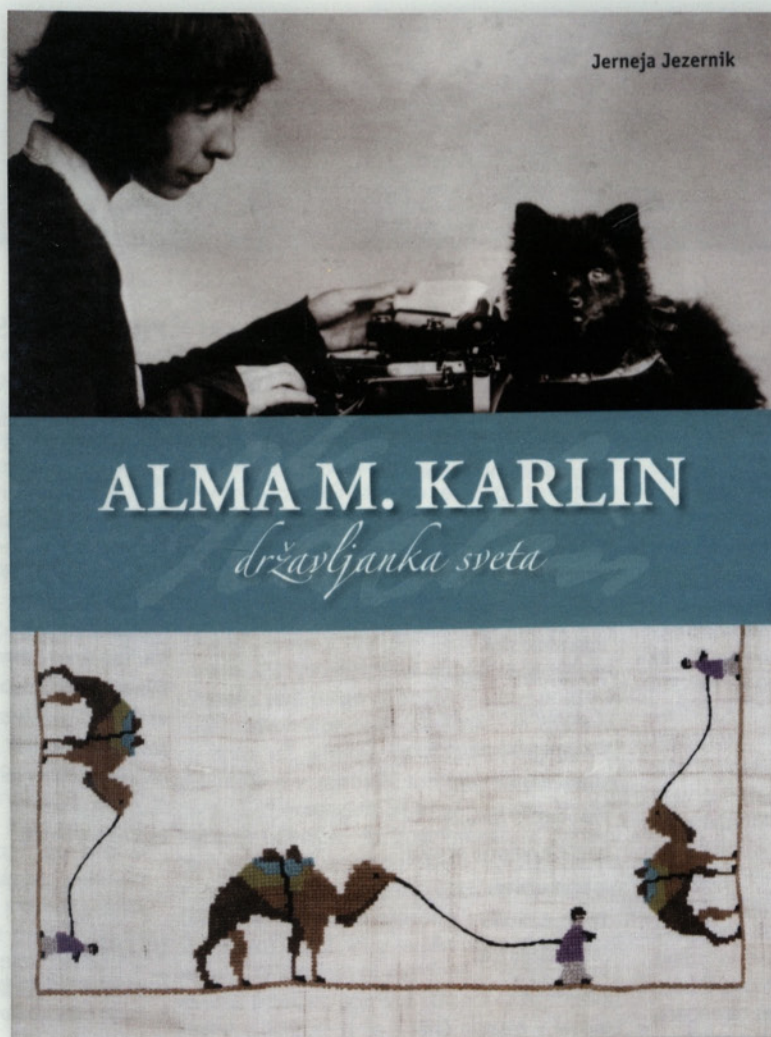
Bogato ilustrirana monografija: *Alma M. Karlin, državljanka sveta* prvič na Slovenskem celovito osvetljuje življenje in bogato literarno delo Alme Maximiliane Karlin, pisateljice, svetovne popotnice, poliglotke in polihistorke. V posameznih poglavjih je predstavljeno njeno nenavadno otroštvo, njena mladost, prva potovanja in raziskovanja po Evropi, svetovno popotovanje med letoma 1919 in 1928, njena potopisna in literarna dela, obdobje po letu 1930, ki je bilo obarvano s knjižnimi uspešnicami in slavo po vsej Evropi, njeno sodelovanje s prijateljico, slikarko in literarno menedžerko Theo Schreiber Gammelin, njen pacifistični boj proti nacizmu in partizansko obdobje ter njena teozofija. Njeni življenjski zgodbi, ki bi bila nenavadna in izjemna tudi danes, sto dvajset let po njenem rojstvu, so dodani novi prevodi iz njene literarne zapuščine.

V monografiji so prav tako

pričevanja ljudi, ki so jo poznali iz časov, ko je živela na Pečovniku pri Celju, in misli umetnic, ki sta jih navdihnili Almina osebnost in delo. Raziskana in predstavljena pa je tudi doslej širšemu krogu bralcev še neznana literarna in osebna Almina zapuščina ter gradivo, ki ga hranijo različne ustanove: fotografije, rokopisi, Almine risbe, razglednice in predmeti, ki jih je zbirala in prinesla s petih celin z željo, da bi bili nekoč zbrani v muzeju.

Avtorica knjige **Jerneja Jezernik**, slovenistka in nemistka, prevajalka in publicistka, je velika poznavalka življenja in dela Alme M. Karlin. Že vrsto let raziskuje njeno intelektualno zapuščino tako v Sloveniji, kjer je Alma živela, kot v Nemčiji, kjer je Karlinova v času svojega življenja objavila večino knjig in časopisnih prispevkov. V slovenščino je prevedla njene knjige *Smrtonosni trn in druge nenavadne zgodbe iz Peruja* in *Paname ter Japonske novele*.

Maja Rezman Huremović

ZNOVA

Ponovno trepet srca.
Bogovi padejo na zemljo.
Dnevi se razblinjajo,
dih življenja usahne.
Čustva se umirijo
v brezčasnosti,
med nama nevidna razdalja.
Odsev tvojega obraza,
sonce moji duši.

PRIČAKOVANJE

Skušam spati.
Morda te novi dan pripelje
v ulomku mojega bistva,
z naročjem polnim mistike,
bučanja valov utripa,
biserne rose jutra,
ki poteši vretje.
Prepelica v soju
sončnega vzhoda,
prineseš počitek
v minute mojega dneva.

NJEN GLAS

Njen glas prehaja
po stezi glasbe
iz globine v globino.
Boža razpoke vsakdana
v pretokih bobničev.
Polagamo se razleze
po poti otrplosti
človeške votline
in jo razpredeno nežno razburka
v valovih čutov.
V ritmu strun in besed
spolzi njen glas
v spokojnost iluzije.

TIHA OPAZOVALKA

Vsa zgrbančena in razpokana,
za večino neopazna
stoji tam stara ženica.
Utrujeno sklanja k tlom
štrleče okončine.
V beloti nepokrita,
mráz reže srčiko.
Ob vsakem udaru
trdovratno stoji.
Vsa se zakrije v zelenje,
vročina priteka na zemljo.
Pod smaragdno krinolino
skriva ohlapne ude.
Ponosno zre navzgor,
ne glede na svoje obdobje
In raznovrstne ujme.
Tiha opazovalka
življenjskega toka
svoje bližine.

MISLI

Pesnik je zapisal.
»...me je svojih misli strah.«
Realne besede.
Zajema me strah
svojim misli,
ujet v neobvladovanju,
s priokusom ugodja
nekje v daljavi.
Drzne vsiljivke
silijo pred oči
in begajo delovanje uma.

PREBUJANJE SNA

Čiste, krotke sanje,
akor nebesni obok,
koprena čistega nemira.
Starost jo vsrkava.
voda življenja
neguje brazgotine
izmučenih sten
v prostranih globinah.
Sproščena zatrtost
razprostre naročje.
Izsušena skorja odpade
z vsemi temni slutnjami.
Vznikne iz živega brezna
povzdigne duha nad
poljane dojemljivega.
Blaženost doseže
vsak njegov drobce.

VEDNO TI

Ti, v soju svetlih tipalnic,
ki ožarijo izsesana človeška telesa.
Ti, v steklenem odsevu barvne palete,
ki je tako živa v odreveneli duši.
Ti, v zlovešči temi z zastrto luno,
ki liže izmučene zareze pričakovanj.
Ti, v prevzetem dvoru debla,
ki zibaje sega domala do tal.
Ti, v obledelo gluhih pročelijih,
ki so nasičeni z utripom humanega blodnjaka.
Ti, v pajčevinastih brazdah sten,
ki s sončno bližino rišejo silhuete trenutkov.
Ti, v drvečih obrazih vsakdana,
ki nosijo izsušene nasmehe prod pritiskom
večnosti.
Ti, vsepovsod ti!
Samo ti!
Prekleta, vedno ti,
a hkrati te nikjer ni.

Proza

Andrej Krevzel
PISATELJ

Tehno – ali piščal pod kolenom (odlomek)

Tisto jutro leta 1962, ki je navrglo nas može v spopad, da je prišlo do debate v treh barvah rdeče, rumene in zelene, to je bilo svetlobno oglašanje semaforja, meni se je zdelo, kot da razkrivata neznane leteče predmete, in je rdeča v domišljiji ponazorila prašno cesto skozi naselje, ni še bila asfaltna, zato sta bili višnjevi drevesi prebarvani z svetlim prahom, vsi rdeči plodovi so bili umazani, bilo je, da zaradi teh plasti nesnage višnje niso nikoli dozorele in sta drevesi bili posekani, ker so širili kulturni dom, pravzaprav zidali dom za hišniško stanovanje in za dvorano, v kateri so se odvijale različne predstave od kina do cirkusa.

>>>

Tistega jutra z vonjem po pomladi smo se spopadli psihološko, B. P.-pleskarja, ki je popil veliko alkohola, da je bil rjav kot konjska dlaka, je počasi in zanesljivo drvel v pogubo, mene pa je spominjal na topolina, lični avto, s katerim smo drveli po kamnitem klancu navzgor in spotoma pobrali našega očeta, pijanega in smo se čudili moči razkritega avtomobila, se z njim nagnili na boke, ker ni bil uravnotežen zaradi poševne ceste, seveda smo ga postavili nazaj na noge in odpeljali mimo vrtače do bajte, kjer smo stanovali.

Imeli smo pravo učno vzgojno uro, ko smo rahljali telesne bolečine in je mama skuhala kavo-vsaj nekaj, ker pri hiši ni bilo alkohola, da smo jo spili zunaj pod češnjo... S topolinom smo se pripeljali do naše skromnosti in z obeti, da bo mati postregla s piškoti, da se bo nasmehnila naši avanturi, ko smo si pripovedovali o tisti jami peskokopa v globino dveh metrov in meter in pol v premeru, da bi nas navdala realnost smrti, če nebi kričal na šoferja, naj zasučé volan bolj proti zahodu in je natanko tako skrenil, kar lahko bi vas pobral hudič, je dopolnila mati.

>>>

Bilo je tisto sivo modro opoldne, ko je bilo sonce zamegljeno in temperatura okoli 25 stopinj Celzija in je vzdušje melanholično in neotipljivo, le čute smo naravnali, da smo ostali budni. Okoli poslopja smo opazovali poletni čas z damo in otrokoma, na vrtu, kjer so se kitili s poletnim cvetjem. (Ivana Kobilica). Gotovo nas je ujela melanholija, čeprav je mati govorila o revščini tega dela planeta, da bi možje se spočili in smo posedali pod drevesi, nihče ni pogrešal mize in stolov; na tak način smo oprezali za poezijo naključja, saj nihče ni pričakoval našega prihoda z avtomobilom, nasploh se je mama dala presenetiti z očetom, ki je pijan ujel bedo tega dela province, ko je sprevidel, da ne lastimo steklenice z žganjem. Bil je brez besed in otipaval buške, ki jih je staknil med vožnjo, ko

je z golo glavo potrkaval po dnu avtomobila. Vsi smo obžalovali, da ni bilo steklenice z žganjem med nami. Ta melanholija opisuje trenutnega stanja, da je z očetovo glavo na koncu bilo vse v redu in je šofer zaznal našo ubogost brez alkohola, izjavil je, da bi pijača morala obstajati v vsakem gospodinjstvu pa se je skozi to dejstvo hrepenenja odločil, da krene z avtomobilom v dolino in je tam doli šel v gostilno in se napil do konca.

>>>

Mi smo se zavedali dejstva samote in ubožnosti, s katero sem nekje globoko v sebi priganjal čute, kakor vrag svoje kaznjence in ugotovil, da smo vsi žalostni in melanholični, da si prizadevam v najstniški samoti odpreti vrata v paradiz, da omagam že pred kosilom, goveje meso z zelenjavo in pogoltnemo ta socialni zbir in imamo smrtno obraze, ko poskušamo v prihajajoči čas vnesti nekaj radosti, da bi ne bledele od samote in pozabe.

Dojel sem žalost, ki je terjala nove akcije, kajti naše duše in telesa so segale po kraljestvu sveta in smo ostali na površini planeta z zoprnostjo hrane v ustih, ki se je s slino mešala v lepljivo snov, kakor da me je smrt objela preko ramen, da sem začutil njeno porogljivost in rekla, dragi moji, treba je trpeti, če hočete doseči raj...Pa smo nadaljevali v obupu in čakali na dovoljenje, saj je veselje do življenja bila popotnica, ko smo krenili v dolino; ta poslednja domačnost kot končni cilj ubornega pohištva in samote, da se mi je v rit zadrila revnost in sem jo odganjal z vdanostjo, da se me je polastil smeh v tej socialni revoluciji in dober občutek vednosti, da zapuščamo nekakšen svet označen z mečem revščine in bede in sem bil hvaležen sorodniku v padalski svili, da nas je izvelkel iz te zagate in nevšečnega položaja, da ne bi ostali v zavesti ljudi kot berači...

>>>

Krenili smo ponoči. Razlog je bil v pohištvu, da ga skrijemo pred mesecem. Ugasnili smo luči in tako protestirali proti dejstvu, da zapuščamo neko obdobje in geografski prostor, kajti imeli so nas vrh glave, seveda se mi je to zdelo na mestu, namreč, razumel sem provincialni duh in krščansko dobroto v njih, žal takšno je življenje, so dejali, jaz pa sem prisluhnil stroju, lepo je brnel, traktorist nas ni priganjal, da bi se gibali zbegano, ampak v skladu z našo družinsko navado in močjo.

Po dolgih letih zapuščine se električna luč pojavi kot nov prostor kot nov senzor, zaradi česar razumemo ta pojav, da je nasproten karbidovski, petrolejki in svečami, ker ti hočem ponazoriti romantiko, saj se naši nazori menjavajo v sled nakopičene svetlobe sveč, ki ponazorijo vlažnost sten in muh na njej, da para drsi po zanemarjenih stenah, da se znoji od toplote štedilnika in krušne jalovine, miših in mačkah, ki poseljujejo staro bajto na robu strmine...Pod hišo je opuščén vinograd, samorodna trta je podivjana do konca in nikogar na tem božjem svetu ni bilo, da bi spravil ta del posestva v plodni red...Nikogar ni, ki bi bil sugestiven, tudi gospodar, saj je bil brez psihične in materialne moči, prav gotovo so njegovi senzori poskušali sovpadati z realnimi dejstvi in cilji, s tistim poslednjim gibanjem telesa, ki je opominjal na lastnikovo jezo in nemoč, da bi spremenil nekaj na boljše.

Napajal sem se iz te vremenske dramatike, njeno temnost po dvanajsti uri, oziroma točno opoldne, ker sem zasluhlil namreč napetost do trenutka, ko je začelo deževati. Ta temno svetli kontrast kamrice na prostem otipljivo ponazori dramo, da sedem na balkon, prižgem cigareto in poskušam ujeti temne oblake sredi poletja, ki so naznanjali, da se bodo sprevrgli v peklenko nevihto pa se je pomirilo in mi je bil všeč ta templarij mestnih stanovanjskih blokov, da si ravno je še deževalo in se je svetloba krepila, da bi pomirila blage duše prebivalcev, poslednje mestno urbano področje, obdano s svetilkami, ki so razsvetljevale temne ulice.

Zeleno, ki te ljubim zeleno

Energija vetra

V zadnjem času veliko govorimo o alternativni virih energije. Res, da o tem večidel samo govorimo, predvsem v smislu, bilo bi dobro uporabiti alternativne vire energije, potrebno bo razmišljati o njih, pripravljamo se na uporabo alternativnih virov energije itd. vendar potrebe po njih so še kako resne, predvsem če želimo zmanjšati koncentracije CO₂ v ozračju.

S povečanjem uporabe fosilnih goriv in zmanjšanjem področij gozdov, koncentracija CO₂ dnevno narašča. CO₂ je sicer plin, ki je povsem neškodljiv, če ga je ravno prav, če pa njegova koncentracija preseže mejne vrednosti, se pogosto pojavi vpliv tople grede. Učinek tople grede je sicer normalen pojav, ki omogoča življenje na Zemlji. Zemlja se zaradi sevanja sonca segreva.

CO₂ in toplogredni plini prepuščajo sončno svetlobo, a zadržujejo toplotno energijo Zemljine površine. Posledica je učinek tople grede, ki se kaže v podnebnih spremembah, dvig temperature na Zemlji, taljenje ledu, poplave, neurja ... Da bi preprečili vse naštet, poskušajmo resno razmišljati o alternativnih virih energije oz. o obnovljivih virih energije. Ti so: sončno sevanje, veter, vodna energija, energija plimovanja, geotermalna energija in biomasa. So posledica sončnega sevanja in so neizčrpni.

Kaj je energija vetra ali vetrna energija?

Veter je naravno gibanje zraka, ki ga povzroči porušeno razmerje medračnima pritiskoma nad hladnim in toplim, segretim delom površja. Naloga vetrov je tako izenačiti porušeno razmerje.

Prvi, ki so energijo vetra sploh začeli izkoriščati, so bili Egipčani, saj so že pred več kot 5000 leti uporabljali primitivna jadra za pogon njihovih ladij po Nilu navzgor, proti toku.

Veliko mlinov na veter zasledimo tudi na Nizozemskem, vendar se je njihovo število vztrajno manjšalo. Mline so uporabljali ne samo za mletje žita, ampak tudi za dvigovanje presežne vode iz nizko ležeče obdelovalne zemlje v kanale. Z mlini na veter so poganjali obrtne in industrijske obrate ter jih uporabljali kot zračne zavore pri spuščanju težkih bremen.

Zakaj bi si želeli elektrarn na veter?

Odgovor je preprost, zaradi čiste energije (brez odpadkov ali nevarnih kemičnih snovi), hitre gradnje, novih delovnih mest, možnosti za pospeševanje razvoja turizma, gospodarskega razvoja regije, nizkih stroškov obratovanja. Zakaj pravzaprav v Sloveniji nimamo več primerov vetrnih elektrarn, je razlogov več, ti so nizka povprečna hitrost vetra, nestalen veter, vetrnice motijo krajinsko arhitekturo, nevarnost za ptice

zaradi trka z rotorji oz. zmanjšanja njihovega življenjskega prostora, vetrnice morajo biti odporne proti velikim hitrostim rotorja, saj lahko delci odletijo več sto metrov daleč, hrup, ki ga povzroči vrtnčenje zraka ob rotorju, ne sme presegati določenih vrednosti.

Tudi pri nas v Sloveniji razmišljamo, da bi zgradili vetrnice, predvsem na Primorskem, zato v ta namen potekajo meritve vetrov na tem področju, že nekaj časa se govori o možni elektrarni na Volovji rebri pa tudi na Selivcu, Vremščici ter na Goliču. Moramo pa se zavedati, da so večje letne hitrosti vetra v teh krajih posledica burje, ki pa je s svojo sunkovitostjo in nestalnostjo prej v nevarnost vetrnicam kot pa v korist. Že več let pa obratuje vetrnica na Kredarici na višini 2500 metrov za oskrbo planinske koč.

Glede na to, da hitrost vetra ni stalna preko celega leta, bi lahko v zimskih in pomladanskih mesecih, ko je vetra dovolj in je tudi dovolj močan, izkoriščali vetrno energijo. V poletnih in jesenskih mesecih, ko veter ni tako močan in se največkrat pojavlja samo kot sapica, pa bi izkoriščali sončno energijo. Tako bi proizvedli dovolj električne energije skozi vse leto.

Večina vetrnih elektrarn potrebuje veter s hitrostjo okoli 5 m/s, da prične obratovati. Pri previsokih hitrostih, običajno nad 25 m/s, se vetrne elektrarne ustavijo, da ne bi prišlo do poškodb.

Maksimalne moči se dobijo pri hitrosti okoli 15 m/s. Med 15 in 25 m/s proizvedejo vetrnice največ električne energije. Pri previsokih ali prenizkih hitrostih vetra je vetrna elektrarna zaustavljena in takrat ne proizvaja električne energije. Na grebenih, kjer pihajo ugodni vetrovi, se navadno postavi večje število vetrnih elektrarn, ki skupaj tvorijo polje vetrnih elektrarn. Največje polje vetrnih elektrarn se nahaja v Kaliforniji.

Znotraj držav Evropske unije ima največ vetrnih elektrarn Nemčija, sledijo pa ji Danska in Španija. Na Hrvaškem imamo vetrne elektrarne na Pagu, kjer izključno le-te oskrbujejo otok Pag z elektriko. Dokazano je, da je življenjska zgodba vetrnice okrog 25 let in da se investicija v gradnjo vetrne elektrarne povrne v približno devetih letih. Vetrna elektrarna pretvarja energijo vetra v električno energijo. Teoretično je lahko pretvori največ do 60 %. V praksi pa se le od 20 do 30 % energije vetra dejansko pretvori v električno energijo.

Moči vetrnih elektrarn se gibljejo od nekaj kW do nekaj MW. Elektrarne z večjo močjo lahko proizvedejo več električne energije. Z napredovanjem tehnologije se te moči zmeraj bolj povečujejo.

Judita Čas Krneža

Foto: arhiv LIST

Foto: arhiv LIST

Foto: arhiv LIST

Ločenemu zbiranju odpadkov ob rob

Vseh nas so polna usta besed, kako moramo ravnati z odpadki, da bo teh čim manj. Že leta uspešno teče projekt za učence osnovnih šol z naslovom Odpadek naj ne bo samo odpadke, kjer učence seznanijo z načinom ločenega zbiranja odpadkov. Učenci morajo izdelati tudi različne izdelke na to temo, npr. oblikujejo prikupne zabojnike za različne odpadke, iz odpadkov izdelujejo praktične ali likovne izdelke in podobno.

Prav tako so letos organizirali predavanje za učence 1. triletja, kjer so jih poučili, v katere zabojnike je treba kaj odlagati, zabojnike smo imeli nekaj časa celo na razstavi v avli. Ko pa smo želeli, da bi zabojniki ostali v šoli, da bi lahko najmlajši direktno vanje odlagali papir, plastenke in tetra pake, ki ostanejo pri malici, se je zataknilo. Treba bi bilo plačati tako zabojnike kot odvoz.

V jeseni smo na šoli izpeljali obsežno akcijo zbiranja odpadnega papirja. Uspeli smo zbrati več kot 13 ton. A kaj, ko je star papir skoraj brez vrednosti in bomo za nagrade najbolj prizadevnim oddelčnim skupnostim odšteli več denarja, kot ga bomo dobili za papir. Prav tako smo imeli težave z odvozom papirja, čeprav je bilo o akciji dogovorjeno z Dinosom že mesec dni prej. Zbiramo tudi plastične zamaške in odpadne tonerje ter kartuše. No, vsaj pri tem nimamo težav.

Vsako leto enkrat izpred šole odpelje poln tovornjak rabljene elektro in elektronske opreme – akcijo so pred tremi leti predlagali prav naši učenci, ki so pisali raziskovalno nalogo na to temo. Akciji se lahko pridružijo vsi krajan in namesto v gozd pripeljejo to rabljeno opremo pred šolo. Prav tako že tretje leto zapored ločeno zbiramo tetra pake. Dve leti smo bili šola z največjim številom zbranih tetra pakov (preko 86.000). Letos smo jih do januarja zbrali malo manj kot 50.000 kosov, toliko so jih učenci prinesli od doma. Zataknilo pa se je pri odvozu, saj smo dva meseca čakali, ali bo odvoz urejen ali ga bomo morali celo sami plačati. Bilo je namreč rečeno, da naj vsak učenec odlaga tetra pake na ekološki otok, izkušnje pa so take, da na teh otokih, ki jih je zelo malo in še preredko praznijo zabojnike, ni dovolj prostora

niti za papir in plastenke, kaj šele za tetra pake. Večinoma so zabojniki prepolni, okoli je vse razmetano, veter pa raznese še tisto, kar je odloženo ob polnih zabojnikih.

Če torej hočemo okoljsko vzgajati najmlajše, jim moramo dati zgled. Omogočiti moramo vsaj osnovne pogoje (prostor, odvoz), če že za nagrade ni denarja.

Jožica Andrejč

Foto: arhiv OŠ

Foto: arhiv OŠ

Foto: arhiv OŠ

Foto: arhiv OŠ

Foto: arhiv OŠ

Planinsko društvo Šoštanj

Bosna in Hercegovina 2009

Letošnji že peti planinski tabor smo šoštanjski planinci preživel v raziskovanju lepot Bosne in Hercegovine.

Planinski tabor se je začel 10. oktobra kmalu po polnoči, ko nas je izpred gasilskega doma avtobus odpeljal v noč. Jutranja kava v obcestni gostilni v dolini reke Bosne nas je dokončno prebudila v mrzlo in megleno jutro. Pot nas je peljala skozi Zenico, Kakanj in druga mesta z industrijskimi velikani iz časa naše skupne domovine, ki pa sedaj večinoma ne obratujejo in žalostno propadajo. Jutranja megla je vse te sive zidove in dimnike naredila še bolj sive tako, da je bil prvi vtis precej turoben.

V dopoldanskih urah smo prišli v Sarajevo, kjer nas je že čakal vodič Goran Šibalič. Postanek smo izkoristili za ogled starega dela mesta. Le kdo še ni slišal za Baščaršijo, stari del mesta, posejan s starimi trgovinami in lokali. S svojo arhitekturo je nekaj posebnega in izrednega ter vedno vreden obiska.

Večina nas je Baščaršijo že obiskala in jo že pozna, zato je toliko bolj zanimivo opazovati, kako se spreminja. Sam sem se z Baščaršijo prvič srečal kot vojak ob prostih izhodih. Takrat se mi je vtisnila v spomin s svojo atmosfero in živahnostjo. Ko sem jo po olimpijskih igrah ponovno obiskal, je bila že urejena in civilizirana, vendar ne več tako živahna. Potem je bila vojna, ki tudi Baščaršiji ni prizanesla. Sedaj je zopet prenovljena in urejena, vendar ni več tista prava. Ni več delavnic z izdelovalci kovanih servisov za kavo, izdelkov iz domačega usnja, zlatarjev ... Nadomestili so jih trgovci s cenenimi očali, tekstilom in ostalimi dobrinami s Kitajske.

Tudi drugi deli Sarajeva so se zelo spremenili. Ko smo se vozili po ulicah proti Vrelu Bosne, ki je bil naša naslednja točka, smo lahko opazovali, kakšno moderno velenje je postalo. Vseposod se dvigujejo najsodobnejše stolpnice, najdržnejših arhitektonskih oblik, ki jih gradijo investitorji iz vsega sveta. Ti objekti še posebno izstopajo, ker jih pogosto obdajajo od vojne poškodovane in še ne popravljene stavbe.

Vrelo Bosne je izvir reke Bosne in priljubljena izletniška točka Sarajevčanov. Voda, zbrana s planin Igmana, ki iz številnih vrelcev vre iz tal, je ustvarila majhna jezera. Celotno območje je urejeno kot park že od takrat, ko je bila Bosna sestavni del avstro-ogrske monarhije. Večina se nas je peš sprehodila med jezerci z račkami, nekateri bolj utrujeni pa so si privoščili prevoz po starem drevoredu s konjsko vprego in fijakerjem.

Naš naslednji cilj je bil Igman. Zapustili smo živahno mesto in se podali v zavetje gozdov in planin. Sredi gozdov Igmana smo našli kočjo, kjer smo se namestili. Planinska kočja je bila obnovljena in lepo urejena. Imela je zanimiv hišni red. Vstop v kočjo ni dovoljen v čevljih, v copate smo se morali preobuti že pri vhodnih vratih. Koča se nahaja v bližini prizorišča olimpijskih tekem v nordijskih disciplinah. Na to sedaj spominjata le še razpadajoči skakalnici, ki smo si ju ogledali med večernim sprehodom.

Naslednji dan je bil v načrtu vzpon na Bjelašnico (2067). Zbudili smo se v deževno jutro in tudi napoved ni bila obetavna, vendar smo se vseeno z avtobusom odpeljali do vznožja gore. Dež je vztrajno padal, zato je bila planinska kočja Bjele vode kot naročena. Tudi v to kočjo ni bil dovoljen vstop v čevljih, zato se je večina zatekla pod zunanjo teraso. Nekateri pa smo se sezuli in vstopili v kočjo. V koči je bila skupina domačinov, ki so nas z zanimanjem opazovali, ko smo prepevali. Ob pesmi »Od Vardara pa do Triglava ...« pa so ugotovili, da še imamo nekaj skupnega in so se nam pridružili pri prepevanju. Prava zabava pa se začela, ko je oskrbnica iz kuhinje prinesla harmoniko. Ubrano petje je prepodilo oblake in v daljavi se je iz megle prikazal vrh Bjelašnice. Poslovili smo se od prijaznih gostiteljev in se po položnem južnem travnatem pobočju podali proti vrhu. Na vrhu nas je pozdravila prijazna posadka meteorološke postaje in nas povabila na toplo v svoje prostore. Na vrhu Bjelašnice je bil start moškega olimpijskega smuka. Zapuščena štartna rampa in drugi objekti sedaj propadajo in žalostno čakajo na lepšo prihodnost. V dolino smo se spustili po severni strani, ki je poraščena z gozdovi in prepletena s smučarskimi progami. Pod hribom raste in se razvija veliko turistično naselje. Vsi ti zapuščeni športni objekti bodo kmalu spet zaživi, saj

tereni in naravni pogoji kar kličejo ljubitelje snežnih prostranstev.

Tretji dan smo se z Igmana odpravili proti Tjentištu, kjer je bil planiran bazni tabor za vzpone na Maglič, Volujak in Zelengoro. Tjentište je znano po bitki na Sutjeski ali 5. ofenzivi. V tej bitki je več kot šestkrat močnejši sovražnik obkolil okoli 18 tisoč partizanov. Večini partizanskih enot se je uspelo prek območja Tjentišta rešiti iz obroča. V spomin na junaštvo in v spomin vseh padlih v tej bitki je celotna dolina spominski park z velikim spomenikom in spominsko dvorano. Ko smo se peljali po tej ozki dolini, obdani z visokimi hribi, smo si kar težko predstavljali, kako se je takrat tukaj takšna količina ljudi z vso opremo prebijala.

Po namestitvi smo si ogledali spominsko dvorano bitke na Sutjeski, kjer so izpisana imena vseh padlih, nato pa smo se zapeljali še do groba enega junakov te bitke, poveljnika Save Kovačevića.

Cel dan nas je spremljalo rahlo rosenje, zvečer je začelo močno deževati in naslednje jutro nas je pričakal sneg. Zaradi slabega vreme, ki je povzročilo vrsto nevšečnosti po celi Bosni, smo bili brez elektrike in ogrevanja. Vrhovi nad nami so bili zasneženi in niso bili primerni za vzpon. Med tem ko smo si ogledovali osrednji spomenik padlim na Sutjeski, so Jure, Vlado in Goran, podobno kot partizansko vodstvo z maršalom Titom pred leti, iskali izhod iz nastale situacije. Odločili so med naslednjimi možnostmi: da zaključimo tabor in gremo čim hitreje domov na toplo, da počakamo na boljše vreme ali da se prestavimo v toplejše kraje. Uspelo jim je navezati stike z vodiči Planinskega društva Trebinje in ker je bila vremenska napoved za njihov kraj ugodna, so se odločili, da gremo raziskovat njihove gore. Poslovili smo se od Tjentišta, pomahali zasneženim vrhovom Magliča in Volujaka in se odpravili proti Trebinju. Ko smo se vzpenjali po dolini Sutjeske, se je debelina snežne odeje precej povečala, na poti smo imeli prave zimske razmere. Naslednja postaja je bila Bileća, ki je številnim slovenskim fantom znana po šoli za rezervne oficirje. Mi pa si jo bomo zapomnili po obilnem kosilu. Da bi potolažili najbolj lačne, smo poiskali dobro lokalno gostilno in se dogovorili za eno pravo pojedino z mesom in vsem, kar sodi zraven. Mislim, da se bodo vsi strinjali, da je bila pojedina res ta prava. S polnimi želodčki smo se iz Bileće odpeljali ob Bilečkem jezeru, ki je največje umetno jezero na

Foto: Danilo Čebul ml.

Foto: Danilo Čebul ml.

Foto: Zvone Klobučar

Balkan, u in se nato spustili v kotlino. Že prvi pogled na mesto Trebinje nas je presenetil. To mesto je bilo čisto nekaj drugega kot mesta, ki smo videvali prejšnje dni. Že na daleč je bilo videti urejeno, čisto in lepo. Ta prvi vtis smo v naslednjih dneh lahko samo še potrdili. Trebinje leži v zeleni kotlini, obdani z golimi, kamnitimi hribi. Od morja je oddaljeno dobrih 20 km, zato se že močno čuti vpliv Mediterana, kar nam je prijalo, ko smo prišli iz zasneženih in mrzlih bosanskih hribov. Kotlino napaja reka Trebišnjica, ki je zelo pomembna za Trebinje, in veliko prispeva za dobro blagostanje. Najprej poganja turbine hidroelektrarn, priteče čez mesto, nato pa v počasnih zavojih naprej po Trebinskem in Popovem polju, kjer ponikne. Trebišnjica je bila do zajezitve najdaljša ponikalnica na svetu. Iz reke so speljani številni namakalni kanali, ki skrbijo za zeleno podobo mesta in rodovitnost polj sredi kamnitega kraškega sveta.

Naslednji dan sta nas lokalna vodnika popeljala v pogorje Orjena, naš cilj sta bila vrhova Vučji zub (1802) in Kabao (1894), najvišji vrh Orijena. Orjen je gorski masiv severo-zahodno od Kotorskega zaliva in je naravna meja med Hercegovino in Črno goro. Značilnost Orjena sta ledeniški in kraški relief in veličastna vegetacija, kot so munike – vrsta lokalnih borovcev. To območje ima tudi največ padavin v Evropi tudi preko 5000 mm v enem letu.

Avtobus nas je odložil na gozdni cesti, ki se je počasi vzpenjala po dolini, dokler nismo prišli do ravne planjave Dobri Do, katero sta vsak s svoje strani zapirala Vučji zub in Kabao. Planinska pot, ki je bila pod vrhom precej zahtevna, nas je popeljala na vrh Vučjega zuba. Ob prihodu na vrh se nam je odprl enkratni razgled. Proti severu so se svetili s svežim snegom prekriti vrhovi Durmitorja, na vzhodu so bile Prokletije in pred njimi Boka Kotorska. Na jugu pa nas je pozdravilo Jadransko morje z otoki Mljet, Lastovo in Korčula na obzorju. Z Vučjiga zuba smo se preko sedla, ki ju povezuje, podali na Kabao. Na poti smo lahko občudovali drevesa munike, ki rastejo samo na določenih krajih na Balkanu. Še bolj pa so bili zanimivi viharniki, ki jih je bilo neverjetno veliko in so bili zares čudovitih oblik. Na celotni poti smo imeli enkratni razgled. Kamor koli nam je segel pogled, sama neokrnjena narava, skoraj ni bilo vidnih znakov civilizacije. Vrh Kabao je že v Črni gori, vendar sploh nismo opazili, kdaj smo prešli državno mejo, tudi nihče nas ni opozoril na to. Planinsko društvo Vučji zub je ponovno začelo delovati šele pred nekaj leti, vendar so zelo aktivni,

eden od njihovih ciljev je urediti in označiti planinske poti v njihovi okolici. Da so se te naloge resno lotili, smo se lahko prepričali, saj so vse poti dobro označene. Ker pa so poti na novo nadelane in še niso uhojene, je na stezi veliko ostrega in nevarnega kamenja. Zaradi kraškega sveta in visokih temperatur poleti verjetno ni najbolj primeren čas za obisk teh zanimivih in lepih krajev.

Drugi dan našega bivanja v Trebinju smo se povzpeli na Leotar, to je vrh nad Trebinjem. Z vrha je čudovit razgled na mesto in okolico. Zelo lepo se od tod vidijo ostanki trdnjav, ki so bile postavljen po okoliških vzpetinah in so varovale mesto pred napadalci. Mesto je bilo že nekoč bogato. Ker se je veliko ohranilo do danes, je po mestu ogromno zanimivosti, ki so vredne ogleda. V Trebinju je hercegovski muzej, kjer imajo bogato etnološko in arheološko razstavo. Mesto je zelo ponosno na Arslanagićev ali Perovićev most, ki je arhitekturni biser in veličasten zgled otomanske gradnje kamnitih mostov iz 16. stoletja. Ta most je bil višje ob reki in je bil ob zajezitvi potopljen, kasneje ob praznjenju jezera pa so ga razstavili in ponovno sestavili na sedanjem mestu nižje ob reki. Na vzpetini nad mestom so leta 2000 postavili popolno kopijo pravoslavne samostana in cerkve Gračanica s Kosova, kjer je sedaj pokopan srbski pesnik in diplomat Jovan Dučić.

Zadnji dan je bil namenjen za turistične ogleda. Iz Risana v Boki Kotorski, kjer smo prespali zadnjo noč, smo se odpravili v mesto Kotor. Staro mesto nas je navdušilo z bogatostjo in urejenostjo. Navdušeni pa smo bili tudi nad z mediteranskim sadjem bogato založeno tržnico, z užitkom smo si privoščili žižule, granatna jabolka, mandarine. Iz Kotorja smo se z avtobusom zapeljali okoli zaliva Boke Kotorske ter se s trajektom vrnili na severno stran. Naša naslednja postaja je bil Dubrovnik, kamor smo prišli istočasno z ogromnima turističnima križarkama. Nepopisna množica nas je kar posesala čez vhodna vrata Dubrovnika in nas povlekla po turističnih poteh.

Ko se je sonce spustilo v morje, smo se poslovili od Dubrovnika. Avtobus nas je odpeljal v noč in pripeljal v Šoštanj bogatejše za teden nepozabnih doživetij. Maglič, Volujak in Zelengora nas tokrat niso hoteli sprejeti. Za sprejem jih bomo morali prositi kdaj drugič, mogoče že naslednje leto.

Zvone Klobučar

Peterka na Muntiju

Kot bi Šoštanjčani komaj čakali, se je zdelo, 7. februarja ob 18-metrski skakalnici na Muntiju pod Goricami. Smučarsko skakalni klub Šoštanj je skupaj s številnimi prostovoljci po štiriletnem premoru spet pripravil tekmovanje v smučarskih skokih. In to dobro, odlično, to je treba reči. Ne samo da so uspešno izvedli tekmovanje v vseh kategorijah, skakalnice je preizkusil tudi dvakratni svetovni prvak v smučarskih skokih Primož Peterka. Boris Goličnik, predsednik kluba, skupaj s člani, okoli trideset jih je, tudi tokrat ni ničesar prepustil naključju. Organizacija in sam potek tekmovanja sta bila primerljiva z večjimi zimskimi projekti. Vodja tekmovanja je bil Jože Ograjenšek, predsednik zbora za skoke pri Smučarski zvezi Slovenije, ki je večš tega dela, na skakalnici pa so se preizkusili od najmlajšega do veteranov in tudi z alpskimi smučmi. Ob tem je bilo nesporno, da so se tekmovalci poleg tega, da je tekma minila brez hujših poškodb, tekmo sprejeli zelo športno in prijateljsko.

Tekmovanja se je udeležilo veliko gledalcev, ki so spodbujali tekmovalce, se gledi ob zasneženih šankih ter prisluhnili koncertu Mirana Rudana. Skakalnica je odlično prenesla preizkus in dokazala, da je bila tako lokacija kot ideja iz leta 1950, ko so na Burjanovem hribu v globeli, ki so jo imenovali Munti grapa, zgradili skakalnico, na kateri so vsako leto prirejali tekme. Z leti in spremembami je dejavnost zamrla, a očitno je bilo izročilo tako močno, da je prepričalo določen krog ljudi, ki je pred osmimi leti postavil nov Munti. Kot kaže, ni ničesar prepuščeno naključju, tudi izvedba tekmovanja je blizu praznika svečnice, to pa je čas, ko so se desetletja v Šoštanju izvajali smučarski skoki, v Skornem pa turno smučanje in skakanje s smučmi čez rob pri zgornjem Acmanu. Predsednik kluba Boris Goličnik se želi ob tej priliki zahvaliti članicam in članom kluba za odlično delo in napoveduje skoke tudi v naslednji sezoni.

Foto: Dejan Tonkli

In še rezultati odprtega prvenstva v smučarskih skokih:

Cicibani do 9 let: 1. Jan Bombek (Vizore) 2. Jaka Mohedinovič (Čaplja) 3. Vid Rošar (Mislinja); **dečki do 10 let:** 1. Timi Zajc (Vizore) 2. Ožbej Jelen (Velenje), 3. Rok Jelen (Velenje); **dečki do 11 let:** 1. Vid Vrhovnik, 2. Aljaž Osterc, 3. Gašper Brecl (vsi Velenje); **člani:** 1. Milan Živic (Ljubno), 2. Vid Gostečnik (Mislinja); **deklice do 11 let:** 1. Jerneja Brecl, 2. Pia Slamek (obe Velenje); **veterani 30–45 let:** 1. Primož Peterka (Triglav), 2. David Bizjak (Vizore), 3. Darko Rezec (Vrh nad Laškimi); **veterani nad 45 let:** 1. Srečko Škoberne, 2. Zlatko Kolarec (oba Vrh nad Laškimi).

Rezultati tekmovanja z alpskimi smučmi: 1. Žiga Omladič, 2. Boris Lesnjak, 3. Urban Pogladič; **člani:** 1. Boštjan Oblak, 2. Srečko Ledinek, 3. Damjan Lemež; **veterani:** 1. Franc Potočnik, 2. Silvo Gmajner, 3. Jože Pliberšek.

Milojka Komprej

Podmladek ŽOK Kajuh napreduje

Vzpodbudne novice prihajajo od ekip **mini** in **male** odbojke. Ekipa mini odbojke Kajuh Šoštanj II. se je v Celju 23. januarja odlično odrezala. Če smo pred turnirjem upali na kakšen niz, smo po turnirju bili več kot zadovoljni. Deklice so na svoji prvi tekmi premagale ekipo Prebold II. z rezultatom 2 : 1, v boju z ekipama Celja – Polul in Alianse pa so osvojile po en niz.

Ekipa Kajuh Šoštanj I. je 13. februarja v Preboldu začela tekmovanje v 2. krogu, saj je bila glede na lanskoletno dobro uvrstitev prvi krog prosta. V ekipi Prebold I. niso imele pravih nasprotnic, z lahko pa so premagale tudi ekipo Čebelic iz Zreč in tako upravičile vlogo favoritinj. Obe ekipi zopet nastopita 6. marca. Ekipa Kajuh Šoštanj I. se bo v 3. krogu rednega dela pomerila z ekipami Mislinje, Prevalj in Čebelic iz Zreč, ekipa Kajuh Šoštanj II. pa se bo v 1. krogu repasaža pomerila z ekipama Prebolda II. in Celja – Polul.

1. krog repasaža se je za deklice v **mali** odbojki izteklo po načrtih. Pričakovano so 16. januarja ponovno v Preboldu premagale ekipo Prebolda in Celja z rezultatom 3 : 0, ekipo Alianse pa z rezultatom 2 : 1. Napredovale so v 2. krog repasaža, katerega organizator je bil naš klub. V telovadnici OŠ Topolšica se je tudi ta krog tekmovanj končal po naših željah. Uvrstile so se na 2. mesto za ekipo Mozirja in pred ekipi Alianse in Braslovč II. Drugo mesto je deklice popeljalo v naslednji 3. krog repasaža, ki ga je 6. februarja gostila Mislinja. Drugo mesto, ki so ga deklice dosegle, je bilo realno pričakovati. Zopet so bile boljše Mozirjanke, slabši pa ekipi Mislinje in Mežice. Naslednji 4. krog repasaža bo 13. marca, nasprotnice pa ekipe Mozirja, Slovenj Gradca in Čebelic iz Zreč.

Starejše deklice so si v Vuzenici priigrale 2 točki. Porazile so ekipo Vuzenice in v zelo izenačenem boju izgubile z ekipo Mežice. 2. krog 7. februarja so bile proste in trenutno zasedajo 2. mesto v svoji skupini. S tekmami nadaljujejo 7. marca v Črni, njihove tekmice pa sta ekipi Črne in Mežice.

Dobro so začele tudi **kadetinje** v B ligi. V svoji D skupini so premagale ekipo Mozirja in Dravograda. 28. februarja bodo v Dravogradu branile vodilno mesto v skupini. Igrajo z ekipama Mozirja in Celja, 3. krog 14.

Foto: Iris Goršek

Ekipa Kajuh Šoštanj I. – mini odbojka

marca pa so proste.

Obstane v II. DOL pa se vse bolj odmika **članski vrsti**. Zapravljeno priložnost proti Cometu iz Zreč bodo le stežka nadomestile in tudi v domači tekmi proti ekipi Kočevja bi lahko iztržile točko več, saj zmaga z rezultatom 3 : 2 prinaša le 2 točki. V gosteh sta jih porazili ekipi Ankarana in Kostak Elmonta iz Brestanice, doma pa so izgubile z ekipo Puconcev.

Druge tekme:

6. 3. Kajuh Šoštanj : Škofja Loka
13. 3. Benedikt : Kajuh Šoštanj
20. 3. Kajuh Šoštanj : Formis Bell
27. 3. Nova KBM : Kajuh Šoštanj

Po februarskih počitnicah, tudi na odbojarskih igriščih, se marca podajamo novim uspehom naproti.

Breda Goltnik

Enajsti Menihov memorial

Namiznoteniški klub Spin Šoštanj je 13. 2. 2010 v telovadnici Osnovne šole Topolšica organiziral 11. Menihov memorial v namiznem tenisu. Uvodni del tekmovanja sta s citrami popestrili Irena Glušič in Doroteja Dolšak. V nadaljevanju sta prisotne nagovorila in pozdravila župan Občine Šoštanj **Darko Menih** in **Urška Menih Dokl**. Poleg tekmovalcev, ki so prišli iz celotne Slovenije, se je na turnir prijavilo dvanajst Madžarov in nekaj Hrvatov. Le-ti so zaradi slabega vremena udeležbo na tekmovanju v zadnjem trenutku odpovedali. Kljub temu je tekmovanje potekalo organizirano, na visokem nivoju in v športnem duhu. Tekmovanje je vodil namiznoteniški strokovnjak, sodnik in dolgoletni član NTZS **Franci Bartol**. Po končanem delu tekmovanja je najvišje uvrščenim v dveh kategorijah podelila pokale in praktične nagrade **Majda Menih**, v ostalih kategorijah pa **Mirjana Ramšak**, predsednica NTK Spin.

Zmagovalci po kategorijah so bili sledeči. Moški do 45 let: **Bogdan Simončič**, moški od 45 do 65 let: **Erik Günther**, moški nad 65 let: **Jože Hafner**, ženske – enotna kategorija: **Jolanda Belavič**, dvojice do 60 let:

Foto: arhiv SPIN

Dejan Fridrih in **Jernej Lenko** ter dvojice nad 60 let: **Dragutin Stankovič** in **Marjan Vitanc**.

Mirjana Ramšak

Zimski pohod po Gaberški poti

Na valentinovo je Planinska sekcija Gaberke organizirala zimski pohod po Gaberški poti. Ker je bila tudi pustna nedelja, so bile še posebej vabljenе maske. Pa so maske verjetno odšle na kakšen karneval ali pustno rajanje, ki jih je bilo ta dan po Sloveniji veliko, oz. se jim je pohod zdel prenaporen.

Kljub vsemu vedrine med zbranimi tridesetimi ljubitelji pohodov ni manjkalo, pa čeprav je bilo vreme bolj turobno. Sonce se ni in ni hotelo prikazati izza oblakov. Po končanem pohodu so se udeleženci v domačem gasilskem domu okrepčali s čajem in prigrizkom.

A. Grudnik

Foto: arhiv PSG

Belovoječani na Smrekovec

V nedeljo, 7. 2. 2010, smo se krajani Belih Vod podali na zimski pohod na Smrekovec. V lepem številu smo se zbrali pri spodnjem Berložniku in polni dobre volje odšli na pot. V zimski idili smo po dobri uri hoje prišli do planinskega doma na Smrekovcu, kjer smo se pogreli in okrepčali s čajem. Pohod nazaj v dolino smo zaključili pri pastirju Drejcu na Berloškem, kjer smo si izmenjali svoje vtise s pohoda. Zato že načrtujemo spomladanski pohod po mejah Belih Vod.

K

Foto: KŠD Bele vode

Super peti zajčev pokal

V nedeljo popoldan, 24. januarja 2009, so v Ravnah pri Šoštanju, natančneje pri domačiji Konovšek, po nekajletni prekinitvi ponovno potekali smučarski skoki. Ideja za skoke je nastala že pred mnogimi leti, a jih pretekla štiri leta ni bilo mogoče izpeljati zaradi pomanjkanja snega. Letos je (bilo) vreme bolj naklonjeno vsem ljubiteljem zimskih športov, tudi smučarskim skakalcem in organizatorjem skokov v Ravnah. Južni veter sneg hitro odnese, zato so se organizatorji v sredo, ko so videli, da je dovolj snega, odločili za skoke in začeli z dogovarjanji o pripravih nanje, v nedeljo pa idejo tudi realizirali. Tako je v nedeljo potekalo že peto tekmovanje za zajčev pokal in tudi uspelo. Čeprav ni bilo veliko časa, so se organizatorji potrudili in pripravili vse potrebno, obvestili tekmovalce in pripravili plakate, da bi privabili čim več občinstva. Letos je nastopilo le 13 tekmovalcev, v preteklih letih pa tudi 20 in več. Niso pa nastopili le domačini, ampak so se prišli preizkusiti tudi tekmovalci iz Lepe Njive in Konovega. Pri smučarskih skokih so domači sodniki, ki vsako leto opravljajo to nalogo (Janez Meh, Zvone Anžej in Mirko Pergovnik), ocenjevali slog in dolžino skoka. Po treh serijah so seštelili rezultate, zbrani na prizorišču pa so se lahko medtem pogreli ob toplih napitkih in se okrepili z vročim golažem. Glavni sponzor skokov je bil Marjan Pečovnik (po domače Konovšek), ki je tudi odstopil svoj prostor, da so skoke sploh lahko pripravili.

Foto: Boštjan Obšteter

Sledila je razglasitev najboljših treh: 1. mesto je pripadlo Boštjanu Oblaku, 2. mesto Jožetu Kovaču – Bricu, 3. mesto pa domačinu Tomažu Pergovniku. Najboljši so dobili pokale, prvo uvrščeni pa tudi belega zajca. Prijetno druženje se je kljub mrazu nadaljevalo še naprej.

Nastja Stropnik Naveršnik

Smučarski skoki v Gaberkah

Ker je letošnja zima pokazala svoje zobe in nasula zadovoljive količine snega, je Športno društvo Gaberke konec januarja organiziralo tekmovanje v smučarskih skokih na Jeričevem bregu pri gaberški cerkvi. Tekmovalci so bili razdeljeni v tri starostne kategorije. Skupaj se jih je prijavilo 22, od tega dve dekleti. Kolajne v najmlajši skupini do 18 let so prejeli: Primož Plaznik, Tadej Skaza in Žiga Ramšak. V kategoriji 18–25 let je na prvo mesto doskočil Boštjan Oblak, drugi je bil Miha Goličnik, tretji pa Matej Spital. V najstarejši kategoriji nad 25 let je zmagal Rok Turinek, drugi je bil Jože Virbnik, tretji pa Sandi Andrejč. Med dekleti si je zlato medaljo priborila Pia Slamek, srebrno pa Tjaša Virbnik. Posebno nagrado za izvirnost je dobil Mirko Verhovnik, ki je skakal s starimi lesenimi smučmi in smučarsko opremo, primerno takratnemu obdobju. Nagrado za najmlajšega tekmovalca je prejela Pia Slamek.

A. Grudnik

Foto: Primož Grudnik

Pohod po poteh KS Skorno-Florjan

Ker je Krajevna skupnost Skorno-Florjan tako razvejana in nekako razdeljena na tri zaselke Skorno, Florjan in Pohrastnik, so posledično tudi krajanje nekako razdeljeni. Zato je že pred leti na eni izmed sej krajevnih skupnosti padla ideja o tem pohodu z namenom, da se krajanje Krajevnih skupnosti Skorno-Florjan med seboj bolje spoznajo, povežejo. In ideja je vsekakor padla na plodna tla, saj se število pohodnikov vsako leto večja. V letošnjem letu je pot sicer v glavnini potekala po obronkih Krajevni skupnosti Topolšica, ki meji s Florjanom, a namen je vsekakor bil dosežen. Če pa se kdo ni mogel udeležiti pohoda, je bil vseeno vabljen na kulturni del dneva. Namreč po zaključku pohoda se krajanje zberejo v Domu krajanov, ker prisluhnejo še kratkemu kulturnemu programu, s katerim počastijo našega velikega pesnika Franceta Prešerna. »Pohod je vsako leto organiziran 8. februarja, zato je prav, da športu dodamo še kulturo,« pravi predsednik Krajevne skupnosti Skorno-Florjan Valter Pirtovšek. Po

Foto: Maša Stropnik

uradnemu delu dneva se vsi okrepčajo z golažem ter rujno kapljico in tako je uspeh dneva zagotovljen.

Maša Stropnik

Častniki na snegu

V soboto, 6. februarja, se je v Zimsko-letnem turističnem centru Golte nad Mozirjem zbralo 150 tekmovalcev, več deset gostov in vodstvo obeh organizacij na 16. državnem prvenstvu slovenskih častnikov in podčastnikov ter 7. državnem prvenstvu veteranov vojne za Slovenijo v smučanju in streljanju z malokalibrsko puško. Pri tem so se jim pridružili pripadniki Slovenske vojske ter kot tekmovalci člani nekaterih Zvez policijskih veteranskih združenj Sever. V slabih vremenskih razmerah se je celotno tekmovanje odvijalo brez nezgod in ob veliki tekmovalni vnemi. Na smučarski progi Beli zajec, dolžine 1300 m ter z višinsko razliko 205 m, so tekmovalci opravili hitrostno preizkušnjo v smuku, v dolini Morava pa še streljanje v tarče z malokalibrsko puško.

Ob tem je pomembno poudariti prispevek SV, saj so njihovi vojaki in starešine v dokajšnjem mrazu brezhibno servisirali strelišče, v sodelovanju z vodjem strelišča Viktorjem Brglezom pa tudi vzpodbudno tekmovalno vzdušje. Smučarski del tekmovanja je odlično organiziral Smučarski klub Velenje, ki je nadzoroval progo od starta na malem Smrekovcu do cilja v dolini Morava. Po tekmovanju so zbranim spregovorili polkovnik Miha Butara, predsednik Zveze slovenskih častnikov in podčastnikov major Janez Pajer, predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo ter major Boštjan Baš, poveljnik 20. motoriziranega bataljona SV (Celje). Poudarili so pomen srečanja, krepitev kondicije in taktične usposobljenosti ter druženja pripadnikov vseh treh obrambnih struktur in vsem tekmovalcem ter zmagovalcem čestitali ob uspehu. Ob tem gre zahvala organizatorjem

Foto: Jože Miklavc

Najboljši tekmovalci v skupini nad 45 do 55 let so bili veseli svojih dosežkov.

in sponzorjem tega srečanja na Golteh, še posebno vodstvu tekmovanja, predsedniku organizacijskega komiteja Zdenku Hriberšku, vodji tekmovanja Rudiju Ževartu, poveljniku vojašnice SV v Celju majorju Boštjanu Bašu ter generalnemu pokrovitelju General štabu SV ter kolektivu ZL TC Golte.

Jože Miklavc

Drsali smo

V petek, 12. februarja 2010, je dogajanje na mestnem drsališču v Šoštanju zaznamoval koncert Tanje Žagar. Njen nastop je bil pričakovano odmeven, uživali so tako drsalci kot obiskovalci, ki so se lahko dodatno zabavali ob brezplačnem srečelovu. Dobrodošla v mrzlem popoldnevu je bila tudi degustacija krajskih klobas, ki jih je tokrat prispeval Gast

Velenje. Koncert na drsališču je bil zadnji v nizu prireditev, ki jih je v tej drsalni sezoni pripravila Občina Šoštanj. V času zimskih počitnic je bilo na drsališču ves čas dogajanje z animacijami in razvedrilom, tako da je bila drsalna sezona resnično dobro izkoriščena.

Milojka Komprej

Golte – 40 let

Z veliko sreče in smole je povezana štiridesetletna zgodovina izgradnje in obratovanja smučarskega centra na Golteh. Padec gondolske kabine in nosilne vrvi se je zgodil ob pričetku smučarske sezone 79/80, konec leta 1979. Od takrat, po mukotrnem reševanju, sanaciji žičniških naprav in novih investicijah, se je na Golteh spet nadaljevalo z gradnjo, počasi vendar vztrajno. Pred leti je obratovanje spet zaznamovala dvojna smrtna nesreča, ko sta življenje izgubila dva delavca – vzdrževalca na gondolski postaji v Žekovcu. Ob 40-letnici podjetja pa se kažejo dobri obeti za nadaljnji razvoj in možnost odpiranja novih smučišč.

Po izgradnji vodooskrbnega sistema za izdelovanje umetnega snega, ki so ga zgradili tedanji večinski lastniki iz Italije, je bilo prisotno nenehno vlaganje v smučarske naprave, povečevanje zmogljivosti, izgradnjo smučarskih vlečnic – sedežnic ter hotela, ki je zdaj ponovno tik pred večjo prenovo in dograditvijo. PV Invest, polovični lastnik, je pridobil sredstva in v zaključni fazi tudi dokumentacijo za pričetek gradnje po zaključku letošnje smučarske sezone v aprilu 2010.

Številni lastniki in upravljalci so skozi štiri desetletja vztrajali kljub zares velikim težavam, pomanjkanju snega in denarnih sredstev. Vse pa kaže, da bodo Golte postale eden najlepših in najbolj zanimivih smučarskih središč v Sloveniji. V času recesije, ko so morali lastniki prestaviti adaptacijo starega in izgradnjo novega hotela z wellness centrom in več depandansami vsaj za leto dni, so vendarle uspeli pridobiti 2,114.000 € nepovratnih evropskih sredstev, ki bodo nova injekcija za razvoj.

Jubilej, 40 let delovanja Zimsko letnega turističnega centra Golte v začetku januarja, je bil precej okrnjen zaradi izjemno slabega vremena. Zato pa so smučarji in nekateri gostje zaplesali ob glasbi ansambla Golte. Praznovanje je podprlo podjetje BSH Hišni aparati (ob svoji 40-letnici), ki je ob tem namenilo slučajnim smučarjem 40 lepih nagrad. Smučarji po starem »Veseli Savinjšani« so prikazali smučarsko opremo in stil smučanja, direktor centra Ernest Kovač pa je na kratko predstavil zgodovino delovanja tega centra, bistvene dogodke in predviden razvoj. Marjan Pusovnik, Šoštanjčan, član Gorske reševalne službe Celje, ki je bil na Golteh v času 1980 do 1985 vodja smučišč, smučarski učitelj, strojnik in po potrebi tudi voznik teptalca, je še zdaj, ko je upokojen, zaljubljen v smučišča na Golteh in zaverovan v še lepšo prihodnost. Menil je, da je možno zgraditi še novi smučišči, eno v smeri Šoštanja in drugo proti Ljubnemu, kar je že v načrtih za bližnjo prihodnost. Menda takšne lege, slikovite narave in različnih smučišč, kot so na Mozirskih planinah, v Sloveniji ni. Z dostopnostjo z gondolo, zdaj pa tudi po asfaltirani cesti iz Šmihela in z Ljubnega ob Savinji pa je lepša prihodnost ob dobrih gospodarjih kot na dlani.

Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Pust je mrtev, živel pust

Ja, ni kaj Šoštanj je karnevalsko mesto. Tisto, da je karneval tak ali drugačen skozi vse leto, pustimo ob strani, tokrat mislim na pustni karneval, ki je potekal v soboto, 13. februarja, po ulicah Šoštanja. Ja, bilo je kaj videti in se čuditi in tudi nasmejati, čeprav se zdi, da je ljudem tudi ob tem času norčij nasmehek kar predragocen, da bi ga podelili z drugimi. A seveda so posamezne vesele maske poskrbele tudi za to. Šoštanj je član mednarodne organizacije karnevalskih mest, zato je bil tudi šoštanjski mimohod mask hudo mednarodno obarvan. Kavadarci iz Makedonije, Vrnjačka banja iz Srbije, Šabac, Banja luka, Egensdorf in Arlon iz Belgije, so bila mesta in države, ki so poslale svoje predstavnike, da zastopajo pustne barve v Sloveniji. Tuje maske so vnesle med domače korante pridih eksotičnosti, čeprav niso za njimi nič zaostajale maske Mozirja in Dobove, poleg seveda tistih, ki jih ljudje najbolj in najhitreje prepoznajo. Tresimirja in košev, ki, mimogrede povedano, žanjejo povsod posebno občudovanje in zanimanje. V povorki so se na vozovih s prikazi različnih perečih tem zvrstile še maske iz Pristave, Skornegaa, Konovega, Plešivca, podeželske mladine in MKC Šoštanj. Tema letošnjega pusta, kaj drugega kot recesija – bogatija s pridihom gradnje bloka 6, je bila obdelana z več vidikov, a rešitev, žal, ni prinesla. Seveda pustu tega ne gre zameriti, mogoče pa so maske celo nakazale kakšno rešitev, ki jo bo vlada upoštevala. Saj je tudi v parlamentu velikokrat karneval.

Pred karnevalom je predstavnike pusta sprejel šoštanjski župan in poslanec v DZ Darko Menih, ki je v prostorih občine pripravil pristrčen sprejem, katerega sta se med drugimi udeležila predsednik evropskega združenja karnevalskih mest Henri Van Derkron in predsednik evropskega združenja za Slovenijo Branko Brumen. Župana je bilo kasneje videti tudi na častni tribuni in smo ga vsi prepoznali.

Mimohod mask sta kot do sedaj spremljala jezična Peter Klepetec in Diksi Piksi, ki sta maske vzpodbujala v njihovem norenju. Poleg njiju pa velja omeniti še častno tribuno, ki so jo sestavljali predstavniki domačih in zunanjih društev, častni gostje in še kdo, ki je čutil, da spada zraven. Povorka se je zaključila ob druženju v športni dvorani, kjer so maske plesale ob zvokih ansambla Slovenski ekspres. Najboljše maske so bile nagrajene. Prvo mesto so dobile veveričke, drugo pajki in začuda tretje ne medvedi, temveč vaterpolisti. Zgodba o vaterpolistih pa je spet posebno poglavje pusta, ki bi jo veljalo še kdaj ponoviti na čisto navaden dan. Ampak očitno se je še najboljše zamaskirati v žival, še vedno so to najboljše in najboljše maske, gledano tudi z vidika našega vsakdanjika.

Pusta so sicer pokopali na pepelnico, a šment, zdi se, da je živ in prisoten kar skozi vse leto.

Vsem, ki malo bolj poznamo ozadje dogajanja, je jasno, da je duša šoštanjskega pusta Peter Radoja, ki je bil ob koncu prireditve vidno utrujen, a zadovoljen. Priprave so od njega zahtevale ogromno časa in trajale več kot dva meseca, tako da bo potrebno na tem področju razširiti organizacijski odbor. Tuji gostje so bili nastanjeni v Topolšici in Mozirju. Brez sponzorjev ne bi šlo, pravijo organizatorji in se jim seveda najlepše zahvaljujejo. Želeli pa bi za drugo leto vzpodbuditi in povabiti več domačih mask, kajti šoštanjski pust se ne glede na to, da so v času pusta gostovali v Mozirju in Dobovem ter da bodo marca v Belgiji in čez poletje na poletnih festivalih, začne in konča tukaj, doma. V Šoštanju.

Milojka Komprej

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Sini

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Foto: SiNi

Foto: SiNi

Foto: SiNi

Velenje

Sp Do 35

LIST

2010

352(497.4 šoštanj)

9005548,2

COBISS

KUJIZNICA VELENJE

NAGRADNO VPRAŠANJE: **?**
Kaj/kje/čemu služi?

Podrobnosti na 3. strani.

(Foto: Dejan Tonkli)